

ФАВОРИТ

УДАЧИ

ПРОЄКТ
НОМЕРА:

«ХТО
НАБЛИЖАЄ
ПЕРЕМОГУ:
100 ВПЛИВОВИХ
ОДЕСИТІВ»

ФАВОРИТ НОМЕРА:

Юрій

ДЕГАС

ЛІДЕР У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО
ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ

МИ РОЗРОБЛЯЄМО І ВИГОТОВЛЯЄМО:

- настільні ігри різної складності;
- набори для дитячої творчості;
- розвиваючі пазли для дітей;
- картини за номерами;
- алмазну мозаїку;
- спортивні товари.

*Мистецтво — саме життя, і воно безсмертне.
Оскар Уайльд*

UNION. ТВОЄ МІСЦЕ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ

#концерти #виставки #лекції #заходи просто неба

+38 0482 39-39-39
Троїцька, 43
unionart.com.ua

ФАВОРИТ

УЛАЧИ

#135/2023

Ілюстрований журнал. Виходить з вересня 2006 року

Засновник і видавець ВПП «Друкарський дім»
Директор Петро Галчанський

Шеф-редактор Петро Галчанський

Головний редактор Галина Владимирська

Начальник відділу маркетингу і реклами Тетяна Галяшинська

Автори Марина Жигалюк,
Марія Гудима,
Єва Краснова,
Єва Осіпова

Фото Олег Владимирський,
Ангеліна Тарасенко

Дизайнер Жанна Праведна

Коректура Ірина Станкова

Перепику з читачами редакція веде!
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Передрук матеріалів (фото і текстів)
без дозволу редакції заборонений.
Редакція може не поділяти думку авторів.
З питань розміщення реклами звертатися:

м. Одеса, Приморський бульвар, 14;
тел. (0482) 340-308, 340-309
e-mail: favor@tvweek.odessa.ua
www.favorit.od.ua

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Журнал зареєстрований Міністерством юстиції України.
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №11596-468Р від 28.08.2006 р.
Підписано до друку 25.12.2023 р.

Журнал розповсюджується через роздрібну торговельну мережу,
службу кур'єрської доставки.
Відділ розповсюдження – Євген Настичук.

Надруковано ВПП «Друкарський дім».
м. Одеса, 65026, Приморський бульвар, 14, тел.: (0482) 340-308
Замовлення №
Тираж – 2000 примірників. Ціна за домовленістю.

Цей новий 2024 рік ми чекаємо з особливими сподіваннями на добрі зміни. Всіх нас – і дорослих, і дітей – об'єднує одне бажання: щоб Україна перемогла у страшому протистоянні з лютим ворогом, щоб повернулося мирне життя у наші міста і села.

Новорічні дива насправді створюють не чарівники, а наші люди. Це, насамперед, воїни-захисники. Це волонтери, рятувальники, лікарі, підприємці і представники безлічі інших професій, які зберігають у своїх душах надію на світле майбутнє рідної країни і які готові заради цього самовіддано працювати.

У цьому номері ми віддаємо данину пошани таким землякам. І хоча сьогодні через війну у нас не дуже святковий настрій, хочеться побажати і героям «Фавориту удачі», і нашим читачам, і всім одеситам багато позитивних емоцій від спілкування з рідними та друзями, від роботи, від свого захоплення, від життя. Новий рік – це завжди сподівання на краще, тож хай вони справдяться!

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ **МЕДІА** ХОЛДІНГ

ОДЕСА **МЕДІА**

ФАВОРИТ
УАХМ

ФАВОРИТ НОМЕРА

ЮРІЙ ДЕГАС:

«ЗАЙМАЮЧИСЬ
БІЗНЕСОМ,
МОЖНА ЗРОБИТИ
БАГАТО ДОБРОГО!»

СТОР. 10

ПОДІЇ:

РЕЙТИНГ «ХТО НАБЛИЖАЄ ПЕРЕМОГУ:
100 ВПЛИВОВИХ ОДЕСИТИВ»

Стор. 18

ГРОМАДСЬКОМУ ЦЕНТРУ
ПРАВОСУДДЯ – 5 РОКІВ

Стор. 40

ОДЕСЬКИЙ
МОЛИТОВНИЙ СНІДАНОК

Стор. 53

ПОЕТИЧНИЙ
МЕРИДІАН В ОДЕСІ

Стор. 58

8 ТРАДИЦІЯ

Ханука – свято перемоги над темрявою

28 ПЕРСОНА

Як український генерал Залужний став «першим після Бога»

40 СУСПІЛЬСТВО

Громадському центру правосуддя – 5 років!

42 СКЛАДОВІ УСПІХУ

Від бізнесу трьох друзів до юридичної компанії міжнародного рівня: LEGAL PARTNER відсвяткувала 17-річчя

46 ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА

Віра РЕВЕНКО:
«Прийшов час прогресивних людей»

48 ПРЯМА МОВА

Олександр СОКОЛ:
«Істина, Добро і Краса в творчій діяльності Одеської національної музичної академії»

54 ПРАВИЛА ФАВОРИТА

Юлія МЕЛЬНИК

56 КНИЖНА ПОЛИЦЯ

Свято читацької спільноти
«Бібліотека – твоя точка опори»

58 ТВОРЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ

На поетичному меридіані в Одесі

63 СПАДЩИНА

Співуча Україна – на сторінках нового унікального альбому

68 ДРУЗІ ЗА КОРДОНОМ

Члхув – маленьке місто великих можливостей

70 СТИЛЬ ЖИТТЯ

Miss Divine UA: це про стійкість, любов та віру!

Ірина СИВАК:
Бренд «Атмосфера» – це моя дитинка, яку я створила сама, і дуже цим пишаюся!»

76 ЗА НИМИ – МАЙБУТНЄ!

Валерія ФЕДЮКІНА:
«Я щаслива, що знайшла для себе улюблену справу»

77 МАЙСТЕРНЯ

Олександра ЛЕЙФЕР:
Розповісти про свою мрію
Представляє галерея Oreshek: **Victoria PALMA**
і **Денис НЕДОЛУЖЕНКО**

80 ВИСТАВКОВИЙ СВІТ

Право на свободу: спільна творча декларація митців Литви і України

86 ПРЕМ'ЄРА 2023

Дюймовочці потрібен тільки ельф
Лялькове серце – також для любові

93 ПОГЛЯД

«Інтеграція світла» об'єднала фанатів альтернативних способів друку

Ангеліна ТАРАСЕНКО:
«Бережіть природу і жінку»

ФОТОФАКТИ НОМЕРА:

ХАНУКА –

СВЯТО ПЕРЕМОГИ СВІТЛА НАД ТЕМРЯВОЮ

СИМВОЛІКА ЦЬОГО ЮДЕЙСЬКОГО ТРАДИЦІЙНОГО СВЯТА НИНІ ДУЖЕ БЛИЗЬКА УСІМ, ХТО ЖИВЕ В УКРАЇНІ, А НЕ ЛИШЕ ЄВРЕЙСЬКІЙ ГРОМАДІ. У СЬОМИЙ ДЕНЬ ХАНУКИ ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ГЕННАДІЙ ТРУХАНОВ РАЗОМ ІЗ ГОЛОВНИМ РАБИНОМ ОДЕСИ ТА ПІВДНЯ УКРАЇНИ АВРООМОМ ВОЛЬФОМ ЗАПАЛИЛИ СЬОМУ СВІЧКУ ХАНУКАЛЬНОЇ МЕНОРИ ТА ПРИВІТАЛИ ЗІ СВЯТОМ ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧОГО БУДИНКУ «МІШПАХА». ТАКОЖ БУЛИ ПРИСУТНІ ІГОР ШАТХІН, ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ЄВРЕЙСЬКИХ ГРОМАД ПІВДНЯ УКРАЇНИ, ТА ЧЛЕНИ ЄВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДИ ОДЕСИ.

– Сьогодні триває Ханука – свято світла, яке символізує перемогу добра над злом, – сказав пан Вольф. – Ми щодня молимося за Україну та Ізраїль, аби в наших країнах настав мир.

Мер пригостив дітей святковими смаколиками та за юдейською традицією подарував їм монетки. Юні гості одну з них залишили собі, а другу – передали на допомогу ЗСУ.

Віце-мер Одеси Павло Вугельман зазначив, що Геннадій Труханов – перший міський голова країни, який запалив менору в своєму кабінеті. 🇮🇱

ФАВОРИТ НОМЕРА

Галина Владимирська
Фото надані офісом компанії Degas Group

ЮРІЙ ДЕГАС:

«ЗАЙМАЮЧИСЬ
БІЗНЕСОМ,
МОЖНА ЗРОБИТИ
БАГАТО ДОБРОГО!»

DEGAS

GROUP

СОЦІАЛЬНА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
БІЗНЕСУ ПОЛЯГАЄ
ЯК У ПРОЗОРІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ
ВИНЯТКОВО В
ПРАВОВОМУ ПОЛІ, ТАК
І В ГАРМОНІЙНОМУ
СПІВІСНУВАННІ
ТА ВЗАЄМОДІЇ ІЗ
СУСПІЛЬСТВОМ,
УЧАСТІ У РОЗВ'ЯЗАННІ
СОЦІАЛЬНИХ
ПРОБЛЕМ. ТЕ, ЩО ВЖЕ
СТАЛО НОРМОЮ В
ЦИВІЛІЗОВАНИХ КРАЇНАХ,
У ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ,
НА ЖАЛЬ, ВСЕ ЩЕ Є
СКОРИШЕ ВИНЯТКОМ, АНІЖ
ЗВИЧНИМ ЯВИЩЕМ. А КОЛИ
ЗНАЙОМИШСЯ З ТАКИМ
ПІДПРИЄМЦЕМ, ХОЧЕТЬСЯ
НЕ ПРОСТО РОЗПОВІДАТИ
ПРО УСПІХИ ЙОГО КОМПАНІЇ,
А Й ДІЗНАТИСЯ, ЧИМ
КЕРУЄТЬСЯ ЦЯ ЛЮДИНА,
ЯКІ ЇЇ ЖИТТЄВІ ПРІОРИТЕТИ,
ХТО ПІДТРИМУЄ І ЯК ВЗАГАЛІ
ВДАЄТЬСЯ В УКРАЇНІ, УРАЖЕНІЙ
КОРУПЦІЄЮ, ДОТРИМУВАТИСЯ
ПРИНЦИПІВ СОЦІАЛЬНО
ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ.

Про Юрія Дегаса, керівника компанії Degas Grupp і засновника БФ «Безмежні можливості», який не один рік поєднує успішне підприємництво з благодійною діяльністю, наш журнал уже писав тоді, коли він зважився власним коштом створити в Одесі інклюзивний пляж з унікальною комплексною інфраструктурою. Протистояння «наїздам» деяких владних структур, боротьба з недоброчесними конкурентами, витрати у понад мільйон доларів – усі ці подробиці того проєкту робили одесита справжнім героєм нашого часу.

Повномасштабна війна змусила багатьох наших співвітчизників зупинити свій бізнес, а чимало є і таких, хто залишив країну. Але це – не про Юрія Дегаса. Він і сьогодні показує переконливий приклад того, як одна людина, поєднавши бізнес та соціальні ініціативи, може навіть у такий складний час робити помітний внесок у добробут суспільства, розвиток міста та підтримку людей, потерпілих від воєнної агресії. Про те, що це дуже непросто, свідчить ця бесіда...

УСЯ КОМАНДА – МОЛОДЦІ!

– Юрію В'ячеславовичу, хоч уже добігає кінця другий рік війни, ми все ще згадуємо її перші дні і запитуємо одне в одного: як ти зустрів цю страшну звістку, що робив у перші дні. І відповідь на це питання багато що говорить про людину...

– Певно, що так... Мене 24 лютого розбудила дружина: «Юра, прокидайся, війна!», а я якось не відразу зреагував, ніби не хотілося вірити. Але зранку поїхав в офіс, зібрав усіх, роздав зарплату і сказав, щоб два-три дні побули вдома, адже ситуація ще була зовсім не зрозумілою. А через кілька днів знову зібралися і почали думати, що будемо робити. Їхати з міста і країни ніхто не хотів. І я не збирався, хоча всі звали, дзвонили – і батьки, і друзі: приїжджайте! А як я можу поїхати? Кинути всіх – команду людей? Я вважаю, що багато чим зобов'язаний своїй команді, тим, хто залишився зі мною поруч. На них був і є великий пласт роботи та відповідальності у всьому, що ми робимо...

– А дружина як трималася, старший син, який уже все розуміє?..

– Та я у дружині ніколи і не мав сумнівів! Паніки ні у кого з нас не було. Трапилася велика біда, але давайте якось жити і рухатися далі. Вона з дітьми 8 березня поїхала на кілька тижнів до Кишинева, бо їй мамі треба було вирішити певні питання по здоров'ю. Але потім швидко повернулася: «Я не можу без тебе!». Мої батьки більше переживають, ніж ми, бо вони не тут, не бачать, не відчують, що відбувається. До речі, у нас вдома у перші дні війни зібралось 16 чоловік – знайомі, друзі, які втекли від обстрілів, жили тижні зо три такою комуною...

– Ви сказали, що вдячні людям, які залишилися поруч. Але й нові прийшли, коли ви перевели роботу благодійного фонду на воєнні рейки?

– Справді, поступово з різних сторін почало підтягуватися багато людей. Скажімо, Олена Орлова. Вона зробила значний внесок у діяльність фонду, за що я їй щиро вдячний. Це приклад того, як людина бажає допомогти. Та й ті співробітники, які вже раніше були в команді, приємно здивували мене. Ось Міша Лещенко. Як громадянин Молдови, він єдиний з нашого офісу може вільно перетинати кордон, тож з початку війни проїхав до Кишинева і назад разів зі сто, вивозячи жінок з дітьми, стареньких, хворих... Просто надзвичайний хлопець! І вся команда – молодці!

«БЕЗМЕЖНІ МОЖЛИВОСТІ» – НА ПЕРЕДОВІЙ ДОПОМОГИ

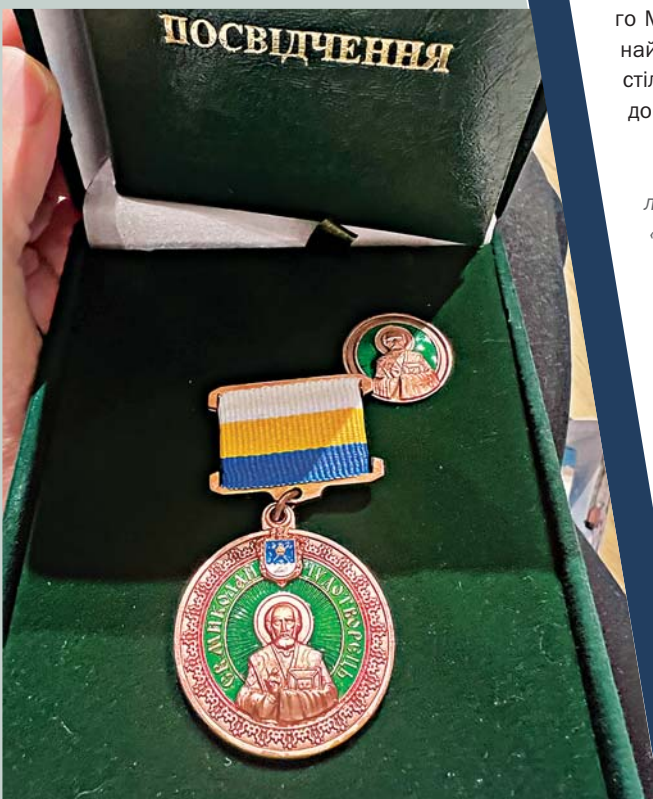
– Масштаби діяльності заснованого вами фонду «Безмежні можливості» вражають. Вас і вашу команду бачили не лише в Одесі, а й у Миколаєві, Херсоні, Харкові, у містечках і селах прифронтової території... Можна навести трохи цифрових даних про цю роботу?

– Ми ведемо певний облік, хоча, коли працюєш в режимі нон стоп і відгукуєшся на безліч прохань про допомогу, все врахувати складно. Можу сказати, що лише за цей 2023 рік ми надали допомогу понад 200 тисячам людей. Необхідну підтримку отримали понад 250 сіл, понад 500 сімей були успішно евакуйовані із зон воєнних дій на Херсонщині та Харківщині. Розподілили понад дві тисячі тон гуманітарної допомоги.

Щодо Миколаєва, то це ж моє рідне місто, я там народився, жив у дитячі та юнацькі роки. Але не тільки тому приділяв миколаївцям особливу увагу – вони прийняли удар ворога на себе, вистояли і тим захистили Одесу. Ми займалися евакуацією, перевозили звіти своїм транспортом десятки сімей. Давали тут житло, притулок, годували. В самому Миколаєві обладнували житло, пункти обігріву. Допомагали місту з водою, возили гуманітарку. До речі, з нагоди Дня Святого Миколая мені голова Миколаївської обласної адміністрації Віталій Кім вручив орден Свято-

го Миколая. Це було приємно ще й тому, що Кім для мене – один із найцікавіших і найавторитетніших політиків. Потужний чоловік, крутий менеджер. І водночас у нього стільки щирих емоцій! Він на мене справив велике враження. Він має великий рівень довіри і людей, і влади. І взагалі миколаївці – великі молодці!

– Вітаю із заслуженою нагородою! І нагадаю нашим читачам, що ви стали також лауреатом рейтингу «100 впливових одеситів, що наближають перемогу» і рейтингу «Народне визнання» – «Одесит року» у номінації «Меценат року», з чим теж щиро вас вітаю!.. Для вас і Херсон виявився не чужим, їздили туди відразу після звільнення міста.

– Так, ми поїхали до Херсона одними з перших. І після підриву Каховської ГЕС теж відразу одними з перших кинулися туди. Оскільки наш фонд не має якоїсь конкретної спеціалізації і ми допомагаємо всім, кому можемо і чим можемо, то повезли все, що мали і що змогли швидко купити: надувні човни, продукти, воду... Каховська ГЕС – це велика біда, горе. Пригадую, згодом до нашого пляжу прибився такий крихітний острівець зі шматка дерева і на ньому – чорненки курчатка якогось птаха. Отакий привіт нам був з місця трагедії...

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я: КОНКРЕТНА УЧАСТЬ У ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ ПРОГРАМІ

– Ви берете участь у програмі збереження ментального здоров'я, якою опікується перша леді Олена Зеленська... У чому це виявляється?

– Це в основному стосується роботи нашого інклюзивного пляжу «Безмеж». У перше воєнне літо ми не мали змоги поновити його роботу, хоч до початку великої агресії готували пляж і вклали майже 200 тисяч доларів у його добудову. Розпочате не змогли закінчити, і воно пішло за водою... Але цього року зрозуміли, що люди дуже потребують відпочинку біля води, вони скучили за морем! Ми мали повне право не відкривати цей пляж, і ніхто б нічого нам не сказав. Але куди було податися стареньким, куди йти діткам? Такої інфраструктури в Одесі більше немає. Тому у травні дуже швидко і дуже сильно напружилися, щоб відкрити наш інклюзивний. Це було прямо перед Каховською трагедією. Коли вона трапилася, все зупинилося, але не ми. Вже взяли розгін, то мусимо не зупинятися! Психанули і продовжили роботи. Потратили десь 100 тисяч доларів, щоб усе відновити і зробити придатним до експлуатації. Тож цим літом ми приймали військових, дітей з різними фізичними і психічними вадами, пенсіонерів... Загалом залучили багато відвідувачів, які могли насолоджуватися морем і сонцем, незалежно від фізичних чи психологічних особливостей. Понад 25 заходів, проведених на пляжі, включали не тільки розваги, а й реабілітацію для військових, а також психологічну підтримку. Тобто працювали і в розрізі програми збереження ментального здоров'я.

– Ви згадали про військових. Це було у межах співпраці з якими-сь військовими відомствами?

– Був дуже великий запит на такі послуги, і військові самі приходили, передавали одне одному інформацію про пляж, який має усі відповідні зручності – у нас же навчений персонал, електрокари, спуски до води, медпункт і таке інше. Також дзвонили з деяких благочинних організацій, просили приймати хлопців і дівчат. Ми зустрічали, годували, старалися приділити військовим максимальну увагу. На наступний рік у нас дуже багато планів щодо їх реабілітації...

Я беру на себе все, готовий приймати, допомагати, реалізовувати якісь програми. Та іноді буває, що руки опускаються, бо здається, що всім начхати. Так прикро, боляче, коли робиш щось, віддаєш, витрачаєш кошти, які міг би потратити на сім'ю, працюєш з ранку до ночі, виконуєш усі свої зобов'язання, нікого не кидаєш, зберігаєш людей, а тобі у відповідь... Хай не допомагають, не підтримують, але хоч би не робили якусь підлість, не кидали якісь несправедливі звинувачення.

НАЙГОЛОВніше – ПРОТРИМАТИСЯ, НЕ ЗЛАМАТИСЯ МОРАЛЬНО, ВИЯВИТИ СИЛУ ДУХУ

– Війна загострила чимало проблем, які були і раніше. Здавалося б, у такі важкі часи держава має підтримувати вітчизняний бізнес, підприємців, які не залишили країну і працюють на неї, витрачають мільйони власних коштів на підтримку армії і на благодійність. Але ми цього не бачимо, все – навпаки...

– Про підтримку навіть і не йдеться! Дали б просто спокійно працювати. Поки тут, в Одесі, тривала безпосередня велика небезпека, здавалося, що якось все змінилося на краще. А потім правоохоронні органи зрозуміли, що можна, як і раніше, «нагинати» і їм нічого за це не буде, бо система зовсім на той час не працювала. І почався «безпредел». Було дуже прикро... Я не поїхав з країни, я зберіг колектив і зарплати співробітникам, наша робота тривала. Більше того. Наш благодійний фонд з початком великої війни переформатував свою діяльність, і ми витратили понад 10 мільйонів гривень на допомогу переселенцям, потерпілим, військовим. І що я отримав у підсумку? Обшуки, переслідування правоохоронними та іншими органами з наміром відібрати у мене мій бізнес! За що?! За те, що я займаюся абсолютно законним бізнесом, сплачую податки і забезпечую десятки людей робочими місцями і зарплатою?

От у мене виникло питання. Якби я поїхав з країни чи пішов би у армію і потім повернувся (а, може, і не повернувся!), то у мене тут зовсім нічого не залишилося б?! Це я був тут, тому міг відстоювати свій бізнес, відбивався, судився. А якби мене не було на місці? Як таке може бути? Навіщо тоді ці гарні лозунги і голосні слова, якщо тебе твоя ж держава намагається роздягнути і знищити? Така собі перспектива...

– Знаю, що для того, щоб виконати свої зобов'язання перед людьми, ви у скрутній ситуації навіть продали автомобілі – свій і дружини. Що змусило піти на такий крок?

– Другий рік війни – він прямо дуже складний не лише для мене. Я чую від людей, які займаються якоюсь справою, що вони не витримують. Відбуваються якісь зміни у свідомості, опускаються руки, з'являється зневіра у майбутньому, відчай... Ось і кінець року дуже складний для всіх... Щоб закінчити рік і виплатити людям зарплати, я продав своє нове авто BMW і машину дружини. Мені не соромно про це говорити і я «не парюся» з цього приводу. Буде час легший, простіший – куплю інші. А зараз не можна збавляти темп! Найголовніше зараз – протриматися, не зламатися морально, душевно, виявити силу духу. За ці два воєнних років я продав чимало своїх активів, щоб зберегти робочі місця для тих, хто залишився зі мною, щоб виконувати зобов'язання перед інвесторами, вкладниками. І не шкодую про це.

«НОВА ЄВРОПА» ЯК ПРИКЛАД БІЗНЕСУ У ВОЄННИЙ ЧАС

– Інвестори – це ті, хто вклав гроші у житло, яке ви будете? Нині навіть великі будівельні компанії припинили будувати. А ви працюєте. За рахунок чого?

– От за рахунок проданих активів. І за рахунок того, що все, що заходить, я знову вкладую у справу, не виймаю гроші. Живу скромно, на якісь особливі забаганки не витрачаюся. Безпосередньо будівельні роботи ми відновили 10 березня 2022 року, тобто вийшли на будівельний майданчик. А збиратися разом і обговорювати подальші плани почали ще у перші числа березня. Наш проєкт «Нова Європа» передбачає комплекс з п'яти будинків, кожен розрахований на 170-208 квартир. У березні компанія Degas Grupp здала четвертий з будинків, він уже заселений відсотків на 80. Зараз тривають роботи із завершення зведення моноліту п'ятого будинку. Найдорожче у процесі будівництва – це зведення каркасу, на нього йде 60-70 відсотків від усіх витрат. Протягом 2023 року ми змогли один будинок здати в експлуатацію, а під останній закінчити моноліт. Це було дуже непросто!

– Зрозуміло, що зараз з продажем квартир справи кепські. Чому ж у нас купують? Є довіра до забудовника?

Диспетчерська

Автобусна зупинка

Розворотне кільце

– Багато хто інвестував ще до початку війни. І ми вперли з усіх сил, щоб виконувати свої зобов'язання. А ще йшли людям назустріч, постійно зустрічалися з інвесторами, поступалися у термінах виплати, багатьом продавали майже за собівартістю. Окрема мова – про продажі для військових... Хай це не прозвучить пафосно, але ми показуємо, що навіть за таких складних умов, коли триває війна, коли кошти обмежені, можливо створити щось значне, якщо є воля та прагнення досягти позитивних змін.

– Власне, ви доводите це не лише на прикладі проєкту «Нова Європа». Цього року запустили ще й «Грінвіч-парк».

– Так. Це на Паустовського. Зробили реновацію прилеглої території, а коли погода вирівняється, будемо зводити моноліт першого будинку. Це вимагає колосальних зусиль і колосальних грошей. А продажі слабенькі, інші напрямки бізнесу теж – по нулях або збиткові. Окрім пляжу «Калетон» (він розташований поруч з інклюзивним «Безмеж» і дає змогу його утримувати – **Авт.**) є ще ресторан, я його відкрив під час війни, – «Маріман» на вулиці Офіцерській. Головне для мене – залишатися на плаву і рухатися вперед. Будемо заробляти вже на наступних проєктах.

ЩОБ ОТРИМУВАТИ, ТРЕБА ВІДДАВАТИ!

– Тим часом, попри всі труднощі, ви вирішили і тут не заробляти, а витратити на те, що ваших будівельних проєктів аж ніяк безпосередньо не стосується. Чому раптом взялися за благоустрій площі, яка розташована не в зоні будівництва «Грінвіч-парку»?

“ «МЕНІ ЗДАЄТЬСЯ, ЛЮДИ ПРОСТО НЕ ВІРЯТЬ У ДОБРО, У ТЕ, ЩО МИ МОЖЕМО РОБИТИ СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЄКТ БЕЗ ЯКОЇСЬ КОРИСТІ ДЛЯ СЕБЕ, БЕЗ ОСОБИСТОЇ ВИГОДИ».

– Є такий вислів: для того, щоб отримувати, треба віддавати. Ця площа – кінцева зупинка громадського транспорту. Наші будинки мають бути зведені поруч. А там не було ні пішохідних зон, ні розмітки, ні плитки на тротуарах, ні нормальної зупинки! Хотілося показати своїм прикладом, що кожен забудовник може змінювати на краще наше місто, створювати комфортну інфраструктуру для людей. Треба лише перестати бути жадібним, щоб робити щось гарне і корисне у районі своєї діяльності, хай і не в такому масштабі.

– Чому ж деякі цього не зрозуміли і навіть писали скарги?

– Мені здається, люди просто не вірять у добро, у те, що ми можемо робити соціальний проєкт без якоїсь користі для себе, без особистої вигоди. Я ж нічого не взяв, не отримав в оренду ні сантиметра, а довелося відповідати на якісь дурні звинувачення і відстоювати проєкт реновації площі, з якого я нічого не маю і на який витратив десь чотири мільйони гривень! Я ж міг нічого цього не робити, і це аж ніяк не позначилося б на моєму проєкті забудови. Але ж ми зробили масштабну реконструкцію! Тепер тут розворотне кільце для міського транспорту, перша в місті сучасна зупинка з дотриманням усіх норм безбар'єрності, диспетчерська; поклали плитку, встановили освітлення, відеоспостереження, зробили клумби, масштабне озеленення...

– Тобто ви не лише надаєте допомогу тисячам людей у важкі часи, а й берете активну участь у покращенні міської інфраструктури. Мер подякував за такі зусилля?

– Так! Приїхав на здачу об'єкта, сказав добрі слова. А головне, за що я вдячний Геннадію Леонідовичу, – то це за реальну дієву підтримку цієї ідеї. Всі причетні міські служби дуже оперативно сприяли реконструкції, ми працювали у тандемі.

«УКРАЇНА НІКОЛИ НЕ ВТРАТИТЬ ШАНС ВТРАТИТИ ВСІ ШАНСИ»?

– Щодо звинувачень... Нам треба змінювати громадську думку з багатьох питань. На жаль, таке ставлення до бізнесменів взагалі існує у нашому суспільстві. І на державному рівні ніхто не прагне змінити такі упередження... Здавалося, що війна допоможе вилікувати певні болячки суспільства...

– Війна – поганий привід. Але на початку війни, у лютому-березні, у мене склалось враження, що Україна формується як нація. Спостерігалась увага людей до потреб одне одного, турбота, розуміння... Та, на жаль, це тривало недовго, десь до травня 2022-го, поки була велика загроза... Уже в котрий раз у нас отак об'єднується і піднімається народ, а потім знову все просідає... Хто поїхав, хто залишився, хто допомагає, а хто ні... Якоюсь чиєю вже нівелюється, розмазується чітка лінія. Звучать якісь дивні заклики: давайте покараємо тих, хто повернеться в країну, давайте ще більше закрутимо гайки бізнесу. Але ж без людей, з мертвою економікою країна не виживе. Чим годувати людей будемо? Що ми робимо для того, щоб утримати людей, щоб вони не їхали з країни? Постійно вигадують якісь обмеження, а де заохочення? Занадто багато речей, які важко пояснити з точки зору користі для держави, для суспільства, та й просто нормальної логіки.

Другий рік війни, а в країні мільйонні корупційні скандали, укривання злочинів... Когось засудили? Нікого і нічого. Хто буде вірити після цього у вертикаль права чи взагалі в державні інститути? Всі ж знають про «відкати» від НДС і таке інше. Куди ми рухаємось?! Як триматися? Я не здивуюся, якщо більша частина людей зверне свій бізнес, зачинить усе і скаже: якщо ми вам не потрібні, то йдіть ви під три чорти. Біда! Я прочитав у нашого одеського діяча, якому теж наболіло на душі, пост, де він напи-

сав у кінці фразу, яку я запам'ятав на все життя: «Україна ніколи не втратить шанс втратити всі шанси».

У нас зараз час виживання. Нині пішла якась нова хвиля надлому у суспільстві, у бізнесі... На мій погляд, жодна країна у світі не може витримати два роки такої війни, такої стагнації, коли все на місці – не туди і не сюди. На жаль, у ворога більше людського ресурсу, і грошей у них менше не стало за час війни. Хай косо-криво, але у них економіка стала у напіввоєнний режим. А ми в основному виробляємо корупцію. Саме суспільство і система створюють умови для того, щоб корупція розвивалася і процвітала. Країні понад 30 років, а в цьому плані нічого не змінилося. Пам'ятаєте, як сказав Жванецький? «Не воруйте с убытков, зарабатывайте с прибылей». Існує мільйон різних цікавих ідей і проєктів, які можна втілювати, реалізовувати, заробляти і при цьому кайфувати від своєї справи, пишатися нею! Не боятися дивитися людям в очі і при цьому жити забезпечено. Але чомусь треба махлювати, обходити закон, обдурювати, красти – як в останній раз! Жадібність, ненаситність, живуть одним днем. Оце біда нашого суспільства – в тому, що ми досі не навчилися думати про день завтрашній, про майбутнє. Я нікого не хочу образити, але ж це правда... Я все одно вірю в добрих людей, у добро, вірю, що не зовсім усе погано. Ми вистояли у перші дні війни чисто на духові нашого народу, на духові простих людей. Низький уклін тим, хто воює, волонтерам... Саме наші прості люди дають надію на перемогу і на майбутнє.

ЗМІНИ ВІДБУВАЮТЬСЯ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ БІЛЬ І ОБМЕЖЕННЯ

– Слухаю вас, і це прямо програмна промова кандидата у депутати. Я без будь-якої іронії, саме такі емоції і думки мають бути у народних обранців. Ви не думаєте йти в політику, щоб щось змінити на краще?

– Усі заявляють, що йдуть у політику, щоб щось змінювати, а зрештою стає ще гірше. В собі-то я впевнений, але на це треба покласти життя. Я для себе ще не вирішив, чи готовий на таке, хоча думки такі є. Та, по-перше, один у полі не воїн. Щоб щось змінювати, треба рухатися командою. А, по-друге, що матиму натомість? Ще більше обшуків і наїздів за те, що я живу законно і допомагаю людям? Я не боюся труднощів, але не впевнений, що суспільство готове змінюватися... Бачу неймовірну кількість бруду, псевдо патріотизм, псевдо бажання зробити життя наших людей кращим. Зрозуміло, що коли ти в політиці, то, певно, можеш зробити більше. Але я, мабуть, приклад того, що і лише займаючись бізнесом можна зробити багато доброго. Треба лише багато працювати і хотіти щось віддавати. У політиці мало робити голосні заяви, за ними завжди мають слідувати непопулярні рішення. На це зважуються одиниці. Але лише через біль і обмеження відбуваються зміни. Складно... Та якщо ми весь час будемо кричати, що все добре, краще ж від цього не стає. Навпаки, стає все гірше!

– Багато хто вірить у те, що хлопці, які повернуться з фронту, наведуть лад...

– Не буду заперечувати цю тезу. Схиляю голову перед військовими, і вони справді потрібні у владі. Але не у всій владній вертикалі. Нам потрібні управлінці, потрібні реформатори, менеджери. Їх треба вирощувати, навчати, виховувати, готувати. Нам потрібен успіх, рух вперед, а для цього – професіонали, фахівці у різних сферах... Потенціал у країні, у нашого суспільства є. Треба лише правильно ним розпорядитися. Я дуже вірю в нашу країну, у її майбутнє навіть у цей важкий час. Вірю в те, що ми здолаємо і ворога, і наші внутрішні суспільні проблеми. 🇺🇦

РЕЙТИНГ

ХТО НАБЛИЖАЄ
ПЕРЕМОГУ:

100

ВПЛИВОВИХ
ОДЕСИТІВ

ТРИВАЄ ДРУГИЙ РІК ПОВНО-МАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ, І ЦЕ ЗМУСИЛО ЖУРНАЛІСТІВ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДИНГУ ВЖЕ ВДРУГЕ ПО-ІНШОМУ СФОРМУВАТИ ТРАДИЦІЙНИЙ ЩОРІЧНИЙ РЕЙТИНГ ВПЛИВОВОСТІ. ЯК І ТОРІК, ГОЛОВНА ІДЕЯ ПОЛЯГАЄ У ПРЕДСТАВЛЕННІ ОДЕСИТІВ, ЯКІ ЗА СВОЄЮ ПРОФЕСІЄЮ, ПОСАДОЮ ЧИ ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ ПРОТИСТОЯТЬ ВОРОЖІЙ АГРЕСІЇ І НАБЛИЖАЮТЬ ПЕРЕМОГУ.

ЦЕЙ ПРОЄКТ – ПРАГНЕННЯ ЗАСВІДЧИТИ, ЩО ОДЕСИТИ НЕПОХИТНО ВІРЯТЬ У ПЕРЕМОГУ УКРАЇНИ І ПОСТІЙНО ДОКЛАДАЮТЬ ВЕЛИЧЕЗНИХ ЗУСИЛЬ ДО ДОСЯГНЕННЯ МИРУ.

САМЕ ТОМУ СЕРЕД ЛАУРЕАТИВ, НАСАМПЕРЕД, – НАШІ ЗЕМЛЯКИ, ЯКІ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПРОТИСТОЯТЬ ВОРОГОВІ НА ФРОНТІ, ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА ПІДГОТОВКУ ДО ОБОРОНИ, НАДАЮТЬ МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ, РЯТУЮТЬ НАШИХ ГРОМАДЯН ПІСЛЯ ВОРОЖИХ РУЙНУВАНЬ, А ТАКОЖ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ОХОРОНУ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБ І ЦИВІЛЬНИХ ІНФРАСТРУКТУР, ПРАЦЮЮТЬ НА ЕКОНОМІКУ РЕГІОНУ І КРАЇНИ, ДОПОМАГАЮТЬ ВИЖИТИ У ВАЖКИЙ ЧАС ВИМУШЕНИМ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ ТА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ ЛЮДЬМ...

**1. КОВАЛЬЧУК
АНДРІЙ**

Командувач військ
Оперативного
командування «Південь»
ЗСУ, генерал-майор.

**2. КАРПЕНКО
ДМИТРО**

Командувач
повітряного
командування «Південь»
ЗСУ, генерал-майор.

**3. НЕЇЖПАПА
ОЛЕКСІЙ**

Командувач
Військово-Морських Сил
ЗСУ, віце-адмірал.

**4. ТАРАСОВ
АНДРІЙ**

Начальник штабу,
перший заступник
командувача Військово-
Морських Сил ЗСУ,
віце-адмірал.

**5. СОДОЛЬ
ЮРІЙ**

Командувач морської
піхоти ВМС ЗСУ,
генерал-лейтенант.

**6. ЯРМОЛА
СТАНІСЛАВ**

Начальник Регіонального
управління Сил
територіальної оборони
«Південь» ЗСУ,
полковник.

**7. СТУПНИЦЬКИЙ
ІГОР**

Командувач логістики
Військово-Морських Сил
ЗСУ, контр-адмірал.

8. КОСТУР ОЛЕГ

Начальник регіонального
управління Морської
охорони Адміністрації
Державної прикордонної
служби України,
контр-адмірал.

**9. ПІДЛУБНИЙ
ОЛЕГ**

Командувач Південного
територіального
управління Національної
гвардії України,
генерал-майор.

**10. КІПЕР
ОЛЕГ**

Голова
Одеської обласної
державної (військової)
адміністрації.

**11. ТРУХАНОВ
ГЕННАДІЙ**

Міський голова
міста Одеси.

**12. ДІДЕНКО
ГРИГОРІЙ**

Голова
Одеської
обласної ради.

**13. ДОРОВСЬКИЙ
ВІКТОР**

Голова Служби безпеки
України в Одеській
області.

**14. ЖУК
ІВАН**

Начальник ГУНП в
Одеській області,
полковник поліції.

**15. ПЛАТОНОВ
ДЕНИС**

Начальник ГУ ДСНС
в Одеській області,
полковник служби
цивільного захисту.

**16. ОХРИМЕНКО
ОЛЕКСАНДР**

Військовий комісар
Одеського обласного
військкомату оперативного
командування «Південь»,
полковник.

**17. ДЯТЛОВСЬКИЙ
ВОЛОДИМИР**

Начальник Управління
Держспецзв'язку в
Одеській області.

**18. ХИМЧЕНКО
ОЛЕКСІЙ**

В. о. прокурора Одеської
області (на момент
формування рейтингу).

**19. ХВАН
РУСЛАН**

В.о. начальника
Головного управління
ДПС в Одеській області.

**20. МУХІН
ВАДИМ**

Командир 126-ї бригади
територіальної оборони
Регіонального управління
територіальної оборони
«Південь» ЗСУ, полковник.

**21. МАДЯР
ЮРІЙ**

Командир 28-ї окремої
механізованої бригади
імені Лицарів Зимового
Походу ЗСУ, полковник.

**22. АНДРІЄНКО
ЮРІЙ**

Командир 35-ї окремої
бригади морської піхоти
ЗСУ, полковник.

**23.
КРАСНОПОЛЬСЬКИЙ
В'ЯЧЕСЛАВ**

Командир 11-ї бригади
Національної гвардії
України імені Михайла
Грушевського, що
дислокується в Одесі.

**24. КІЛАФЛІ
ОЛЕКСАНДР**

Командир 88-го окремого
батальйону морської
піхоти 35-ї окремої
бригади морської піхоти
ВМФ ЗСУ, підполковник.

**25. ФЕДКАЛОВ
МИКОЛА**

Начальник Одеського районного управління ГУ ДСНС України в Одеській області, підполковник служби цивільного захисту.

**26. КОРНІЄНКО
СЕРГІЙ**

Помічник командира з фінансово-економічної роботи ОК «Південь» ЗСУ, полковник.

**27. ДЕЛЯТИЦЬКИЙ
ДМИТРО**

Начальник Військової академії м. Одеси, бригадний генерал.

**28. ШВЕЦЬ
ДМИТРО**

Ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, полковник поліції, професор.

**29. ГЛОВАЦЬКИЙ
ОЛЕКСАНДР**

Начальник фінансово-економічної служби Регіонального управління Сил територіальної оборони «Південь» ЗСУ, підполковник.

**30. ТЕТЮХІН
СЕРГІЙ**

Перший заступник Одеського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

**31. РАДУЛОВ
ДМИТРО**

Заступник голови Одеської обласної державної (військової) адміністрації.

**32. ВУГЕЛЬМАН
ПАВЛО**

Заступник міського голови м. Одеси.

**33. ЗІНЧЕНКО
МАРИНА**

Депутатка Одеської обласної ради, голова постійної комісії облради з питань освіти, науки, молодіжної політики, спорту, культури та туризму.

**34. РАДКОВСЬКИЙ
ОЛЕГ**

Перший заступник голови Одеської обласної ради, голова Одеської обласної партійної організації ВО «Батьківщина».

**35. ГОНЧАРЕНКО
ОЛЕКСІЙ**

Депутат Верховної Ради України.

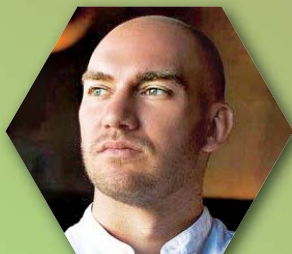
**36. ДІДЕНКО
ЮЛІЯ**

Депутатка Верховної Ради України.

37. УРБАНСЬКИЙ АНАТОЛІЙ

Депутат Верховної Ради України, співзасновник Благодійного фонду Урбанського «Придунав'я».

38. ЛЕОНОВ ОЛЕКСІЙ

Депутат Верховної Ради України.

39. ГОРЕНЮК ОЛЕКСАНДР

Депутат Верховної Ради України.

40. УРБАНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР

Заступник голови Одеської обласної ради, співзасновник Благодійного фонду Урбанського «Придунав'я».

41. КРУК ЮРІЙ

Депутат Одеської обласної ради, голова постійної комісії з питань транспортно-комунікаційної інфраструктури, морегосподарського комплексу та цифрового розвитку.

42. СТОЯНОВА АЛЛА

Депутатка Одеської обласної ради (Постійна комісія облради з питань бюджету, фінансово-економічної політики і банківської діяльності).

43. ПОЖИВАНОВ МИХАЙЛО

Голова Одеської міської партійної організації ВО «Батьківщина», громадський діяч, волонтер, співзасновник гуманітарного хабу «Одеса. Батьківщина».

44. ГРИГОР'ЄВ ДМИТРО

Генеральний директор ДТЕК «Одеські електромережі».

45. ЛИСЕНКО ІГОР

Директор Одеської філії «Інфоксводоканал».

46. УЧИТЕЛЬ ІГОР

Президент ПАО «Одесагаз».

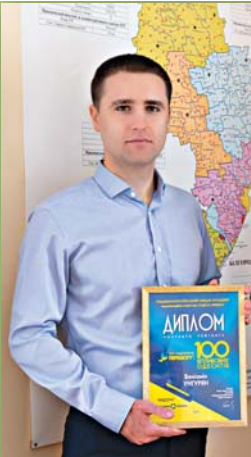
47. ІОРГАЧОВ ВАДИМ

Генеральний директор ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

48. ЛАВРИЧЕНКО СЕРГІЙ

Генеральний директор ПАТ «Стальканат».

**49. НИКУЛІН
СЕРГІЙ**

Директор
Регіональної філії
«Одеська залізниця» ПАТ
«Укрзалізниця».

**50. ВОЙТКО
ЮЛІЯ**

Директорка
ПП «Балтська швейна
фабрика», м. Балта
Подільського району.

**51. НЕВЗОРОВ
ОЛЕГ**

Голова
корпорації «КУБ».

**52. НОЖЕВНИКОВА
КАТЕРИНА**

Засновниця
і директорка
БФ «Корпорація
Монстрів».

**53. СЕРДІЧЕНКО
ДЕНИС**

Президент Благодійного
фонду «Добрий самарянин»,
голова Гуманітарного штабу
Хаджибейського району
м. Одеси.

**54. ДЕГАС
ЮРІЙ**

Волонтер, керівник
БФ «Безмежні
можливості», фундатор
Інклюзивного пляжу в Одесі.

**55. АФАНАСЬЄВА
ТАМІЛА**

Депутатка Одеської
обласної ради, голова
Одеської обласної Ради
миру, волонтерка.

**56. УНГУРЯН
ВЕНІАМІН**

Депутат Одеської
обласної ради, волонтер,
координатор Молитовних
сніданків в Одеській
області.

**57. ЗАРІЧАНСЬКИЙ
АНДРІЙ**

Ресторатор, волонтер,
співзасновник
БФ «Родина
Зарічанських».

**58. ТАНЦЮРА
АНДРІЙ**

Волонтер Військово-
медичного клінічного
центру Південного
регіону.

**59. БОГАЧЕНКО
НАТАЛІЯ**

Депутатка Одеської
РДВА, координатор
волонтерського центру
«Гостинна хата».

**60. БЕДРЕГА
СВІТЛАНА**

Заступник Одеського
міського голови,
директорка департаменту
фінансів
Одеської міської ради.

**61. ФІЛАТОВ
ОЛЕКСАНДР**

Заступник Одеського
міського голови.

**62. КИТАЙСЬКА
ОЛЕНА**

Директорка
департаменту праці
та соціальної політики
Одеської міської ради.

**63. МОРОХОВСЬКИЙ
ВАДИМ**

Депутат
Одеської міської ради,
голова фракції
«Слуга народу».

**64. КАЛЬЧУК
РОМАН**

Начальник Військово-
медичного клінічного
центру Південного
регіону, полковник
медичної служби.

**65. ЛУБАШЕВ
ІЛЛЯ**

Начальник
Реабілітаційного
шпиталю (ВЧ А7367),
майор.

**66. ГАЙДАРЖІ
ІЛЛЯ**

Начальник клініки Військо-
медичного клінічного
центру Південного
регіону, полковник
медичної служби.

**67. ГЕРАСИМЕНКО
ОЛЕГ**

Начальник клініки
абдомінальної хірургії,
полковник медичної
служби.

**68. КАЛЬЧУК
ОКСАНА**

Начальниця
Одеського військово-
медичного клінічного
центру ДПСУ.

**69. ТУРЧИН
МИКОЛА**

Директор
КНП «Міська клінічна
лікарня N11 Одеської
міської ради».

**70. ГАЛИЧ
СВІТЛАНА**

Військовий хірург,
капітан медичної служби,
доктор медичних наук,
професор акушерства
і гінекології.

**71. ВОЛЬФ
АВРООМ**

Головний раввін
Одеси та півдня України.

**72. СТАВНИЦЕР
АНДРІЙ**

Бізнесмен, засновник
компаній «TIC» та MV Cargo,
засновник Центру з протезування,
реконструктивної хірургії, реабілітації
та психологічної підтримки постраждалих від
війни дорослих і дітей Superhumans Center.

73. ЧОРНИЙ ОЛЕКСІЙ

Керівник
Волонтерського центру
«Експедиція».

74. БОГАЦЬКА НАТАЛІЯ

Голова
Південно-західного
апеляційного
господарського суду.

75. КОВБАСЮК ДМИТРО

Депутат Одеської
обласної ради, волонтер,
співзасновник ГО
«Спільне рішення».

76. ОДАРІЙ-ЗАХАР'ЄВА НАТАЛІЯ

Радниця міністра охорони
здоров'я України, очільниця
Державного закладу Український
медичний центр реабілітації
матері та дитини МОЗ України.

77. ВЕЛЬМОЖКО ОЛЕНА

Засновниця проєкту
«Донор Одеса».

78. МІЛЮТІН ДМИТРО

Волонтер,
фотомайстер.

79. СТОГНІЙ АРТЕМ

Координатор
БФ Slots City Foundation.

80. СЕМИКОП ТЕТЯНА

Волонтер, засновниця
фонду «Віра, Надія,
Любов».

81. КОЛОМІЄЦЬ АНАТОЛІЙ

Голова
благодійного фонду
«3 Одесою в серці».

82. ГЕРАСИМОВ ФЕДІР

Засновник і керівник
Християнської Місії
«Нове життя».

83. БИКОВЕЦЬ ОЛЕКСАНДР

Комендант
Одеської області.

84. ЯКОБЧУК ЛАРИСА

Заступник командира
126-ї окремої бригади
територіальної оборони,
підполковник
з позивним «Чайка».

85. ГУМЕНЮК НАТАЛІЯ

Начальниця Об'єднаного координаційного прес-центру Сил оборони України «Південь».

86. АФАНАСІЙ (В МИРУ БОРИС ЯВОРСЬКИЙ)

Архієрей Православної Церкви України (ПЦУ), єпископ Одеський і Балтський.

87. ДАНИЛКІНА РУСЛАНА

Блогерка, учасниця проєктів по реабілітації та психологічній підтримці воїнів, які зазнали тяжких поранень.

88. СИВАК ОЛЕКСАНДР

Засновник, генеральний директор ТД «Стратег».

89. БАБІЧ НАДІЯ

Генеральна директорка Одеського національного академічного театру опери та балету.

90. ЗІЦЕР ГАЛИНА

Директорка Одеської обласної філармонії ім. Давида Ойстраха.

91. СЕРЬГА МИКОЛА

Засновник руху «Культурний десант», військовослужбовець.

92. ЯСТРЕМСЬКА ДАЯНА

Одеська титулована тенісистка, голова благодійного фонду «Дія».

**93. ЛІБЕРОВ
КОСТЯНИН**

Фотограф-документаліст,
волонтер.

**94. БАБІЧ
ОЛЕКСАНДР**

Історик-дослідник,
волонтер, директор
ГО «Суспільство та
історичний спадок».

**95. ГУЛЯЄВ
ВАСИЛЬ**

Міський голова
міста Чорноморськ.

**96. АБРАМЧЕНКО
АНДРІЙ**

Міський голова
міста Ізмаїл.

**97. МАЗУР
СЕРГІЙ**

Міський голова
міста Балта.

**98. МОСКАЛЕНКО
ДМИТРО**

Генеральний
директор ПАТ
«Українське Дунайське
пароплавство».

**99. ЄРОХІН
АНДРІЙ**

Директор
ДП «Ізмаїльський
морський торговельний
порт».

**100. ІГНАТЕНКО
МАКСИМ**

Директор
ДП «Ренійський морський
торговельний порт».

ЯК УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗАЛУЖНИЙ

СТАВ «ПЕРШИМ ПІСЛЯ БОГА»

26 лютого 2022 року, третій день повномасштабного вторгнення Росії до України. Вже очевидно, що план російської влади захопити Київ за 72 години провалився, проте шальки терезів на фронтах схиляються то в один бік, то в інший.

Російські війська не змогли висадити десант із військовою технікою в Гостомелі, проте взяли в оперативне оточення Чернігів, швидко просуваючись Сумською областю і з дня на день могли вийти до передмість Києва на лівому березі Дніпра.

У публічній комунікації українська влада закликала громадян не панікувати, проте між собою урядовці почали активно обговорювати ідею підірвати всі київські мости через Дніпро. Це дозволило б затримати російську армію перед широкою природною перешкодою, не допустивши її до урядового кварталу.

Саме тоді, на третій день війни, один із високопосадовців уряду набрав тодішнього голову Служби безпеки України Івана Баканова. Вимагав, щоб той наказав спецназівцям підірвати мости.

Ситуація була непростою. Баканов зателефонував до головнокомандувача Збройних Сил України генерала Валерія Залужного. Той, вислухавши співрозмовника, відповів без вагань: «Підірвати мости? Ні в якому разі. Це буде зрадою тих, хто залишився на лівому березі Дніпра – і військових, і цивільних».

Час показав, що рішення, прийняте генералом на третю добу

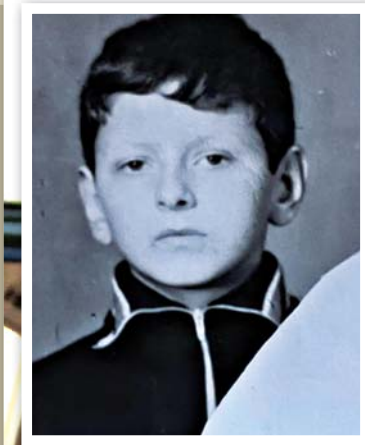
без сну, у задимленому від сотень викурених цигарок бункері з розкладеними на столах картами оперативної обстановки виявилось правильним.

Вже пізніше десятки рішень Залужного допоможуть українській армії не лише утримати Київ, а й витіснити російські сили з півночі України, провести харківський контрнаступ та відвоювати Херсон.

Головнокомандувач ЗСУ став для українців символом війни за саме існування їхньої держави: на його честь складають пісні та називають вулиці. Його успіхи у протистоянні «другій армії світу» дали привід журналу Time минулого року включити Валерія Залужного до рейтингу 100 найвпливовіших людей планети. Згодом його постать стала помітним символом українського опору і в Росії: нещодавній фейк про тяжке поранення українського головнокомандувача був однією з головних новин на федеральних телеканалах.

Стрімке зростання популярності генерала вже дозволило заговорити про його політичні перспективи та вплив за межами збройних сил. Але навіть в Україні, незважаючи на публічність Залужного, до його постаті є питання. Попри довіру та популярність серед громадян, є й ті, хто його ненавидить чи боїться.

Бі-Бі-Сі спробувала розібратися в історії генерала Залужного та з'ясувати, що від нього можна очікувати у майбутньому.

НАШ ВАЛЕРЧИК

Жителі Звягеля, 50-тисячного міста за три години їзди від Києва львівською трасою, ще не до кінця звикли до нової назви свого міста: до минулого року він називався Новоградом-Волинським.

«А його як не назви, що Новоград, що Звягель – все одно місто військових», – сміється **Тетяна ШАТУЛЬСЬКА-ПЕЛЕШОК**.

Їй 80 років, вона все життя пропрацювала вчителькою початкових класів, може відразу назвати прізвища кількох генералів – уродженців Звягеля і каже, що пам'ятає всіх дітей з усіх 11 своїх випусків – хіба іноді ім'я їй потрібно нагадати.

Валерія Залужного, «маленького, щупленького кучерявого хлопчика», якого 1 вересня 1980 року привела до школи № 9 мама, Тетяна Григорівна пам'ятає чудово – хоча б тому, що на той час жила неподалік.

«Залужні вчотирьох – дорослі та Валера з молодшим братом – жили в однокімнатній квартирі біля вокзалу, там поруч дві військові частини, батько його був військовим, він з дитинства бачив навколо себе військових, любив грати солдатиками на парті, солдатиків на перервах малював. Одна з військових частин була шефом нашої школи: солдати до нас на уроки приходили, на їх плаці дітей приймали у жовтенята і піонери. Я анітрохи не дивуюсь, що Валера пішов у військові», – каже вона.

Відмінником, згадає вчителька, Залужний не був, але був стараним та акуратним.

«У нас у класі був хлопчик-напівсирота, його мама сильно пила, він був завжди голодним. Валера то йому з дому поїсти приносив, то свою порцію шкільного обіду віддавав. Він дуже хорошою дитиною був», – усміхається Тетяна Григорівна.

З цим погоджується Сергій Степанюк, однокласник та шкільний друг Залужного: «У нас був дуже дружний клас, атмосфера була сімейною, ми й досі дуже дружимо».

Класі в сьомому Залужному, який до того був одним із найменших за зростом у класі, різко рвонув угору, а в його таблиці з'явилися трійки. Приблизно тоді, згадують однокласники, його почали називати Валерчиком: це прізвисько у колі друзів дитинства зберігається в нього й досі.

«Це не жаргон чи панібратство. Уявіть собі, він був таким скромним симпатягою. Такі кучері, посмішка, такі рожеві щічки. Ніколи брутальних слів не вживав, але й не підлизувався. Валерчик», – сміється Олена Степанюк, однокласниця та дружина Сергія.

Однокласники Залужного описують ідилічну радянську школу – майже як у кіно для піонерів. Тільки з поправкою на військове містечко та відповідну етику батьків багатьох учнів.

Не «фронтмен» і не любитель виступати з трибуни, але людина, яка може мовчати-мовчати, а потім відпустити такий жарт, що всі впадуть від сміху, згадують свого однокласника Степанюки.

«Він був самодостатнім. Я був комсоргом школи і добре пам'ятаю, що у художній самодіяльності чи спортивних змаганнях він брав участь, тільки якщо йому самому було цікаво чи треба було допомогти класу. Грамоти, якісь заохочення – це його зовсім не цікавило», – каже Сергій.

Після дев'ятого класу хлопців у рамках курсу допризовної підготовки на два тижні заселили до справжньої казарми однієї з військових частин міста, видали кирзові чоботи та онучі. Їли вони у солдатській їдальні, стріляли у тирі – одним словом, справжня пригода. На нечітких чорно-білих знімках того періоду можна побачити перші фотографії Валерія Залужного у камуфляжі – ще радянського зразка.

А після цих зборів делегація від новоградської школи поїхала на тиждень до Ленінграда – за видатні успіхи у збиранні металобрухту та макулатури. 9-Б клас представляли Залужний, Сергій

Степанюк, його майбутня дружина та ще дві дівчини. Інші діти були з молодших класів.

«Найяскравіший наш спогад? Білі ночі, – сміється Олена Степанюк. – Нас заселили в одну з ленінградських шкіл, спали в класах, на постелених на підлозі матрацах, дівчата окремо, хлопці окремо. І так сталося, що одного вечора після відбою малеча лягла спати, а ми, троє дівчат, пішли до хлопців пограти в карти. Хто програв – той клав собі на голову подушку, а хтось іншою подушкою його бив по голові, все дуже невинно було. Вирішили, що гратимемо, доки не стемніє. Граємо-граємо, а тут виявляється, що вже ранок, діти встають снідати, а ми ще не лягали. Нас за це покарали: відправили додому різними потягами».

До випускного класу Валерій Залужний не пішов: натомість вступив до Новоград-Волинського машинобудівного технікуму. Сьогодні про чотири роки, проведені Залужним у технікумі, згадується не у кожній біографії Головнокомандувача ЗСУ, і це дещо дратує директора Аллу Петрошук.

«Він прийшов до нас із середнім балом 3.9 – не те, щоб погано, але й не дуже добре. А пішов від нас з відзнакою, – каже вона. – Його системне, прикладне, технічне мислення сформувалося саме тут».

Здобувши диплом за спеціальністю «прикладна механіка», Залужний міг піти працювати спеціалістом з обслуговування та ремонту верстатів, автоматів, іншої техніки. Міг продовжити технічну освіту – наприклад, у політехнічному інституті. «Міг – чому ні? Реалізувати свою дитячу мрію»: в інтерв'ю журналу Time Залужний сказав, що хотів стати коміком. Але в результаті з «міста військових» він переїхав до військового вишу: 1993 року 20-річний Валерій вступив до Одеського інституту сухопутних військ.

«Він просто шукав-шукав себе, у школі, у технікумі, а потім – знайшов, його зачепило, і він пішов цією лінією вже цілеспрямовано», – каже Сергій Степанюк.

«НЕВДАХА З ДЖАВЕЛІНОМ»

Наступні роки у житті Залужного – це безперервна військова служба з таким самим практично безперервним навчанням. З одного боку, він пройшов шлях від командира взводу до командира 51-ї бригади ЗСУ. З іншого – у 2007 році Залужний із золотою медаллю закінчив Національну академію оборони України на оперативно-тактичному рівні, а через сім років випустився з оперативно-стратегічного факультету того ж закладу вищої освіти, отримавши при цьому меч королеви Великобританії, який щорічно вручається кращому випускнику (отака дещо несподівана нагорода для українського закладу).

Війна прийшла в життя Залужного у 2014 році, коли його було призначено заступником командира сектору С, який після початку збройного конфлікту створювався на півночі Донецької та заході Луганської областей. Там йому довелося вперше зіштовхнутися з необхідністю реформувати армію. Українська влада визнавала, що навесні 2014 року ЗСУ могла поставити під рушницю не більше п'яти тисяч готових до повноцінних бойових дій солдат, тому нова армія України, по суті, створювалася наново прямо під час боїв на Донбасі.

Саме протягом двох років служби на Донбасі Залужний познайомився з багатьма військовими та добровольцями, з якими підтримує контакт досі. У цей період за ним закріплюється по-

зивний «Волонтер»: військові розповідають, що полковник Залужний був відомий тим, що постійно «розрулював» проблемні ситуації і безпосередньо допомагав із забезпеченням бійців на фронті.

24 серпня 2017 року, в День Незалежності України, Валерій Залужний указом президента Петра Порошенка отримав генеральські погони. Наступного року його призначили першим заступником командувача Об'єднаних Сил – угруповання, яке веде бойові дії на Донбасі. Уже в ранзі генерала Залужний здобув ще одну вищу освіту, заочно закінчивши Острозьку академію за спеціальністю «міжнародні відносини». В академії відмовилися обговорювати тему та деталі дипломної роботи майбутнього головнокомандувача.

Успіх свого стрімкого кар'єрного просування в інтерв'ю відомчому виданню ЗСУ АрміяInform Залужний пояснював просто: «Мене призначали – я приступав до виконання обов'язків, опановував посаду. Пропонували іншу – також рухався. Можна сказати так: через ту завантаженість ніколи не думав, що колись стану генералом і дійду до високих щаблів».

Коли Володимир Зеленський став президентом у 2019 році, Залужний виконував обов'язки командувача у зоні бойових дій на сході України. На першій зустрічі бойовий генерал мав розповісти про стан військових дій на Донбасі Верховному Головнокомандувачу, який жодного дня не прослужив в армії.

«Об'єднані зусилля-2020» у Миколаївській області. На навчаннях був присутній особисто президент Зеленський: українці вперше застосовували «суперзброю» – нещодавно подаровані американцями протитанкові комплекси Javelin. Демонстрація закінчилася фіаско: ракета із комплексу не вилетіла.

«Можливо, це помилка оператора, може, щось інше, треба розбиратися, зараз точно сказати не може», – спантеличено виправдовувався в телеефірі Залужний.

Згодом він зізнається: після того інциденту був упевнений,

що в Офісі президента його запам'ятають як «невдачу з несправними Джавелінами».

Проте у липні 2021 року, коли Залужний пив пиво на святкуванні дня народження дружини, його телефон задзвонив. На дроті був президент. Він повідомив Залужному, що призначає його на посаду Головнокомандувача Збройних Сил.

«Це був не просто удар нижче пояса, це був нокаут», – опише він свою реакцію на призначення в інтерв'ю Time.

Ситуація на кордонах України з Росією та Білоруссю вже тоді була неспокійною. Буквально у квітні-травні там сконцентрувалися десятки тисяч російських військових, а західна преса попереджала про високу ймовірність вторгнення. Чому за цих умов Зеленський зробив вибір на користь генерала Залужного, досі не зрозуміло.

У розмові з тим самим журналом Time Андрій Єрмак – голова Офісу президента, якого називають головним «кадровиком» української влади, – розповідає, що це він радив президенту підписати призначення: «Я висловив свою думку, що він мені здається досить професійною, розумною людиною. Але рішення було за президентом».

Пізніше Залужний розповість в інтерв'ю Time, що не збирався занурювати Зеленського в деталі військової тактики та армійських структур управління. «Йому не потрібно розбиратися у військовій справі – так само, як знати медицину чи будівництво мостів», – розповідав потім Залужний. Зеленський, схоже, із цим погоджувався.

Уже за кілька місяців після цієї зустрічі Залужного було призначено командувачем оперативного командування «Північ» зі штабом у Чернігові.

Наступного року генерал Залужний керував навчаннями

«ЗАПАХ ВІЙНИ У ПОВІТРІ»

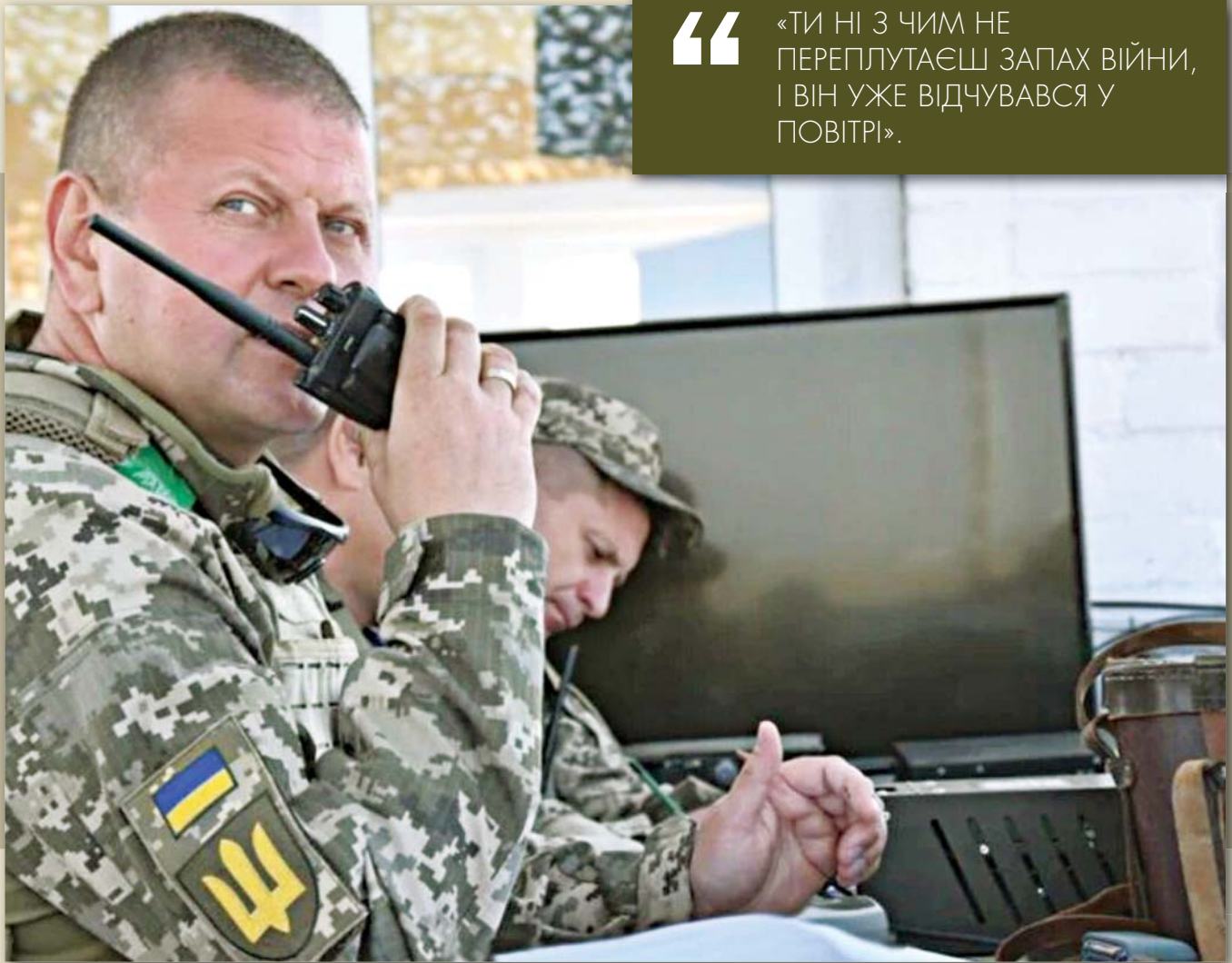
Мабуть, перше суттєве нововведення Валерія Залужного на посаді Головнокомандувача ЗСУ – озвучений вголос дозвіл українським військовим на Донбасі у разі нападу на них відкривати вогонь у відповідь без погодження зі старшим командуванням у центрі.

З перших днів після призначення Залужний стверджував: загроза повномасштабного вторгнення Росії є цілком реальною. «Ти ні з чим не переплутаєш запах війни, і він уже відчувався у повітрі», – говорив він журналу у червні 2022 року.

Однак тоді, перед війною, слова Залужного губилися за гучними заявами представників найвищого політичного

керівництва України на чолі з Володимиром Зеленським, які переконували українців у тому, що війни не буде, а готуватись треба скоріше до травневих виходів на шашлики.

У розмовах з Бі-Бі-Сі співробітники українського Генштабу стверджують: задовго до початку великої війни командування ЗСУ перейшло фактично на цілодобовий режим роботи, незважаючи на заспокійливі меседжі, що виходять від політиків. Сам Залужний перебрався до приміщення неподалік Генштабу. Мета – якнайкраще підготуватися до ймовірного вторгнення та по можливості зберегти ці приготування в таємниці: наприклад, системи ППО переміщали з пунктів їхнього постійного базуван-

“ «ТИ НІ З ЧИМ НЕ ПЕРЕПЛУТАЄШ ЗАПАХ ВІЙНИ, І ВІН УЖЕ ВІДЧУВАВСЯ У ПОВІТРІ».

ня мало того, що в режимі підготовки до раптових навчань, так ще й у нічний час.

Журнал New Yorker стверджує, що Залужний приховував військові приготування навіть від Володимира Зеленського та американських партнерів Києва. Зеленському він нічого не говорив нібито через побоювання, що той, не вірячи у можливість вторгнення, попросить його згорнути приготування. Американцям – бо ті могли розповісти про ці приготування Зеленському.

«Лише у лютому [2022 року] Залужний погодився поділитися своїм планом захисту України [з американцями]. Військову аташе американського посольства в Києві, полковника ВПС, викликали на нараду до Генштабу і показали їй роздрукований на одному аркуші паперу ескіз українських позицій та схем оборони. Їй не дали копії цього аркуша, дозволивши зробити лише рукописні нотатки... [Пізніше виявилось], що підлеглі Залужного показали аташе фальшивий

варіант плану, приховавши весь розмах приготувань», – йдеться у цій публікації.

«Приблизно на кінець лютого [2022] ми вичерпали всі можливості нашої фантазії, що можна зробити ще. Ми щось робили, потім перевіряли, наскільки воно ефективне, дійшли висновку, що це рішення неефективне, воно змінювалося, знову відпрацювання повного комплексу, знову оцінка, знову негативний результат... І таким чином дійшли того, що є», – розповідав Залужний у фільмі Дмитра Комарова «Рік», знятий до роковин російського вторгнення.

Увечері напередодні початку війни, 23 лютого 2022 року, Залужний разом з іншими топами української влади брав участь у зустрічі президента Зеленського з найбагатшими бізнесменами країни. У розмові з виданням «Українська правда» кілька учасників тієї зустрічі згадали, що саме жорстка та впевнена доповідь Залужного про те, що ЗСУ готові до всіх можливих сценаріїв, найбільше заспокоїла присутніх.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ

Рано-вранці 24 лютого після перших ракетних ударів по Києву у вайбер-чаті однокласників Залужного по зв'язельській школі почалася легка паніка.

«Бережіть нерви! Валера робить свою роботу, а ми маємо свою», – написав у чат хтось із його товаришів дитинства.

Чи прочитав це повідомлення сам Залужний, достемен-

но невідомо: з того дня він не написав у цей чат жодного слова.

Негайно після початку вторгнення він прибув до штабу командування українськими військами, розгорнутому в бункері неподалік Генштабу. За даними видання Reporters, разом із ним працювали інші генерали – заступник Залужного Євген Мой-

сюк, начальник Генштабу Сергій Шаптала і навіть Головнокомандувач ЗСУ часів президентства Петра Порошенка Віктор Муженко. Був поряд і міністр оборони Олексій Різніков.

«Там була абсолютно робоча атмосфера. Не могу сказати, що у поведінці Залужного було щось незвичне. Це кадровий військовий, який пройшов тяжкі бойові дії у 2014-2015 роках. Страху в його очах не було, була максимальна концентрація та зосередженість», – згадує той день у розмові з Бі-Бі-Сі колишня радниця головнокомандувача Людмила Долгоновська, яка теж була поряд з ним 24 лютого минулого року.

Долгоновська згадує, що протягом перших трьох днів вторгнення Залужний зовсім не відпочивав і не спав, проводячи час у безперервних розмовах із військовими: «Він постійно телефонував командувачам, запитував про ситуацію на різних ділянках».

Сам Залужний пізніше розповість, що довіряв своїм генералам, тож ці розмови були короткими, але змістовними. Проте в іншому інтерв'ю – журналу Economist – у грудні 2022 року Залужний заявить: «З початку війни я звільнив десяткох генералів, бо вони не справлялися. Ще один – застрелився».

Бі-Бі-Сі не отримала відповіді на запит про надання особистих даних цих генералів. З початку повномасштабного російського вторгнення український генштаб не озвучує більшу частину кадрових рішень та змін. На умовах анонімності джерела Бі-Бі-Сі повідомили, що в ситуації із суїцидом йшлося не про зраду, а скоріше про тяжкий психологічний стан людини.

З початку великої війни місцезнаходження Головнокомандувача ЗСУ постійно змінюється з метою безпеки. Весь цей час робочий день Залужного починається вдосвіта і закінчується вночі. Вихідних у нього в принципі немає, кажуть Бі-Бі-Сі його знайомі.

«Я дивуюсь, як і коли він відпочиває. Після повномасштабного вторгнення він працює практично 24 години на добу. Як такого плану робочого дня немає. Це постійна бойова обстановка чи планування заходів», – розповідає **полковник Анатолій ШТЕФАН** із позивним «Штірліц», який працює з головнокомандувачем.

НЕРАДЯНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ

Перед великою війною прізвище Залужного було відоме майже винятково людям, які безпосередньо перетинаються з військовою сферою. За кордоном його очікувана роль в історії викликала скоріше співчуття: у західних столицях були впевнені, що у разі вторгнення російських військ Київ впаде протягом кількох днів, а окупація всієї України триватиме максимум кілька тижнів.

Проте успішна оборона столиці, поразка флагмана російського Чорноморського флоту та успішний Харківський контрнаступ змусили світ змінити свій погляд на Залужного: журнал Time виніс його на обкладинку свого номера у вересні минулого року і пізніше включив до списку 100 найвпливовіших людей світу, а військові експерти з різних країн почали розмірковувати про те, в чому полягає секрет успіху українського генерала.

Здається, однією з найважливіших рис Залужного-воєначальника є те, що він жодного дня не провів у радянській армії. А військова теорія, яку він відмінно засвоїв у військових вишах незалежної України, наклалася у нього на практику, отриману на фронтах війни на Донбасі.

«Залужний – харизматичний, він має стратегічне бачення, а головне – має характер, – розповів Бі-Бі-Сі американський військовий аналітик Майкл Кофман. – [Американський генерал Норман] Шварцкопф колись сказав, що лідерство – це потужне поєднання стратегії та характеру. Але якщо вам потрібно вибрати щось одне, вибирайте характер. Я думаю, що Україна під час цієї війни під керівництвом Залужного показала спільну успішну стратегію, а він сам продемонстрував сильний характер».

В інтерв'ю журналу Economist Залужний назвав своєю «релігією» відхід від радянських практик поклоніння ко-

мандирам-держимордам. Він – представник нового покоління українських генералів, які, наприклад, уже до-

бре володіють англійською. І стиль його управління, кажуть співрозмовники Бі-Бі-Сі, скоріше західний – він полягає у делегуванні повноважень на нижчі рівні командування, і це, як показала практика, підвищило ефективність усієї роботи української армії.

Ізраїльський військовий експерт Давид Гендельман, оцінюючи Залужного, зазначає, що «головнокомандувач повинен вміти прикрити свою голову до всієї армії», і з цим Залужний чудово впорався: «Плюс Залужного в тому, що завдяки своїм командирським якостям та авторитету він здатний довести свою думку до практичного втілення на місцях».

З іншого боку, саме тому багато рішень, які можна побачити на полі бою, складно приписати особисто Залужному.

Про погляди самого Залужного на механіку війни з Росією можна судити за програмною статтею, написаною у вересні минулого року у співавторстві з колишнім командувачем десантно-штурмових військ України генералом Михайлом Забродським для державного агентства «Укрінформ».

У цьому тексті генерали називають звільнення Криму цілком реалістичною метою, яка досягається вже у 2023 році, – за умови створення ЗСУ угруповання у складі від 10 до 20 загальновійськових бригад та їх забезпечення сучасним західним озброєнням.

Однак, продовжує стаття, отримання українцями контролю над Кримом не призведе до закінчення війни, а лише виведе протистояння на новий рівень, адже росіяни – за рахунок наявності в їхніх арсеналах ракет далекого радіусу дії – й надалі постійно загрожуватимуть усій території України.

Єдиний спосіб вирішити цю проблему і, як наслідок, призвести до перелому у війні, пише Залужний, – отримання українською армією здатності вражати цілі в глибині території Російської Федерації для того, щоб зробити пов'язані з війною відчуття її громадян «гострішими, природнішими».

У статті йдеться про те, що для досягнення паритету в дальності засобів поразки західні партнери мають надати Україні ракети далекого радіусу дії – про такі рішення поки не повідомлялося. Проте удари безпілотників по цілях у різних

“ «ВІН – ПРЕДСТАВНИК НОВОГО ПОКОЛІННЯ УКРАЇНСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ, ЯКІ, НАПРИКЛАД, УЖЕ ДОБРЕ ВОЛОДІЮТЬ АНГЛІЙСЬКОЮ. І СТИЛЬ ЙОГО УПРАВЛІННЯ, КАЖУТЬ СПІВРОЗМОВНИКИ БІ-БІ-СІ, СКОРІШЕ ЗАХІДНИЙ – ВІН ПОЛЯГАЄ У ДЕЛЕГУВАННІ ПОВНОВАЖЕНЬ НА НИЖЧІ РІВНІ КОМАНДУВАННЯ, І ЦЕ, ЯК ПОКАЗАЛА ПРАКТИКА, ПІДВИЩИЛО ЕФЕКТИВНІСТЬ УСІЄЇ РОБОТИ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ».

регіонах Росії, причому зовсім не обов'язково близьких до України, – незважаючи на те, що Київ послідовно заперечує причетність до цих атак, – здається, цілком укладаються у логіку генерала Залужного.

Як екстремальний, кризовий сценарій розвитку війни Валерій Залужний цілком серйозно розглядає застосування Росією ядерної зброї.

«Важко уявити, що навіть ядерні удари дозволять РФ зламати волю України до опору. Але не можна ігнорувати загрозу, яка виникне для всієї Європи, – пише він. – Потрібно повернутися до джерела російської впевненості, а саме до безкарності. Будь-які спроби практичних кроків щодо застосування тактичної ядерної зброї мають бути припинені з використанням усього арсеналу засобів, які є у розпорядженні країн світу. Адже, починаючи з цього моменту, РФ уже стане не лише загрозою мирному співіснуванню України, інших її сусідів та низки європейських країн, а й державою-терористом воістину світового масштабу».

ТОЙ, КОГО НЕ МОЖНА НАЗИВАТИ

Ще одна риса генерала Залужного – його ставлення до російських військових. З одного боку, в тому ж інтерв'ю Economist він недвозначно каже: «Російських та будь-яких інших ворогів потрібно вбивати. Тільки вбивати. І найголовніше – не боятися цього робити». В іншому інтерв'ю Залужний з усмішкою визнавав, що мріє «обережно» проїхати танками Червоною площею та Арбатом.

При цьому ще у кількох інтерв'ю Залужний не приховує своєї поваги до свого російського візаві, начальника Генштабу ЗС РФ Валерія Герасимова. «Він сильний, підступний та непередбачуваний. Це сильний ворог, якого нам потрібно поважати заради перемоги», – говорив він в інтерв'ю для фільму «Рік» Дмитра Комарова.

А у розмові з кореспондентом Time Залужний зазначав, що «поважає російську школу військової науки», прочитав усі праці Герасимова і взагалі вважає його «найрозумнішим із людей». «Я виріс на російській військовій доктрині і досі вважаю,

що вся військова наука знаходиться в Росії», – сказав тоді Залужний.

Курйозно, але після цього інтерв'ю прізвище Залужного почали називати вголос у стінах Військової академії російського генштабу.

До публікації Time, каже співрозмовник Бі-Бі-Сі з провідного військового закладу Росії, Залужний був у них чимось на кшталт лорда Волан-де-Морта (злий маг із серії книг про Гаррі Поттера, також відомий як «Той, кого не можна називати»). Наступного дня після виходу статті прізвище Залужного почало з'являтися не лише в дискусіях між викладачами, а й у навчальному процесі.

«Я думаю, ви розумієте, що похвала від ворога цінніша, ніж від друга, а «поважають навіть вороги» – це справжнє визнання, адже самі себе ми хвалимо і так», – додає співрозмовник Бі-Бі-Сі.

«Поки наше Міноборони медальки собі в Сирії вішало, ***

[зневажливе позначення українців] збудували собі армію. Залужний воює, звичайно, краще, ніж Герасимов і Шойгу, хоча це й не складно», – сказав Бі-Бі-Сі один із командирів середньої ланки ПВК «Вагнер», який перебував під Бахмутом.

Втім, можливо, що пасажі Залужного про повагу до Герасимова – це прояв своєрідного почуття гумору генерала, про який розповідали одразу кілька його знайомих, котрі погодилися поговорити з Бі-Бі-Сі.

“ «НЕЗВАЖАЮЧИ НА СВОЮ РЕПУТАЦІЮ АГРЕСИВНОГО ТА АМБІТНОГО КОМАНДУВАЧА, ЗАЛУЖНИЙ ВВАЖАВСЯ ДИВАКОМ: ЙОГО ЗНАЛИ ЯК ЛЮДИНУ, ЯКА ШВИДШЕ ЖАРТУВАЛА ЗІ СВОЇМИ ПІДЛЕГЛИМИ, НІЖ ДИСЦИПЛІНУВАЛА ЇХ».

СИНДРОМ ЗАНИЖЕНИХ ОЧІКУВАНЬ

Якщо компліменти Залужному-воєначальнику можна запросто зустріти у багатьох українських та західних виданнях, то, хоч як це дивно, конструктивна критика його дій – велика рідкість, причому навіть у російських ЗМІ.

Можливо, це пов'язане з тим, що перед початком повномасштабного вторгнення багатьом оглядачам та політичним діячам як за західним, так і за східним кордоном України здавалося, що ЗСУ мають мало шансів встояти проти російської армії, яка значно перевищувала їх як кількісно, так і щодо матеріального забезпечення. Іншими словами, якби Київ «взяли за три дні», більшість військових експертів, ймовірно, вважали б це цілком логічним підсумком кампанії.

Власне, занижені очікування створили Залужному репутацію надзвичайно ефективного воєначальника, приховавши його імовірні помилки.

Так, будь-які відступи ЗСУ – наприклад, торішні відходи із Северодонецька та Лисичанська – на Заході найчастіше пояснюють бажанням українського командування зберегти життя своїх солдатів. Водночас запеклий опір у Бахмуті, під час якого загинула величезна кількість захисників міста, експерти часто також називають виправданою тактикою – просто Залужний в очах коментаторів апріорі не може помилятися.

Ставити під сумнів рішення «Залізного генерала», керівника всієї військової вертикалі не прийнято і в Україні – що цілком зрозуміло через специфіку держави, яка воює.

Однак у спілкуванні не під запис військові, які працюють у структурах Генштабу ЗСУ, кажуть Бі-Бі-Сі, що у повоєнному майбутньому українське суспільство вимагатиме відповідей на непрості питання, пов'язані, насамперед, із підготовкою до

вторгнення та військовими операціями початкового періоду великої війни..

«Як до воєначальника – до Залужного є питання... Багато що тоді відбувалося завдяки рішучості командирів на місцях. Сам він не такий рішучий», – анонімно розповідає Бі-Бі-Сі офіцер українського Генштабу.

Щодо деяких гарячих питань – на кшталт того, чому українська ППО неефективно спрацювала під час знаменитого вертолітного десанту на аеродром «Гостомель» під Києвом, чи як російським військам вдалося так швидко захопити Херсонщину та дійти з Криму до західних околиць Маріуполя, – вже ведуть розслідування українські правоохоронні органи.

Якою була роль у цих подіях політичного керівництва держави на чолі з Володимиром Зеленським? Що зробили і чого не зробили місцеві осередки СБУ, якою тоді керував Іван Баканов? Чи правильно та ефективно за тих обставин діяли військові, якими керував Валерій Залужний? Відповідей на ці питання в українського суспільства поки що немає.

Іншалінія критики Залужного пов'язана з його особистісними якостями.

«Незважаючи на свою репутацію агресивного та амбітного командувача, Залужний вважався диваком: його знали як людину, яка швидше жартувала зі своїми підлеглими, ніж дисциплінувала їх», – писав про нього журнал Time.

Цей образ душі компанії і веселуна дещо не в'яжеться з деякими вчинками Залужного, які характеризують його як прибічника жорсткої дисципліни в мобілізаційній армії. У тій же розмові з Time Залужний розповідав, що цілу годину кричав на старших і досвідченіших командирів, які перед початком великої війни не сприймали всерйоз ініційовану підготовку до відбиття вторгнення.

Інший показовий випадок. у грудні 2022 року Верховна Рада ухвалила закон про посилення відповідальності військових за дезертирство, самовільне залишення позицій, невиконання наказу чи непокору. Більше того, парламентарі заборонили судам застосовувати до обвинувачених за цими стаття-

ми пом'якшувальні обставини та засуджувати їх до умовних термінів. Багато військових і правозахисників відкрито і досить жорстко критикували цей закон, заявляючи, що він виводить військових, що проштрафилися, з поля дії Конституції і дає командирам, часто не готовим до бойових дій такої інтенсивності, важелі для тиску на бійців.

У розпал дискусій із цього приводу Валерій Залужний виступив із зверненням на підтримку суперечливого закону.

«Армія тримається на дисципліні. І якщо прогалини в законодавстві не забезпечують її дотримання, а «відмовники» можуть заплатити штраф або отримати покарання з випробувальним терміном, то це несправедливо. Голі ділянки фронту змушені закривати собою інші військовослужбовці, що призводить до збільшення втрат особового складу, територій та людей на них. Часто втрачені позиції доводиться відновлювати штурмовими діями дуже дорогою ціною», – стомлено зачитав на камеру Залужний.

Президент, незадоволений критиками закону, підписав цей документ, а позиція Залужного стала приводом для критики вже на його адресу.

«Є принципова різниця між службою в мирний час та бойовою роботою. Його [Залужного] перша бойова робота була одразу в генеральському званні (насправді у званні полковника – Бі-Бі-Сі), а це зовсім інший погляд на життя, ніж коли ти був солдатом у окопі... У реальному житті люди – не залізні, і коли система натикається на те, що люди – не залізні, система намагається вирішити це найдебільнішим і найпростішим способом. Ти не залізний? Пішов у зону на десять років», – заявив військовий експерт та ветеран бойових дій на Донбасі Євген Дикий в інтерв'ю виданню «Новинарня».

З іншого боку, командир молодшої ланки однієї з бойових частин ЗСУ розповів Бі-Бі-Сі, що багато командирів підтримали суперечливий закон. За спостереженнями співрозмовника, фактів невиконання бойових наказів після підписання закону стало значно менше, а про зловживання цим законом він жодного разу не чув.

«ПЕРШИЙ ПІСЛЯ БОГА. У ДОБРОМУ СЕНСІ»

Незважаючи на це, загалом серед українських військових Залужний має славу «людяного генерала». Маючи десятки, якщо не сотні знайомих на всіх щаблях військової ієрархії та на всіх ділянках фронту, Залужний нібито може запросто зателефонувати на мобільний телефон не полковнику чи майору, а простому солдату чи сержанту – щоб розпитати про стан справ на конкретній ділянці або навіть просто привітати з днем народження.

Можливо, саме звідси беруться коріння своєрідного солдатського «фейк-фольклору»: від військових раз у раз можна почути жарти на кшталт «Валера нормальний хлопець, я з ним служив».

«Якщо раніше прізвище Головнокомандувача у солдатських масах могли і не знати, то Залужного знають точно. Він у ролі першого після Бога, у доброму значенні. Із розряду: «Та до кого вже тільки не звертався, хіба ще Залужному не писав», або: «Я що, Залужний, звідки я знаю, коли ротація?», – каже Бі-Бі-Сі військовий однієї з фронтових бригад ЗСУ.

Залужний може заявитися на весілля офіцера ЗСУ у куртці

з шевроном київського «Динамо» і звернутися до нареченої: мовляв, у разі будь-яких проблем із чоловіком звертайся до мене, його вищого командира. А може прийти на похорон загиблого під Бахмутом 27-річного Героя України Дмитра «Да Вінчі» Коцюбайло і стати навколішки перед його мамою та дівчиною.

До призначення Головнокомандувачем Валерій Залужний був активним користувачем соцмереж – він сам вів особисті сторінки у фейсбуці, інстаграмі та тиктоці, викладав там свої фото з родиною, з відпочинку, писав про службу, спілкувався з друзями, розповідає Бі-Бі-Сі полковник Анатолій Штефан.

Відомо про декілька випадків, коли військові, які писали повідомлення Залужному, отримували на них відповідь, а ще пізніше Головнокомандувач особисто знайомився з ними.

Зараз у Залужного залишився лише один особистий обліковий запис – у фейсбуці. Доступ до нього закритий, у даних користувача значиться «Місце народження – Єрусалим».

«Здається, це не стосується військової справи. Але такий хід, незвичайний для звичного іміджу генерала, тим більше пострадянського простору, натякає на незвичність його світогляду. А воєначальник із незвичайним світоглядом – це небезпечний противник на війні, він може бути здатний і на інші несподівані думки та ходи», – каже Бі-Бі-Сі ізраїльський військовий експерт Давид Гендельман.

Так чи інакше, розповідає Бі-Бі-Сі друг Залужного Анатолій Штефан, Головнокомандувач ЗСУ знаходить час для того, щоб регулярно читати новини в інтернеті, зокрема в телеграм-каналах. Саме звіди Залужний дізнався, що російські військові «серйозно поранили, а то й убили» його.

Штефан каже, що Залужний спостерігав за розвитком цього сюжету з гумором і не збирався реагувати: яка користь виправдовуватися за якісь фейки?

Однак після того, як російські «військори» повідомили, що Головнокомандувач ЗСУ переніс важку операцію на мозку з трепанацією черепа, а директор Служби зовнішньої розвідки РФ Сергій Наришкін заявив, що «Росія отримує інформацію про стан здоров'я головнокомандувача ЗСУ, але не буде будь-що розголошувати», Штефан запропонував Залужному відкрити «страшну таємницю російській пропаганді». Тим більше, що на той час про стан здоров'я Залужного, незважаючи на заспокійливі коментарі від влади, почали турбуватися й українці.

«Записали ми це відео і подумали, що [росіяни] зараз скажуть: ось він сидить, отже, поранений. Тому ми одразу ж записали друге відео, де він тримає селфі-камеру і, посміхаючись, каже, що все добре, – розповідає Штефан про «бекстейдж» зйомок цього ролика. – Залужний завжди сміється з таких історій. Ми звикли, що різне про нього говорять. Але ми тут дочекалися піку маразму від російської пропаганди».

ВУЛИЦЯ ЗАЛУЖНОГО

Бойовий генерал, який зумів зупинити російське вторгнення і, більше того, відвоювати частину захопленої території, цілком передбачувано став одним із найпопулярніших людей України.

Зображення Валерія Залужного з жестом victory та підписом «З нами Бог і отаман Залужний» на напівзруйнованому магазині електроніки довгий час було іконічним пейзажем із напівоточеного центру російськими військами Бахмута.

Хітом українських радіостанцій минулого року стала композиція виконавця електронної музики Oisho BTZ під назвою «Залужний мутить движ».

Одразу кілька українських міст назвали свої вулиці на честь Головнокомандувача ЗСУ. Конотопський мер Сумської області Артем Семеніхін у розмові з Бі-Бі-Сі зізнався, що у самого Залужного дозволу на таке перейменування вулиці Тургенєва не питали: просто вирішили, що це буде найкращим способом підтримати генерала в, можливо, найважчий момент його життя. «Міська рада проголосувала одногосно», – уточнює Семеніхін.

На розгляді Верховної Ради перебуває проект про перейменування на честь Залужного першого населеного пункту – села Ватутіне Харківської області. Засноване воно було після Другої

світової війни, тож попередньої назви у нього немає. А опитування мешканців села показало, що вони хотіли б назвати його Залужне – саме на честь генерала.

Та й із розмов на вулицях Звягеля, колишнього Новограда-Волинського, малої батьківщини Залужного, відчувається, що багато його мешканців були б зовсім не проти перейменуватися ще раз – на честь знаменитого земляка.

«Показники позитивного ставлення, довіри до Залужного максимальні, тотальні. Вони точно в районі 90% – як і показники віри у нашу перемогу чи довіру до ЗСУ. У цьому плані Залужний стоїть поряд із Зеленським – вони мають схожі показники. Всі інші – і політики, і громадські діячі – мають набагато нижчі показники довіри чи задоволеності їхніми діями», – каже Бі-Бі-Сі соціолог Олексій Антипович.

Політтехнолог Сергій Гайдай виділяє три складові надзвичайної популярності Валерія Залужного серед українців.

Перша – ресурс його посади. «Будь-яка людина на його посаді була б популярна. Поки ЗСУ справляються зі своїми завданнями, поки ми з вами живі – звісно, у головнокомандувача рейтинг буде максимально можливим», – каже Гайдай.

Однак Залужний, на його думку, має і додатковий актив – природну чарівність. Важко уявити собі бойового генерала, який по-батьківськи обіймає молодого солдата, який виглядає як «свій хлопець», душа компанії, має таку обеззброюючу посмішку, як Залужний, і він у цьому плані – абсолютно нетиповий воєначальник.

Зрештою, каже Гайдай, на користь Залужного грає абсолютно доречно дозована публічність. Він не роздає десятки інтерв'ю, як, скажімо, керівник військової розвідки Кирило Буданов, а з'являється на публіці, щоб іронічно довести, що він живий, а російська пропаганда, вбивши його, сіла в калюжу. Або коротко, у телеграфному стилі повідомити про чергову розмову з кимось із західних воєначальників на тему підтримки України. Або – як у січні цього року – щоб у письмовій формі підтвердити, що мільйон доларів, які залишив Залужному у спадок Григорій Степанець, раніше незнайомий йому американець українського походження, було передано на потреби Збройних Сил України.

«Витримка цього інформаційного балансу – це або природне чуття самого Залужного, або поряд з ним є хтось, хто йому це правильно підказує», – каже Сергій Гайдай.

«ПАРТІЯ ВІЙСЬКОВИХ» ПІСЛЯ ВІЙНИ

В Україні, що воює, немає політики. Формально. Однак поєва в інформаційному полі такої яскравої та популярної постаті, як Валерій Залужний, не могла залишитися непоміченою тими людьми, які вже сьогодні моделюють, як виглядатиме політика у повосенній Україні.

Джерела Бі-Бі-Сі кажуть, що у закритих соціопитуваннях уже протягом кількох місяців фігурує гіпотетична «партія Залужного» – і її показники на не менш гіпотетичних виборах до Верховної Ради досить високі. Співрозмовник Бі-Бі-Сі, який мав нагоду ознайомитися з цими цифрами, стверджує, що якби вибори відбулися найближчим часом, вона цілком здатна була б показати другий результат після президентської «Слуха народу».

Втім, українські ЗМІ регулярно повідомляють про певні ревності, які нібито відчуває до популярності Залужного президентська команда. Наприклад, серед журналістів ходять чутки про те, що влада дає вказівки не допускати вкотре Головнокомандувача ЗСУ в ефір «Національного телемарафону». А кілька місяців тому активно обговорювалася інформація про те, що Головнокомандувача ЗСУ буде переведено на посаду міністра оборони України.

«Я глибоко сумніваюся, що Зеленський має час на будь-які подібні ревності. Він на 102% занурений у питання війни, у переговори про надання Україні західної зброї, а не сидить та оцінює якісь рейтинги», – каже Бі-Бі-Сі джерело з оточення президента України. – Питання з відставкою Залужного теж не розглядається: є певна вертикаль, вона стабілізувалася, у якійсь зміні немає сенсу».

Водночас співрозмовник Бі-Бі-Сі з розумінням ставиться до того, що навколо Залужного формується імідж політика, який може прийти до влади у повосенній Україні.

«Об'єктивно є чимало людей, яким Зеленський не подобається. Це нормально. І нормально, що вони шукають, до кого кого об'єднатися. Порошенка – ні, збитий льотчик. І постать Залужного з'являється в їхніх міркуваннях сама собою: «Залізний генерал» мало говорить, багато робить, – пояснює співрозмовник Бі-Бі-Сі. – Після війни ці люди створять певну

платформу і почнуть звертатися до Залужного: ви зобов'язані йти в політику, це ваш обов'язок перед країною, а він цілком може сприйняти ці слова і стати політичною альтернативою [Зеленському]».

Українські соціологи та політологи досить давно прогнозують, що практично стовідсоткова довіра до ЗСУ та явний запит виборців на нові політичні сили можуть призвести до появи в повосенній Україні партії військових чи сильного лідера, який з'явиться з військового середовища – і, власне, Валерій Залужний та його ще не створена команда може бути відповіддю цей громадський запит.

Однак соціолог Олексій Антипович радить не робити передчасних висновків.

«По-перше, потрібно ще дочекатися, як виглядатиме перемога України і якою ціною її буде досягнуто. По-друге, чи збережеться після перемоги стовідсоткова довіра до ЗСУ? Мабуть, ні, – каже він. – Тому що, об'єктивно кажучи, у нашій армії є і проблеми, і корупція, та інші не дуже приємні речі. Як тільки війна дійде до завершення – все це стане очевидним, і показники Залужного, Зеленського, волонтерів, ЗСУ вирівняються, і у нас будуть набагато спокійніші цифри».

«Та й узагалі, – продовжує Антипович. – Уже зараз зрозуміло, що після війни на Україну чекає економічний колапс або, принаймні, масштабна економічна криза. І якщо ми говоримо про Залужне, то це на полі бою завжди перемагає найсильніший і найрозумніший. У політиці – зовсім інші правила. Важко сказати, чи захоче він, тим паче у ранзі переможця над Росією, взагалі грати у ці ігри».

Але навіть якщо й захоче, це не буде помилкою, каже Бі-Бі-Сі політолог Микола Давидюк: «Навпаки, це буде реалізацією очікувань десятків мільйонів людей, які вважають його своїм лідером та захисником. Якщо Зеленський не втік, то Залужний захистив. Це його головний наратив, органічний для нього і на це є великий запит». ❏

За матеріалами ВВС.

ГРОМАДСЬКОМУ ЦЕНТРУ ПРАВОСУДДЯ –

5 років!

У ПРИМІЩЕННІ КИЇВСЬКОГО РАЙОННОГО СУДУ ОДЕСИ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ З ПРИВОДУ ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ П'ЯТИ РОКІВ ПЛІДНОЇ РОБОТИ ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРАВОСУДДЯ, СТВОРЕНОГО ЗА ПІДТРИМКИ АСОЦІАЦІЇ СЛІДЧИХ СУДДІВ УКРАЇНИ ТА АГЕНТСТВА США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (USAID). ДОСВІДЧЕНІ АДВОКАТИ, ЮРИСТИ, СУДДІ У ВІДСТАВЦІ, ПРАЦІВНИКИ ПРОКУРАТУРИ І ПОЛІЦІЇ, НАУКОВЦІ ТА МЕДІАТОРИ БЕЗКОШТОВНО ДОПОМАГАЮТЬ ЛЮДЬМ ЗНАЙТИ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ЇХНІХ ПРОБЛЕМ ЗА ДОПОМОГОЮ КОНСУЛЬТАЦІЙ ТА ГРАМОТНОЇ ПРАВОВОЇ ОЦІНКИ.

Присутніх привітав голова Київського районного суду Одеси Сергій Чванкін, який, власне, став ініціатором створення проєкту саме на базі суду.

– Сьогодні у нас дуже гарна дата – п'ять років виповнилося Громадському центру правосуддя, – зазначив він. – Результати його діяльності красномовні, адже допомогу отримали понад 13 тисяч осіб! Кожен, хто цього потребує, може звернутися до наших експертів і отримати кваліфіковану безкоштовну правову допомогу, консультацію нотаріуса, або поспілкуватися з психологом чи пройти процедуру медіації. З початком повномасштабної війни ГЦП розширив спектр своїх послуг, зокрема, розпочалося надання комплексної допомоги внутрішньо переміщеним особам. Я вдячний нашим партнерам з Програми USAID «Справедливість для всіх», які вже п'ять років поспіль нас підтримують та зміцнюють спроможність діяльності Громадського центру правосуддя.

Заступниця керівника Програми USAID «Справедливість для всіх» Наталія Петрова привітала голову суду та всіх причетних і додала, що за ці роки працівники центру набули надцінного досвіду.

– Центр був започаткований завдяки ініціативі керівництва суду, – наголосила Наталія Петрова. – Це була зовсім нова форма надання правової допомоги, але ви зуміли налагодити

цю працю таким чином, щоб якомога більше людей отримали кваліфіковану допомогу. Ви залучили правників різних сфер, і це дуже хороший приклад. Думаю, що ваші амбітні плани щодо відкриття нових філій та відділень обов'язково втіляться у життя.

У свою чергу радник з моніторингу та оцінювання Програми USAID «Справедливість для всіх» Томас Вертелецький підкреслив, що запорукою успішності Громадського центру правосуддя Одеської області є лідерство, яке виявляє голова ГО «Асоціація слідчих суддів України» Сергій Чванкін і вся команда.

– Коли ми розпочали розробку моделі громадських центрів правосуддя, які діятимуть саме при судах, ми ще не знали, наскільки ця модель виявиться життєздатною та актуальною в сучасних реаліях, – зауважив він. – Але зараз можна з упевненістю сказати, що Громадський центр правосуддя Одеської області не тільки став впливовим соціальним проєктом у регіоні, а й досяг міжнародного визнання, ставши призером конкурсу «Кришталеві ваги правосуддя».

Громадський центр правосуддя надає значний перелік послуг. Серед них – первинна правова допомога, правова освіта населення, консультації юриста та психолога, підготовка первинних не процесуальних документів тощо. З початком війни центр не припинив свою роботу, навпаки – об'єми надання допомоги навіть збільшилися. З вересня 2022 року експерти ГЦП

Сергій Чванкін,
голова Київського
районного суду
м. Одеси

розпочали надавати правову допомогу в гуманітарних волонтерських штабах Одеси і області. Нині одеський ГЦП має філію у Фонтанці, яка з червня поточного року приймає мешканців громади та внутрішньо переміщених осіб.

Однією з волонтерок Громадського центру правосуддя є завідувачка кафедрою цивільного процесу НУ «ОЮА» Неллі Голубева. Вона співпрацює з ГЦП з першого року його існування.

– Чи можна зробити цю роботу добре і безкоштовно? – сказала Неллі Голубева. – Разом з Громадським центром правосуддя ми точно знаємо, що так. Юристи, судді, психологи діляться своїми знаннями та навичками безкоштовно. Окрім того, ми активно залучаємо до роботи в центрі студентів, які мають змогу не тільки поглибити свої теоретичні знання, а й здобути безцінний досвід. Особливого змісту та актуальності така допомога набула під час війни, коли велика кількість незахищених верств населення, внутрішньо переміщених осіб та тих, хто постраждав внаслідок військових дій, звертаються до Громадського центру правосуддя.

Голова ГО «Спілка юристів Одеської області», засновник юридичної компанії Legal Partner Олександр Рябець зазначив, що велику роль у розбудові та діяльності Громадського центру правосуддя відіграють партнери.

– Від самого початку я був упевнений, що Громадський центр

право-суддя не тільки стане успішною платформою для надання правової допомоги, а й сприятиме підвищенню довіри до судової влади, – додав він. – Ми не помилилися, і про це свідчать не лише наші спостереження, а й статистичні дані. Зокрема, результати рейтингу ефективності судів Одеської області, який було проведено Спілкою юристів Одеської області у співпраці з представниками медіа. Нагадаю, що Київський районний суд отримав першість у нашому проєкті, тим самим підкресливши свою відкритість, ефективність та значну роботу апарату та суддів.

Олександр Рябець,
голова ГО «Спілка
юристів Одеської
області»

До заходу долучилися онлайн представники громадських центрів правосуддя з інших міст України. Черкаський ГЦП представила Валентина Гуляницька, з Чернігова колега вітала Наталія Кулікова, а Сергій Дяченко поділився досвідом роботи ГЦП міста Ірпінь. 🇺🇦

ВІД БІЗНЕСУ ТРЬОХ ДРУЗІВ –
ДО ЮРИДИЧНОЇ КОМПАНІЇ
МІЖНАРОДНОГО РІВНЯ:

LEGAL PARTNER ВІДСВЯТКУВАЛА 17-річчя

LEGAL PARTNER

17 РОКІВ ТОМУ ОЛЕКСАНДР РЯБЕЦЬ РАЗОМ ЗІ СВОЇМИ ДРУЗЬЯМИ З ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА ЗАСНУВАВ ЮРИДИЧНУ КОМПАНІЮ LEGAL PARTNER – «ЮРИДИЧНИЙ ПАРТНЕР», НЕ МАЮЧИ МАЙЖЕ НИЧОГО, ОКРІМ МРІЇ ПРО УСПІШНИЙ БІЗНЕС З ВЕЛИКИМ КОЛЕКТИВОМ, ВЛАСНИМ ОФІСОМ ТА СОЛІДНИМИ КЛІЄНТАМИ. СЬОГОДНІ МОЖНА ВПЕВНЕНО ГОВОРИТИ ПРО БЕЗЗАПЕРЕЧНИЙ УСПІХ ТА ЗДІЙСНЕННЯ НАМРІЯНОГО: КОМПАНІЯ МАЄ ПРОСТОРИЙ ОФІС В ЦЕНТРІ ОДЕСИ, МОЛОДИХ, АЛЕ ВЖЕ ДОСВІДЧЕНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ПРАЦІВНИКІВ, І, ЗВИЧАЙНО, ВАГОМУ КЛІЄНТСЬКУ БАЗУ.

ЮК Legal Partner часто називають четвертою дитиною Олександра Рябця – батька трьох діток, і це цілком обгрунтовано. За роки існування компанія переживала стрімкі злети й болючі падіння, однак завдяки професіоналізму, вмінню не здаватись та добре орієнтуватися у сфері діяльності керуючий партнер зміг досягти омріяних цілей і вивести бізнес на гідний рівень.

Про все це ми поговорили з Олександром РЯБЦЕМ.

– Олександр, ми знайомі з роботою вашої компанії досить давно, але ніколи не цікавились, з чого все почалось. Розкажіть, як народилася Legal Partner і якою вона була у перші роки?

– Почну з того, що працювати юристом я почав ще під час навчання в університеті і вже тоді набув чималого досвіду. На момент закінчення вишу встиг попрацювати третейським суд-

дею, юрисконсультантом достатньо великих компаній і начальником реєстраційного відділу однієї з фірм, що займалася продажем землі. На третьому курсі я вже мав людей у своєму підпорядкуванні та навіть власні візитні картки. На той час це було дуже круто!

У будь-якому випадку університет – це теоретичні знання, а досвід практичної роботи все одно більш цінний. Після закінчення ми з друзями вирішили відкрити юридичну компанію. Сіли утрюх, обговорили, взяли на старт гроші у батьків. Ми зняли офіс площею у 20 квадратних метрів за 300 доларів на місяць, і це були величезні гроші. Але ж як юридичній компанії бути без власного офісу? Взяли секретаря, бо ми ж директори...

Насправді, відкинувши жарти, було складно. Знайти клієнта, маючи лише юридичні знання, було майже неможливо. Разом з тим потрібно ж було вести фінансовий облік, про який постійно забували. Перший рік ми пропрацювали в мінус, і тільки на другий почали щось заробляти. Пам'ятаю, як до мене вперше прийшла на консультацію бабуся, і я заробив перші 30 гривень у власній компанії!

– Думаю, кожен, хто одного дня вирішує відкрити власний бізнес, стикається зі всіма цими проблемами... Які висновки зроблено і які б поради ви дали собі тодішньому?

– Перша порада – не здаватися у жодному разі. Я робив цю помилку декілька разів, бо двічі був готовий закрити компанію. Але завжди знаходилися причини продовжувати. Мотивувався

книгами, історіями успішних людей. А ще я випрацював для себе звичку «розмовляти із собою 40-річним». Будучи молодим та недосвідченим у справах ведення бізнесу, я ніби ставив питання собі у майбутньому, і отримував на них відповіді. Це справді працювало. Тоді я переконався, що мозок сам формулює всі наші установки, мрії, цілі, а наші думки – матеріальні. Я мріяв про просторий офіс, велику кількість працівників, власне авто... Тепер це маю.

Втім, мріяти – це, звісно, добре, але цього замало. Треба працювати, ставити амбітні цілі і невпинно йти обраним шляхом.

– А чи є якісь статистичні дані за 17 років?

– На жаль, ми не маємо жодної статистики, бо CRM-системою користуватися ми почали нещодавно. Можу сказати лише, що ми маємо досить велику та вагому клієнтську базу, і це основний показник у формуванні загальної вартості компанії. Звичайно, колектив – не менш важлива цінність, але трафік дають саме клієнти, які довіряють нашому бренду. Ми відповідально ставимося до вибору клієнтів. Зрозуміло, що з крупним клієнтом завжди працювати вигідніше, однак для цього потрібні й неабиякі професійні навички. Ми спостерігаємо репутаційне зростання компанії, і тепер ціна помилки надто велика. Бо солідний клієнт не помічає, коли ти зробив щось добре, а от помилку – завжди.

До речі, бренд Legal Partner дуже підв'язаний під мене особисто. І це з одного боку добре, однак погано для масштабуван-

ня. Сьогодні ми активно розвиваємо стратегію, завдяки якій зможемо продавати послуги без мене.

– Цікаво, а компанія з дня заснування має назву *Legal Partner*?

– Спочатку ми називались «Юридичний партнер», і, до речі, досі так є документально. Пізніше, коли стало модним робити англійські назви, ми вирішили не відставати від трендів. Довго думати не довелося: я зазирнув у наш статут і побачив, що ще в 2006 році ми прописали там назву англійською – *Legal Partner*.

– Окрім побудови успішної компанії ви часто ініціюєте створення соціальних проєктів. Зокрема, вами створена Спілка юристів Одеської області, рейтинг ефективності судів, курс для молодих юристів тощо. Відчуваєте потребу в цій роботі?

– Звичайно, у мене, як і у будь-якої людини з власною справою, є певні людські потреби. Часто я знаходжу себе у корисних для суспільства проєктах, які не дадуть мені прибуток. Головне в цьому – не гроші, а добра справа для людей. Як, до прикладу, наш останній великий проєкт – практичний курс для студентів-юристів. Він абсолютно безкоштовний, однак завдяки цьому я отримав трафік потенційних співробітників, які мають хист та бажання розвиватись. Зараз ми вже формуємо новий пакет курсу, бо отримали багато позитивних відгуків і зрозуміли, що це користується популярністю.

Я сам прихильник онлайн-курсів і впевнений, що там можна навчитись багато чому корисному. Цього року наш проєкт вдавсь набагато краще, ніж минулого, бо він уже був систематизований. Люди, що діяли чітко по інструкції, отримали вагомий досвід. Вони писали запити, розбирали справи, вивчали реальні документи, а не просто модель, як у нас часто буває.

– Сьогодні команда компанії не настільки чисельна, як це було раніше. З чим це пов'язано?

– Раніше у нас була зовсім інша форма структури. Окрім бан-

кротства, у компанії бувають ще й внутрішні кризи. Перша криза настала тоді, коли я передав компанію в руки іншого директора, який зрештою не впорався з цією посадою. Тоді я зрозумів, що цього робити не варто, доки не буде сформована чітка структура. І ми почали будувати так звану партнерську систему, яка передбачає автономію кожного партнера. По суті, кожен веде свій міні-бізнес під одним брендом – *Legal Partner*. Ця модель навчила нас масштабуватись, і робити це доволі добре та швидко.

Свого часу в компанії було понад 25 людей. Ця модель класна, але вона перестала працювати на результат, коли далі рости вже було неможливо. Бюрократія та, можливо, надлишкова незалежність кожного почала гальмувати розвиток компанії. Саме тому я вирішив перебудувати будинок з фундаменту, що виявилось дуже складним процесом. Плануємо до весни навести лад всередині компанії і зробити всі необхідні кроки для подальшого масштабування і розвитку.

– Наскільки ми знаємо, вам вдається не лише наводити лад, а й відкривати нові філіали...

– Так уже склалося, що мені вдалося знайти базового клієнта у Кишиневі. Саме тому було прийнято рішення про створення повноцінного філіалу саме у цьому місті, бо я справді бачу в цьому потребу. По-перше, там зараз перебуває дуже багато українців, а по-друге, у нас схожі ментальності.

Ми вже маємо там офіс і працівників. Наразі налагоджуємо деякі юридичні моменти. Для початку набиратимемо людей, які працюватимуть над уже наявними нашими проєктами. Далі – це вже справа маркетингу: почнемо розвиватись, ставати впізнаваними і тоді клієнтів більшатиме. Бо навіть сьогодні статистика показує, що українці часто інвестують у нерухомість саме у Кишиневі.

До того ж філіал – це для нас старт міжнародного бізнесу. Головний офіс, звичайно, завжди буде в Одесі. Але я так само бачу майбутнє *Legal Partner* і на юридичному ринку Європи. ■

Одеська районна рада виступила приймаючою стороною відкриття в Одесі представництва міжнародної організації ALDA – Європейської асоціації європейської демократії. Очолив захід голова Одеської райради Віталій Барвіненко. У зустрічі з європейським партнерами також взяв участь Одеський міський голова Геннадій Труханов.

Одеська райрада стала першою районною радою в країні, яка вступила в Європейську асоціацію місцевої демократії. Діяльність представництва LDA Odesa у партнерстві з органами місцевого самоврядування та країнами – членами ЄС має сприяти реконструкції і розвитку місцевих громад Одещини. Головний принцип діяльності осередків ALDA – розбудова демократичних засад знизу догори, від локальних ініціатив громад на місцях – до загальнодержавних зрушень на краще.

– Відкриття місцевого представництва міжнародної організації ALDA – дуже важливий показник співробітництва з партнерами з ЄС та громадянським суспільством, – підкреслив Віталій Барвіненко, відкриваючи захід. – Це сприятиме поліпшенню функціонування місцевого самоврядування та покращенню регіональної політики. По суті, ми створюємо хаб для імплементації кращих європейських практик ефективного місцевого управління та посилення демократії участі.

Для підписання відповідного Меморандуму та участі у відкритті представництва до Одеси приїхали Президент ALDA Оріано Оточан і Генеральний секретар ALDA Антонелла Вальморбіда. Також взяли участь (особисто чи онлайн) представники регіонів з Італії, Австрії, Хорватії і керівники низки громадських організацій Одещини.

Модератором заходу виступила член Консультативної ради ALDA, депутатка Одеської районної ради Інна Волкова. Делегатом LDA Odesa затверджена Юлія Підгородинська, депутатка Одеської райради, членкиня постійної комісії з питань міжрегіонального і міжнародного співробітництва.

ВІРА РЕВЕНКО: «ПРИЙШОВ ЧАС ПРОГРЕСИВНИХ ЛЮДЕЙ»

В ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ ІМ. А.В. НЕЖДАНОВОЇ 19 СІЧНЯ ВІДБУДУТЬСЯ ВИБОРИ РЕКТОРА. ОДНИМ ІЗ КАНДИДАТІВ НА ЦЮ ВІДПОВІДАЛЬНУ ПОСАДУ Є ВІРА РЕВЕНКО – ОПЕРНА СПІВАЧКА, НАРОДНА АРТИСТКА УКРАЇНИ, ПРОФЕСОР ОНМА.

Протягом трьох останніх років вона очолює оперну студію музикакадемії і виявляє при цьому талант організатора та керівника. А з початком повномасштабної війни Віра Ревенко багато часу присвячує благодійній діяльності, і за підсумками 2022 року стала лауреатом рейтингу «Народне визнання» у номінації «За підтримку бойового духу українського воїнства».

Коли вже досяг успіху і стабільності у певному статусі, нелегко зважитися на кардинальні зміни. Що ж спонукало успішну жінку взяти участь у виборах і яких змін вона хоче добитися?

– Сьогодні час прогресивних людей, які реально мають знання та досвід, а зараз дуже швидко напрацьовується і те, й інше, – каже Віра Олексіївна. – Це якраз про мене, враховуючи ситуацію теперішнього часу і мою чітку громадянську позицію, особливо з перших днів великої війни, коли я себе проявила, проявляю і проявлятиму як організатор, рушійна сила (в даному випадку – для студентів) на благо України, заради перемоги, про яку ми всі мріємо. Дуже хочеться змінити ситуацію на краще. Є багато патріотично налаштованих, талановитих молодих людей, і мені хочеться, щоб їхній потенціал розвивався у правильній, сучасній системі освіти.

Коли три роки тому я стала директором оперної студії, то з перших днів зрозуміла, що прийшла, по суті, на руїни. Довелося зайнятися не лише творчою, а й господарською роботою. Залучаючи спонсорські гроші, провела, зокрема, ремонт першого поверху. І нині, хоча триває війна, все ж є меценати, не байдужі до творчого розвитку нашої молоді; сподіваюсь, вони допоможуть реалізувати мою мрію про ремонт другого поверху студії. Про розширення приміщень, на жаль, поки що не йдеться, я ж реаліст, що твердо стоїть на землі обома ногами. Тож нині ми змушені лише зрідка давати концерти у своєму залі і орендуємо більш просторі приміщення. Нам надають свої майданчики музеї, Академія зв'язку.

А ось провести ремонт залу оперної студії необхідно! Наша сцена багато в чому незручна для постановок і потребує зміни своєї концепції. Зал, звукова палітра акустики – все це хотілося б змінити.

Звісно, треба вирішувати певні проблеми й у гуртожитку. Житлові умови мають сприяти, а не заважати творчому розвитку. Але насамперед треба потурбуватися про те, щоб наші студенти

більше виходили на різні концертні майданчики, мали змогу пробувати свої сили ще під час навчання, щоб інструменталісти могли проходити практику в оркестрах міста, а солісти – на театральних сценах.

Радісно з того, що творча молодь зробила вибір на користь нашої академії, не поїхала з країни і вірить у перемогу України, у подальший розвиток нашої країни. Але водночас я вважаю за необхідне створити нашим хлопцям і дівчатам умови для творчих поїздок до інших країн, для участі у конкурсах за кордоном. Мені дуже хочеться налагодити співпрацю щодо цього з дружніми зарубіжними музичними закладами, зокрема відновити активні стосунки з консерваторією Фрайбурга.

Студентів, з якими ми працюємо в оперній студії, я постійно залучаю до виступів на різних майданчиках, включаю до складу концертних груп, з якими ми виїжджаємо до інших міст і містечок, до наших захисників у місця їх дислокації, до шпиталів. За ці майже два роки великої війни ми дали понад 100 таких концертів! І кожен виступ починаємо хвилиною мовчання на честь полеглих на війні, а також не забуваємо дякувати Збройним Силам України за можливість жити, співати, займатися улюбленою справою.

У моїх планах – розширення стосунків із журналістською спільнотою. Я хочу більшою мірою підключати медіа-простір до концертної діяльності вихованців і викладачів нашої музичної академії.

На моє переконання, також потрібні зміни в навчальному процесі. Наші кафедри потребують залучення серйозних музикантів, які ведуть активну концертну діяльність, працюють у театрах, пишуть музику, людей, які мають чудову творчу форму. Я переконана, що попри свою зайнятість вони готові передавати свій досвід, свої професійні вміння нашим студентам. А ще треба створити умови для заохочення наших випускників залишатися в Одесі і захищати свої наукові роботи в рідній академії, отримувати звання і поповнювати викладацький склад.

Якщо говорити про умови праці, то тут насамперед є завдання на післявоєнний час: добитися зростання оплати праці професорсько-викладацького колективу.

Звісно, є багато проблем з інструментами. На сьогоднішній день фортепіанна частина, включаючи роялі, досить непогано реалізована і не така критична, як арсенал струнних інструментів. Хотілося б підняти рівень студентського оркестру насамперед за рахунок інструментарію. Студенти-оркестранти допомагають оперній студії складати державні іспити, вони мають гарний професійний рівень, за що маємо дякувати їхнім педагогам. Наш хор історично – на високому рівні, я дуже рада, що у нас працюють такі чудові педагоги, як завідувачка кафедри хорового диригування професорка Євгенія Бондар, як доцент Галина Шпак.

Перебуваючи на посаді директора оперної студії, я постійно вишукую новий креативний репертуар. Адже у світі існує так багато приголомшливих творів, які в Одесі ще не звучали! Водночас це має дуже важливе значення для розвитку студентів, їхньої підготовки відповідно до сучасних тенденцій.

Мені, звичайно, хотілося б залучити нових яскравих режисерів, щоб вони ставили у нас сучасні вистави. Щаслива, що цього року ми взяли Олега Шевчука, Лінаса Зайкаускаса, що завідувачка кафедри Галина Жадушкіна щороку вигадує нову, неймовірно яскраву програму, яка справді змінює наших студентів, допомагає їм подолати притаманну багатьом майбутнім співакам сором'язливість на сцені...

Щодо конкурсів, які проводились в академії в останні роки, то насамперед хочу зазначити, що це вкрай важлива, навіть необхідна складова діяльності музичного навчального закладу. Конкурси, які організуються на базі різних кафедр, допомагають студентам показати свій професійний рівень і порівняти його з іншими, реалізувати свій потенціал, заявити про себе. Я щаслива, що мені вдалося навіть у воєнний рік провести Міжнародний вокальний конкурс імені Миколи Огренича та Івана Пономаренка. Переконана: він щоразу має виходити на новий рівень. Ще більше номерів з оркестровим супроводом, ще складніші умови участі – цього вимагає пам'ять про співаків, чиї ушлюблені імена носить це творче змагання.

До речі, конкурси – це ще один стимул для абітурієнтів. А нині, після запровадження воєнного стану, ситуація із вступниками дуже непроста, їх критично поменшало і доводиться брати на навчання тих, хто раніше точно не пройшов би творчий відбір... Не хочеться, щоб рівень наших випускників не відповідав високому статусу академії і набутій протягом понад 110 років гарній репутації. Добре, що талановиті діти завжди плавно переходили до нас із музичного училища, а нині приходять із фахового коледжу мистецтв імені Костянтина Данькевича. Це, напевно, не зміниться, а щодо решти проблем – будемо їх поступово вирішувати. 🇺🇦

ОЛЕКСАНДР СОКОЛ:

«ІСТИНА, ДОБРО І КРАСА В ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ АКАДЕМІЇ»

Матеріали доповіді на Міжнародній науково-творчій конференції «Захід-Схід: культура та мистецтво: До 110-річчя Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової», м. Одеса, 1 жовтня 2023 року.

ПРО НАЙВАЖЛИВІШІ ПОНЯТТЯ ДЛЯ ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ

Тези моєї доповіді стосуються понять гуманізму, життя і музичного мистецтва. Тому спочатку я розгляну питання, в якому контексті розглядаються поняття Істини, Добра і Краси, що відносяться до гуманізму. Насамперед, – про поняття «совість». У кого є, а в кого немає совісті? Євангеліє перекладається як «Добра новина» («Благая весть»). І той, хто живе відповідно до цієї «Вісті», у того є совість, а хто не відповідає поняттю «благо», у того її немає.

Почнемо з найголовніших понять, що відносяться до совісті. В Євангеліє з самого початку розглядається поняття Любові – до Господа, до близьких – як до самого себе. А потім це поняття розширюється до тріади: Віра, Надія і Любов, разом з Софією – богинею мудрості, розумності і науки.

Віра – це найперше, але сказано, що «Віра без діла є мертвою». І ще – «Віра твоя врятувала тебе». Тому треба вірити і діяти.

Надія спирається на поради: «Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам...» і «Все можливо віруючому».

Любов – це в Євангеліє найвище поняття. Але парадоксальними для стандартного мислення є вимоги щодо Любові. Спочатку цілком зрозуміло: «Полюби Господа Бога твого», «Полюби ближнього твого як самого себе» (тобто – себе теж треба любити). А потім: «Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує».

І дуже гуманістично звучить така теза. У відповідь на питання: «Скільки разів прощати грішні дії людей у ставленні до мене?» Ісус мовить: «Не кажу тобі до семи разів, але до сімдесяти разів по сім». Але це не означає, що треба прощати тих, хто порушує Божі заповіді.

А далі в гуманістичних концепціях мудрих названі найважливіші поняття для щасливого життя всіх людей і для безсмертя людства: Істина (найвища форма – наука, логіка), Добро (найвища форма – благо) і Краса (мистецтво). Ніяке поняття з цих трьох не може бути без двох інших, бо тоді це буде неправда, зло і паскудство. І найвищою сферою людської діяльності, людського життя є музичне мистецтво – найвища духовна Краса, якою опікувалися Музи – «мислячі» богині в Древній Греції.

“ «НАЙВИЦЮЮ
СФЕРОЮ ЛЮДСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ,
ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ
Є МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО».

ПРО ДОПОМОГУ ТИХ, ХТО ЛЮБИТЬ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Моя основна думка така. У нашому музичному мистецтві, в нашій музичній освіті на всіх етапах мого життя і життя нашої Одеської консерваторії, нині – Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, ми завжди жили і творили в парадигмі Істини, Добра і Краси. І нам завжди в цьому допомагали ті, хто любить музичне мистецтво і нас, музикантів.

Нагадаю 2000-й рік. В Одеській міській раді якоюсь комісією приймається рішення про те, що «Одеська державна музична академія перебуває в аварійному стані і не підлягає капітальному ремонту». Тобто – вона буде списана і далі перестане існувати. Натомість нам обіцяють колись збудувати нову.

Тоді ми звернулись до Одеської академії будівництва і архітектури, і нам без вагань добрі люди безкоштовно створюють план ремонту будівлі академії. Спочатку ремонтуються фундамент і покрівля. Далі – оновлення Великої зали ОДМА, сцени, крісел, заміна на нові вікон, дверей. І все це – без використання бюджетних коштів, все – за рахунок одеських меценатів. Було проведено оновлення Малою залу, всіх вестибюлів, заміну дверей та вікон у класах. Усе стало новим, тому що попереднє не підлягало ремонту. Великий внесок у ці діяння зробив одеський меценат Валентин Стремьядін. Одеський художник Василь Панікаров для окраси наших приміщень подарував академії 36 своїх високохудожніх картин.

Дуже цінними були створені видатними одеськими художниками і розміщені на аркаді перед Великою залом портрети К. Данькевича, К. Пігрова, П. Столярського, Д. Ойстраха, О. Благовидової, Е. Гігельса. А в центрі був і є величний портрет А.В. Нежданової. Цим усім в основному займалася Тетяна Алейнікова.

Друга значна подія. У 2000 році організація «Совіньон» намагалася забрати у нас землю на березі моря, де стояли будиночки академії для літнього відпочинку викладачів і студентів. Та на наш захист, на прохання Т.В. Алейнікової, стала Одеська прокуратура. І «Совіньон», щоб прикрити свої незаконні намагання, побудував нам новий студентський двоповерховий гуртожиток. Це була перемога Добра над злом.

«ДУЖЕ ВАЖЛИВИМ Є ТЕ, ЩО ЦІ КОНКУРСИ ПІДТРИМУВАЛИ МАТЕРІАЛЬНО І ОРГАНІЗАЦІЙНО НАШІ ОДЕСЬКІ МЕЦЕНАТИ, СПОНСОРИ».

ПРО КОНКУРСИ, ЩО СЛВЛЯТЬ МУЗИКУ, АКАДЕМІЮ ТА ЇЇ ВИХОВАНЦІВ

Далі – про поняття безсмертя і про те, як ми йому послужили. У заповіді безсмертя говориться: «Слід поважати богів, благородних героїв, земних демонів і пильнувати клятву». Для виконання цієї заповіді ми почали проводити, славлячи наших «благородних героїв» – найвидатніших одеських музикантів, композиторів, викладачів, диригентів – Міжнародні конкурси: піаністів імені Еміля Гільєрса – 6 конкурсів; скрипалів імені Д. Ойстраха; Всеукраїнські конкурси: вокалістів – пам'яті А. Нежданової, О. Благовидової; хорових колективів – пам'яті А. Авдієвського; духових інструментів – пам'яті К. Мюльберга; камерних ансамблів – пам'яті В. Повзуна, Л. Могилевського. Дуже важливим є те, що ці конкурси підтримували матеріально і організаційно наші одеські меценати, спонсори. Виконавчим директором конкурсів і основним організатором була Т.В. Алейнікова, Генеральним директором – О. В. Сокол, разом з тим плідно працював весь колектив академії, всі творчі колективи. І це було велике Добро і Краса.

Треба зазначити, що перші два конкурси імені Е. Гільєрса проходили в Одеській філармонії, адже наш провідний музичний навчальний заклад півдня України не мав відповідного концертного роялю. Але розголос про таке значне творче змагання та наші старання зробили свою добру справу, і сталася знаменна подія: при проведенні третього конкурсу меценатка зі Швейцарії Тетяна Шиндлер подарувала академії концертний рояль найвищого класу «Стенвей» (вартістю 220 тис. євро). Крім того для продовження діяльності по проведенню Міжнародних конкурсів за підтримки меценатів було організовано Благодійний фонд пам'яті Еміля Гільєрса.

Слід додати, що в Одеській філармонії на основі конкурсів було створено студентські філармонійні концертні абонементи, котрі проводились щомісячно: «Звезди, зажженые гением». Грають піаністи – лауреати Міжнародних конкурсів пам'яті Еміля Гільєрса; «Art de camera». Грають лауреати конкурсів камерних ансамблів, концерти, присвячені пам'яті В. Повзуна; «Шедеври світової оперної класики». Учасники – оперна студія ОНМА, дитячий хор школи педпрактики, хор студентів ОНМА.

За час існування Одеської організації Національної спілки композиторів України було також проведено 20 конкурсів юних композиторів Одеського регіону «Art of Composition». В останні роки конкурсу було присвоєно ім'я талановитої одеської композиторки Юлії Гомельської, яка трагічно загинула. Одеська організація НСКУ належить до кафедри теорії музики і композиції ОНМА. Великим внеском в історію музичної Одеси стала книжка професора нашої академії Римми Марківни Розенберг «Одесская композиторская школа».

НА ХВИЛЯХ МОЄЇ ПАМ'ЯТІ...

Пам'ятаю зі студентських років, якою Римма Марківна була доброю! Вона викладала оперну драматургію. Я навчався за двома спеціальностями і не зміг підготуватися до її іспиту по білетах. Прийшов на екзамен. Вона запитала мене, де я працюю. Я відповів, що п'ять років працював артистом оркестру Російського драмтеатру. І почав імпровізувати, який музичний спектакль я хотів би написати: від увертюри до кінця – зі співом музики, вокалом, танцями, сценами, виступами артистів. Я закінчив, і вона поставила мені п'ятірку без ніяких зауважень. З часом ми з композитором І. В. Голубовим написали сім музично-драматичних театральних вистав, у тому числі – оперету «Вероніка».

ПРО ЗНАМЕННІ 100-РІЧЧЯ

Величним було святкування 100-річного ювілею нашої академії. Насамперед, їй було присвоєно статут Національної! Весь колектив був нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а багато наших викладачів були удостоєні державних і регіональних нагород. Відбувся знаменний концерт музичних колективів і солістів ОНМА в Одеському національному академічному театрі опери і балету.

Пам'ятним став і концерт, присвячений 100-річчю з дня народження прославленого піаніста Еміля Гігельса, який також відбувся в Одеській опері. У ньому, з дозволу Президента України, брав участь Президентський оркестр на чолі з американським диригентом.

ПРО МИСТЕЦТВО І ПЕДАГОГІКУ

Усі речі досягаються в труді. Дивовижно, але правда: Антоніна Нежданова, ім'я якої носить наша академія, мала у своєму репертуарі 726 вокальних творів! А наша професор, викладачка вокалу Ольга Благовидова виховала 21 народного артиста і 19 – заслужених, усі вони стали знаковими особистостями, прославили нашу академію, Одещину і Україну.

Свого часу професор, доктор мистецтвознавства Анатолій Васильович Васильків, який працював на кафедрі філософії, вибрав мене, Олену Миколаївну Маркову і Олександра Івановича Ровенко (нині покійного), щоб читати нам факультативно і безкоштовно дисципліну «Логіка», якої не було в державних програмах (а він розумів значення цього предмета!). В результаті всі троє стали докторами наук, професорами, видатними вченими-музикознавцями, до того ж О.М. Маркова – завідуючою кафедри, О.І. Ровенко – проректором, О.В. Сокол – спочатку проректором, потім – ректором. Це була дія Істини і Добра. Важливо, що ще до закінчення курсу навчання Соколу О.В. і Марковій О.М. було надане право викладати теоретичні дисципліни в консерваторії! Це також було проявом Добра. Згодом я самостійно створив предмет «Логіка і основи наукових досліджень» і викладав його для аспірантів і здобувачів, та й зараз викладаю у магістрів.

НА ХВИЛЯХ МОЄЇ ПАМ'ЯТІ...

Я навчався в Одеській консерваторії на кафедрах народних інструментів і музикознавства (теорії музики і композиції). Як вступив на музикознавче відділення, займаючись на відділенні народних інструментів? Якось ішов коридором, а мені назустріч – наш ректор Серафим Дмитрович Орфєєв, професор, завідувач кафедри. От я і запитав його, чи можу вступити на музикознавче відділення, тому що в музичній школі зі мною факультативно займались гармонією доцент В. Павкович і сольфеджіо доцент О. Штейнберг. Орфєєв запитав, чи є у мене нотний папір і олівець. Я сказав, що є. Він повів мене до кабінету, загравав гармонійний період і сказав, що буде грати тричі. Але вже після другого разу я сказав, що вже написав. Він перевірів запис і заявив, що я вже прийнятий на музикознавче відділення консерваторії (до

речі, закінчив я його з відзнакою). І це теж було проявом Добра і Істини.

Потім я вивчав у професора Орфєєва гармонію. Цікаво, що всі його завдання треба було вчити напам'ять. Тут важливо сказати про значення пам'яті у нашій діяльності. Інструментовку і читання симфонічних партитур у нас викладав професор Олександр Олександрович Красотов. Партитури, які ми проходили, треба було вчити напам'ять, причому – не тільки грати, а й пам'ятати, які інструменти що грають у будь-якому місці партитури. Це призвело до того, що я привчився все музичне грати напам'ять, що допомагало мені, коли я працював в Одеській філармонії. Всі знали, що я на сцені завжди все грав без нот: мені було достатньо один раз глянути ноти або почути мелодію. А грав я в філармонії немало років, працював у концертному відділі з видатними співаками й інструменталістами. Тож і тепер раджу: усе, що вивчаєте, граєте, пишете – вчіть напам'ять. Це буде Краса, тобто мистецтво, яке завжди з вами.

ПРО ЗНАЧЕННЯ ІСТИНИ І ДОБРА

У 1970 році, після закінчення музико-знавчого відділу Одеської консерваторії, я поїхав до Київської державної консерваторії, щоб дізнатися, коли будуть вступні іспити в аспірантуру. Мені сказали, що вступні іспити вже закінчились, але поговорили зі мною про те, яка у мене тема, що є написаного. Я розповів, і тоді мені сказали, щоб їхав за документами. Мене прийняла до свого класу доктор мистецтвознавства, професор Ніна Олександрівна Герасимова-Персидська, під керівництвом якої я надалі захистив кандидатську дисертацію. Далі мене направили в докторантуру, і я самостійно написав і захистив докторську дисертацію (тоді керівника докторської дисертації не призначали).

У 1997 році я був прийнятий членом-кореспондентом щойно відкритої

Національної академії мистецтв України, і в тому ж році став академіком Національної академії наук вищої освіти України. Працював при доброму до мене ставленні колективу завідувачем кафедри теорії музики і композиції (1977-2018), проректором з навчальної роботи (1986-2000), ректором (2000-2018). У 2004 році мені було присвоєне звання заслуженого діяча мистецтв України. Такими були прояви Добра до моєї особистості.

Що було зроблено для підвищення наукового рівня академії? Відкрито магістратуру, аспірантуру, підготовку і захист кандидатських та докторських дисертацій. Коли я очолив раду із захисту дисертацій, то при мені захистилось близько 150 осіб. Було видано новий

журнал «Ars longa» («Мистецтво вічне». 2017, 2018 р.) про визначні події в ОНМА, видатних музикантів, педагогів, композиторів, діячів музичного мистецтва академії (ініціатор створення журналу і головний редактор – Тетяна Алейнікова).

От, як на мене, це все і є саме тим, що має практично відповідати непорушним канонам Добра, Істини, Краси, а якщо вже зовсім чесно й відверто – то самісіньким Божим заповідям, про які йшлося на початку.

На завершення моєї доповіді хочу поздоровити всіх, хто працює і душою живе разом з Одеською національною музичною академією, з її 110-річчям і побажати постійної присутності в їх житті, творчості і науковій праці Істини, Добра і Краси. 🙏

У ВАЖКІ ЧАСИ,
КОЛИ НЕМАЄ
ВПЕВНЕНOSTІ У
ЗАТРАШНЬОМУ
ДНІ, УКРАЇНСЬКЕ
СУСПІЛЬСТВО
ПОТРЕБУЄ
КОНСОЛІДАЦІЇ
ТА ЄДНОСТІ.
МОЛИТОВНІ
СНІДАНКИ, ЯКІ
ВІДБУВАЮТЬСЯ В
НАЙУСПІШНІШИХ
КРАЇНАХ СВІТУ,
ВЖЕ НЕ ОДНЕ
ДЕСЯТИРІЧЧЯ
ДЕМОНСТРУЮТЬ
ЗДАТНІСТЬ
ОБ'ЄДНУВАТИ
РІЗНИХ ЛЮДЕЙ І
НАВІТЬ ОПОНЕНТІВ
ЗАРАДИ СПІЛЬНОЇ
МЕТИ – ПРАЦЮВАТИ
НА БЛАГО ЛЮДЕЙ
І ДЕРЖАВИ,
УСВІДОМЛЮЮЧИ
РІВНІСТЬ УСІХ ТА
ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД
БОГА. САМЕ З
ТАКИМ ЗМІСТОМ
19 ГРУДНЯ ВІДБУВСЯ
ОДЕСЬКИЙ
МОЛИТОВНИЙ
СНІДАНОК.

У сніданку взяли участь духовенство, волонтери, депутати різних рівнів, громадські і культурні діячі та керівництво Одеси і області. До учасників заходу у форматі відеопривітання звернулися конгресмен США Тім Уолберг та сенатор Джеймс Ленкфорд, які є активними лоббістами допомоги для України. Родзинкою програми було відеозвернення до одеситів мера міста Одеса штату Техас (США)! Спеціальним гостем, який виступив перед присутніми, став впливовий європейський політик, неодноразовий депутат парламенту Македонії Владко Ѓорчев.

Молитва представників громадськості

Павло Унгурян

Веніамін Унгурян

Народні депутати Олексій Гончаренко і Юлія Діденко

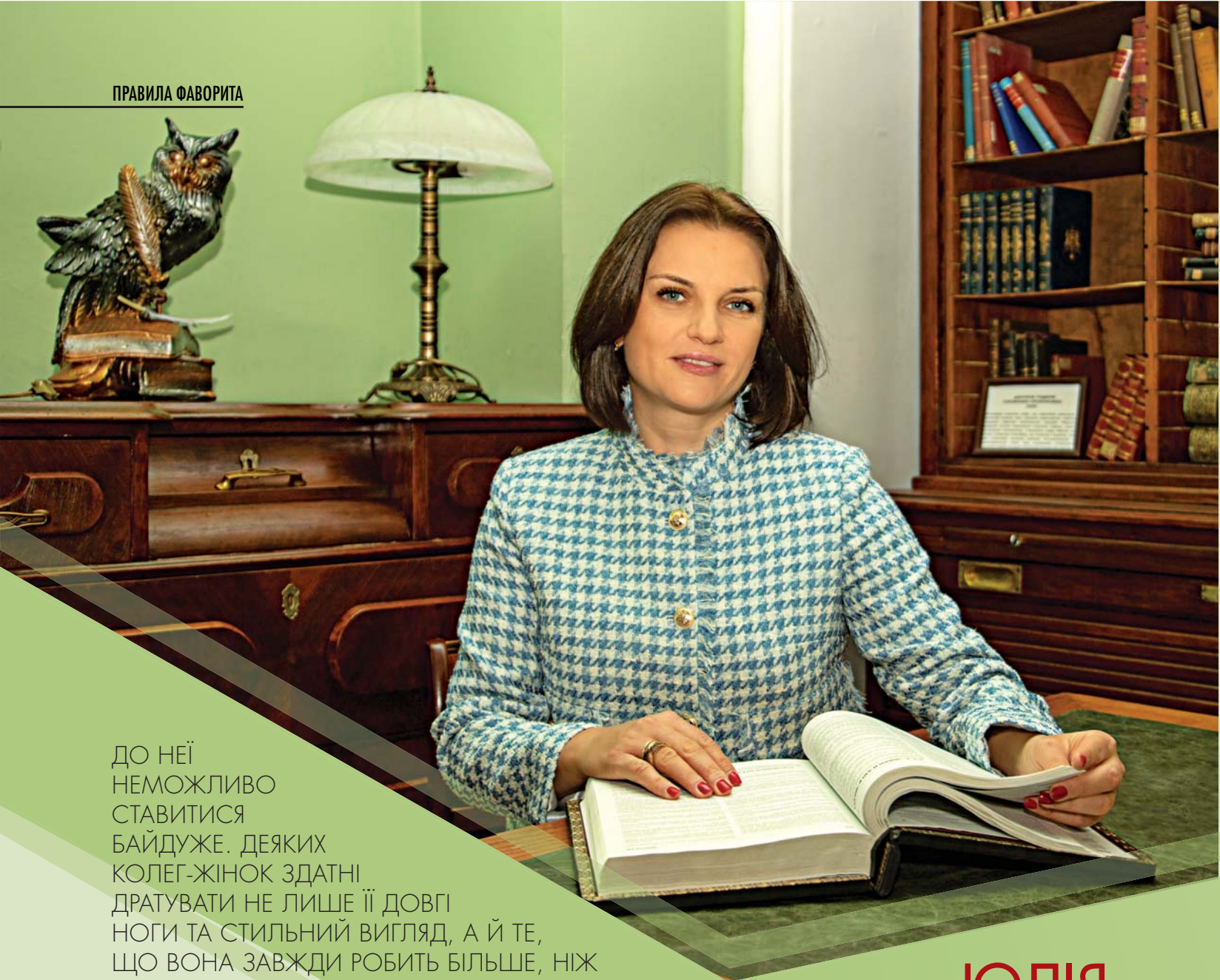

Павло Вугельман

Молитва капеланів

Уже вкотре Молитовний сніданок у нашому місті та області відбувається за ініціативи волонтера і депутата Одеської обласної ради Веніаміна Унгуряна, а співорганізаторами та партнерами заходу виступили: Міжнародний культурний центр UNION, Одеська Народна Церква і БФ «Добрий самарянин», Департамент внутрішньої політики міськради, кафе «Шико», «Марістелла Резіденс» та «Vanil».

ДО НЕЇ НЕМОЖЛИВО СТАВИТИСЯ БАЙДУЖЕ. ДЕЯКИХ КОЛЕГ-ЖІНОК ЗДАТНІ ДРАТУВАТИ НЕ ЛИШЕ ЇЇ ДОВГІ НОГИ ТА СТИЛЬНИЙ ВИГЛЯД, А Й ТЕ, ЩО ВОНА ЗАВЖДИ РОБИТЬ БІЛЬШЕ, НІЖ ТОГО ВИМАГАЄ ПОСАДА, ВИЯВЛЯЄ ІНІЦІАТИВУ ТАМ, ДЕ ІНШІ ТИХО ВІДРОБЛЯЮТЬ ВКАЗАНИЙ ЧАС. КЕРІВНИКИ-ЧОЛОВІКИ, НАВІТЬ ПОПРИ ЇЇ ВИСОКИЙ ФАХОВИЙ РІВЕНЬ І ЧАРІВНІСТЬ, НЕ ГОТОВІ ВИБАЧАТИ ЇЇ БЕЗКОМПРОМІСНІСТЬ, ВІДВЕРТІСТЬ У СТОСУНКАХ, НЕБАЖАННЯ ПОСТУПИТИСЯ ВЛАСНОЮ ДУМКОЮ ЧИ ПО-ЖІНОЧОМУ СХИТРУВАТИ...

Втім, Юлія Мельник не дуже переймається через те, що синдром відмінниці і незалежна натура часом призводять до непростих життєвих ситуацій і навіть змушують кардинально змінювати напрям діяльності.

Отримавши три вищі освіти – магістра політології в ОНУ ім. І.І Мечникова, бакалавра права в Одеському університеті внутрішніх справ і магістра державного управління (Одеський регіональний інститут держуправління НАДУ при Президентові України) – Юлія робила успішну кар'єру державного службовця. Пройшла шлях від головного спеціаліста управління внутрішньої політики та інформації Одеської облдержадміністрації до заступника керуючого справами апарату обласної ради, начальника управління організаційної роботи. Ось тут її вперше і вибило зі второваної колії прагнення все робити чесно і прозоро: конфлікт з керівництвом призвів до несправедливого звільнення. Поновившись через суд на посаді, вона звільнилася вже за власним бажанням.

Репутація гарного фахівця переважила плітки про її «стервозність», і Мельник запросили до апарату Одеської райради, де вона як керуюча справами

ЮЛІЯ МЕЛЬНИК

виконавчого апарату успішно налагодила діяльність депутатського корпусу. Але з часом і тут їй довелося зіткнутися зі зневагою до її головного принципу: «Усе – згідно з чинним законодавством!». І Юлія, маючи в особистих здобутках звання кандидата політичних наук, зробила крутий життєвий поворот: пішла з чиновників у освітяни. Здивувала цим усіх: мовляв, і статус не той, і матеріальні статки ніякі. Та вона знала, за чим йшла: за свободою вияву свого «Я» і новими можливостями впливати на суспільні процеси – уже через виховання молодих спеціалістів. Нині Юлія Мельник викладає у двох університетах – аграрному і політехнічному, і тішиться з того, як студенти оцінюють її роботу: після іспиту онлайн екран її ноутбука заповнився листочками з намальованими сердечками...

» Батьки для мене – світоглядний фундамент і надійна опора. Без їх прикладу та підтримки я не стала б людиною, для якої головне у житті – бути собою, нічого не боятися і безупинно йти вперед!

» Моя прямолінійність і небажання в особистих чи робочих стосунках згладжувати гострі кути часом обертається негараздами. Однак це точно не привід для депресії, а досвід і виклик, який потрібно з легкістю сприймати, а затим – знаходити вихід і відстоювати свою індивідуальність.

» Спокійно жити мені заважає загострене почуття справедливості і власної відповідальності. Саме через це траплялися ситуації, що здавалися безвихідними. Та вони, зрештою, привели мене туди, де я є сьогодні. Отож, ні про що не шкодую.

» Народившись і вирісши на Черкащині, з малих своїх літ сприймала українську мову як єдино природну для спілкування. І коли в студентські роки в Одесі часом змушували перейти на російську, ніколи не поступалася своїм правом (чи, зрештою, і обов'язком!) говорити рідною мовою.

» Не маю якогось одного прикладу для наслідування. У кожного формується своя формула життя. І варто жити за тими правилами, які сама для себе побудувала. Кожен має навчитися не зважати на чужі думки у досягненні своєї мети і прагненні до власного особистісного зростання.

» На будь-якій посаді у владних структурах я твердила: ставтеся до людей по-людяному. Чиновники мають розуміти: це не ви прикрашаєте ці стіни, а стіни прикрашають вас.

» Досягаючи своїх певних цілей, я ніколи не використовувала людей. Ненавиджу таке ставлення і прагну сприймати кожного на життєвому шляху як незалежну особистість, як вищу духовну цінність.

» Ніколи нікому не треба заздрити і бажати такого життя, як у когось. Ви не знаєте, як людина до цього прийшла, яка ціна видимого благополуччя і що за лаштунками.

» Не маю справи з тими, хто до мене повернувся навіть не спиною, а боком.

» Мій досвід державного службовця допомагає давати студентам більше практики, ніж голої теорії. Я вчу їх навичкам політичної культури, а отже сприяю формуванню громадянської позиції.

» Прагнення впевненіше почувати себе у новій справі – освітній, спонукало мене заглибитися у сферу міжнародних відносин України і писати на ці теми статті. Несподівана негативна реакція на це деяких колег не зупинила: я почала писати ще більше.

» На своє місце в навчальному закладі треба дивитися через призму не конкуренції, а науки і особистої відповідності сучасним запитам. Я не боюся конкуренції. Для мене конкуренти – це колеги, до рівня яких хочеться підтягуватися.

» Запитам сучасних студентів відповідати дуже легко. Вони досить обізнані і не терплять рутини. Тож треба творчо підходити до навчального процесу, щоб іти з ними в ногу. У межах свого предмета я постійно вчуся і прагну досконалості.

» Запрошую на свої заняття авторитетних спікерів, що мають практичний досвід. Це не лише дає студентам знання, яких не знайдеш у підручниках, а й зміцнює мій власний авторитет викладача.

» Завжди починаю знайомство зі студентами словами: ви гордість нації, наше майбутнє, саме від вас залежить, як відбуватиметься розбудова української суверенної демократичної держави.

» Читаю курс «Україна – Європейський Союз» з переконанням, що ми маємо прищеплювати студентам повагу до наших національних ментальних цінностей, до української ідентичності. Лише на цій платформі почуватимемо себе рівними у складі ЄС.

» Для студентів ми маємо виглядати на всі 100%. Не лише твої знання, а й зовнішній вигляд, етикет, поведінка важливі для формування майбутнього спеціаліста європейського рівня.

» Завжди говорю: не дивіться на історію як на минуле наших батьків, а дивіться як на майбутнє наших дітей. Від нас залежить, яке зерно ми сьогодні посіємо і що потім пожнемо.

» За наших умов, коли ти викладач, треба мати вдома особистого спонсора. Я завдячую людині, яка йде поруч зі мною, поділяє мої принципи і підтримує у всіх життєвих викликах

» Буває час, коли треба перепочити, зробити два кроки назад, щоб потім впевнено крокувати вперед. 📖

Генеральний директор ОННБ, голова оргкомітету конкурсу Ірина Бірюкова привітала зі святом і запросила прослухати онлайн-вітання т.в.о. міністра культури та інформаційної політики України Ростислава Карандеєва

СВЯТО ЧИТАЦЬКОЇ СПІЛЬНОТИ «БІБЛІОТЕКА – ТВОЯ ТОЧКА ОПОРИ»

УЖЕ ТРАДИЦІЙНО, ДО ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА – ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ БІБЛІОТЕК – ДО ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЗАПРОСИЛИ ДРУЗІВ ТА ПАРТНЕРІВ КНИГОЗБІРНІ, ЧИТАЧІВ, КОЛЕГ З ІНШИХ ФАХОВИХ ЗАКЛАДІВ. ЗАХОДІВ, ЯК ОФІЦІЙНИХ, ТАК І РОЗВАЖАЛЬНИХ, НЕ БРАКУВАЛО: КНИЖКОВІ І ХУДОЖНІ ВИСТАВКИ, ВІДЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ ЩОРІЧНОГО КОНКУРСУ «КНИГОЛЮБ», МАЙСТЕР КЛАСИ, КОНЦЕРТНІ ВИСТУПИ І НАВІТЬ ПАТРІОТИЧНЕ МОДНЕ ДЕФІЛЕ ТА... ЗАНЯТТЯ ІЗ ЗУМБІ!

«КНИГОЛЮБ» – ДЛЯ ТАЛАНОВИТИХ ЧИТАЧІВ

Від імені Ротарі клубу «Одеса-Рішельє» дипломантів вітали Олег Борозенко, Вячеслав Воронков та ініціатор проєкту «Книголюб» Віктор Денісов

У найстарішій публічній книгозбірні Півдня України, яка за п'ять років відзначатиме своє 200-річчя, постійно реалізуються численні проєкти, і на заваді цьому творчому процесу не стає ні всесвітня пандемія, ні повномасштабна війна. Яскравим свідченням цього є проведення конкурсу читачьких відгуків «Кни-

голюб». До нього залучаються ті, хто додає праці бібліотекарів пульсації сьогодення, – читачі, завзяті поціновувачі сучасної вітчизняної і зарубіжної літератури. Адже, як справедливо зауважував великий Йоганн Гете: «Література вимагає не тільки талановитого письменника, а й талановитого читача».

Конкурс був започаткований 2011 року як партнерський проєкт ОННБ та ГО «Ротарі клуб «Одеса-Рішельє» під час проведення XII виставки-форуму «Українська книга на Одещині». Тож серед почесних гостей церемонії підбиття підсумків були і представники Ротарі руху.

Ось уже 13 років поспіль «Книголюб» спонукає активних шанувальників слова ділитися роздумами, враженнями, відгуками щодо нових книжок, що побачили світ завдяки вітчизняним видавництвам. Таким чином визначається рейтинг популярності видань серед читачів. Тішить те, що в останні роки учасниками конкурсу стають не лише одесити, а й читачі з багатьох куточків України – з Прикарпаття, Волині, Чернігівщини, Вінниччини, Львова, Києва. Долучаються також і тимчасово переміщені українці, що проживають зараз в країнах ЄС (Польща, Італія, Німеччина). Зростає і кількість відгуків: цього року від

Номінацію «За вмотивованість красою українською» започатковано для слухачів мовно-літературної вітальні «Дивослово», яка діє на базі ОННБ. На фото: керівниця вітальні Тетяна Ананченко та лауреатки – кримська татарка Лейла Черкезова й уфимська татарка Лена Садикова

Диплом лауреата III ступеня та книжкові дарунки отримала перекладачка Поліна Колодинська

Дипломом II ступеня та грошовою премією нагороджено Дениса Дьяченка, магістранта ОНУ ім. І.І. Мечникова

дня оголошення конкурсу в квітні і до підведення підсумків їх надійшло 117, тоді як минулого року – 52.

Визначаючи переможців, члени журі зважали на креативність, емоційність та зацікавленість темою книжки. Серед лауреатів у різних номінаціях є і молоді люди, і читачі поважного віку. Вони отримали подяки і подарунки, а всі учасники – сертифікати за участь.

Що ж до переможця, то, всупереч традиції, було вирішено, що на дипломи першого ступеня і грошові винагороди заслуговує не один, а відразу двоє читачів – це воїни, які боронять нашу землю зі зброєю в руках. Лауреатами стали Євген Леоненко, молодший сержант Першої Окремої Бригади Спецпризначення ім. Івана Богуна (за відгук на книгу Станіслава Асєєва «Світлий шлях»: історія одного концтабору) і Дмитро Ільїн, офіцер 22-ої Окремої механізованої бригади, захисник Бахмутського напрямку (за відгук на збірку Ліни Костенко «Триста поезій: вибране»). На жаль, обидва переможці не змогли приїхати на свято, тож нагороди їм передали через друга-волонтера, теж лауреата конкурсу в одній з номінацій Івана Іванова.

До речі, напередодні свята фахівці Одеської національної наукової бібліотеки відвідали бійців ЗСУ, які проходять реабілітацію в Одесі, щоб висловити їм подяку, подарувати книжки, пригостити смаколиками і створити невеличке тепле свято за участю артистів.

А чудовим подарунком для присутніх на церемонії нагородження став виступ ушавленого колективу Одеської обласної філармонії імені Давида Ойстраха – ансамблю солістів «Ренесанс» під орудою Аглаї Поліхроніди. 🎭

МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ ДЛЯ СПІЛЬНОЇ РАДОСТІ

Свято продовжилося у бібліотечному дворикі, на артмайданчику «Місце зустрічі – бібліотека».

Тут були влаштовані незвичайні локації для фото і бібліокафе «Книжка і кава – чудова пара!» (за підтримки ПАТ «Єнні Фудз»). На сцені відбулися концертні виступи, модне патріотичне дефіле і навіть руханка в стилі зумбі! А ще працювали майстеркласи від фахівців бібліотеки, у яких можна було навчитися реставрації старих видань та виготовлення книжкових закладок.

«Непереможні»: патріотичне дефіле від модельного агентства «Royal Family Ukraine» (керівник проекту – Марина Овчаренко).

У заході взяли участь артисти Одеського театру юного глядача в образах героїв вистави «Лісова пісня» за однойменним твором Лесі Українки

Відкрите заняття із зумбі від тренерок фітнесклубу «Шторм». Так було презентовано книжковий проект «Життя в стилі зумба» головного редактора газети «Вечірня Одеса» Олега Суслєва

НА ПОЕТИЧНОМУ МЕРИДІАНІ В ОДЕСІ

МІЖНАРОДНА ЛІТЕРАТУРНА КОРПОРАЦІЯ MERIDIAN CZERNOWITZ ПРОВЕЛА В ОДЕСІ З 3 ПО 5 ЛИСТОПАДА ПОЕТИЧНІ ЧИТАННЯ MERIDIAN ODESA – МАСШТАБНУ ЛІТЕРАТУРНУ ПОДІЮ ЗА УЧАСТІ ПРОВІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЛІТЕРАТОРІВ ТА ВОЛОНТЕРІВ. ЦЕ БУВ ПОТУЖНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ФЕСТИВАЛЬ – З ПРЕЗЕНТАЦІЯМИ, ТВОРЧИМИ ЗУСТРІЧАМИ, МИСТЕЦЬКОЮ ВИСТАВКОЮ ТА ПРОДАЖЕМ ПЕРФЕКТНО ВИДАНИХ КНИЖОК. МІСЦЕМ ПРОВЕДЕННЯ ЧИТАНЬ СТАВ МІЖНАРОДНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР UNION.

Програма складалася з понад 20 літературно-дискусійних подій, які відбулися за підтримки Українського інституту книги та завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID). Участь в одеському Меридіані із читаннями та дискусіями взяли відомі й цікаві українські літератори й лідери думок, серед яких – Сергій Жадан, Ірина Цілик, Ігор Померанцев, Іван Малкович, Артем Чех, Андрій Любка, Юрій Іздрик, Тарас Прохасько, Ярина Черногуз, Роман Малиновський, Галина Крук, Тетяна Милимко, Олег Каданов та інші.

Відкрили читання Євгенія Лопата – директорка Міжнародного поетичного фестивалю Meridian Czernowitz, видавнича редакторка видавництва Meridian Czernowitz, кураторка міжнародних проєктів і перекладачка та Святослав Померанцев – президент Міжнародної літературної корпорації MERIDIAN CZERNOWITZ У, засновник видавництва Meridian Czernowitz, підприємець, громадський діяч, культурний менеджер.

Євгенія Лопата нагадала, що в Одесі корпорація Meridian Czernowitz не вперше проводить свої заходи. Зокрема, у 2016 році це був тримісячний фестиваль

«Meridian Odesa», у якому брали участь багато авторів з презентаціями своїх книжок, читаннями та дискусіями.

– Після повномасштабного вторгнення, – наголосила Євгенія, – корпорація почала приділяти багато уваги популяризації української культури і літератури за кордоном, щоб привернути увагу до України, щоб там звучав наш голос. Однак ми також продовжили поширювати і підтримувати українську культуру в межах нашої країни, адже це також дуже важливо. В Україні, особливо на півдні, теж дуже потрібна активна присутність української книжки, і тому ми, власне, сьогодні тут. Я дуже вдячна нашим друзям – авторам нашого видавництва, провідним літераторам країни, що вони теж в Одесі разом з нами. Їх усіх об'єднує прагнення популяризувати українську культуру, літературу в Україні та світі, займатися просвітницькою діяльністю, волонтерською роботою. Власне, який час – такі і фестивалі, тому у нашій програмі буде багато говоритися про війну, про боротьбу українського народу.

У свою чергу Святослав Померанцев розповів, чому проведення поетичних читань таке важливе саме для Одеси і що його, чернівчанина, особисто пов'язує з цим містом:

– Мій прадід був одеським літератором і знавцем одеських синагог. Мій дід з родиною також проживав в Одесі. А оскільки в країні війна, то сьогодні, мені здається, не на часі відсиджуватися в більш спокійних Чернівцях, адже такі поранені міста, як Одеса, в першу чергу потребують нашої уваги і нашої згуртованості.

РЕФЛЕКСУВАТИ ТРАВМИ ТА ФОРМУВАТИ СТІЙКІСТЬ ЗАВДЯКИ КУЛЬТУРІ

Очікувано читання не раз доводилося переривати через повітряні тривоги, але що вже тут поробиш. Однак усі заплановані творчі зустрічі, публічні інтерв'ю та дискусії відбулися.

– Той факт, що окремі регіони нашої країни перебували під окупацією та стали деокупованими, або страждають від постійних масованих обстрілів, аж ніяк не означає, що нам слід покинути або певним чином нехтувати ними, – коментує артменеджер проєкту, письменник та волонтер Андрій Любка. – Культура не повинна там зникнути. Навпаки, ми повинні демонструвати єдність своїми приїздами та спілкуванням із місцевими мешканцями, адже людська гідність для нас – це найважливіше. Ми хочемо бути людьми, які ведуть інтелектуальне й духовне життя, дбають про культуру, бо саме завдяки культурі можна рефлексувати свої травми та формувати свою стійкість.

– Пам'ятаю 2000-й рік, десь у Харкові ми робили фестиваль, і я познайомився з молодим театральним режисером Владом Троїцьким, – пригадує Сергій Жадан. – У нього був невеличкий театр, і вони поставили виставу за Пелевіним, який тоді був супермодним. Минуло 20 років, і Троїцький створив власний феномен, власний театр і найпопулярнішу українську групу «ДахаБраха», що є певною візитівкою сьогоденної України. Попри всі драматичні, криваві й дуже страшні речі, які ми зараз переживаємо, можна побачити, яку неймовірну дистанцію в культурному плані подолали українці, наскільки багато встигли зробити. І коли скінчиться війна, все продовжиться...

Виставка-продаж цікавила всіх!

Сергій Жадан роздавав автографи постійно

Тарас Прохасько – теж популярний автор!

Знаний у всій Європі письменник, журналіст Ігор Померанцев і редактор журналу «Фаворит удачі» Галина Владимирська

Святослав Померанцев знайомить з виставкою «Картини, що стали книжками»

Катерина Косьяненко біля своєї картини-обкладинки

Автор цього матеріалу журналістка Марія Гудима

УКРАЇНЬСЬКА КНИГА МАЄ БУТИ КРАСИВОЮ

«Картини, що стали книжками» – під такою назвою в галереї центру Union проходила виставка живопису та графіки, призначених для оформлення українських видань. Ці видання можна було придбати тут-таки. Всі мистецькі твори – з приватної колекції Святослава Померанцева.

– Українська книга має бути не тільки цікавою, а й яскраво оформленою, – впевнений колекціонер і видавець.

Святослав Померанцев розповідає, що має дуже високий рівень сумісності з письменниками, яких він видає. На-самперед, це його найкращі друзі, союз автора й видавця – це майже шлюб. Він почав давати художникам тексти, а далі вони створювали до них картини. Купуючи роботи митців, Померанцев відчував себе замовником сучасного українського мистецтва.

Хоча з Катериною Косьяненко вийшло інакше – її роботи резонували з поезією Жадана.

– Ми познайомилися в Українському культурному центрі в Парижі, – каже художниця. – У Сергія Вікторовича була там презентація книжки «Інтернат», а у мене – персональна виставка графіки.

– Тоді я ще не був знайомий з її живописом, а коли познайомився, то заховався в картини Катерини, – зізнається Святослав Померанцев. – За ідеєю Тані Швед-Безкоровайної, яка є куратором візуальної частини наших книжок, я почав про-ставати до Жадана: «Давай оформимо книжку картиною!». І коли він знову здав рукопис у видавництво, то спершу казав: «Я втомився від артбуків, давай видамо просто книжечку». Але я відповів: «Ні, ти маєш побачити живопис Катерини Косьяненко». Відкрив її сторінку у Facebook і показав йому декілька картин, і книжка «Список кораблів» вийшла з однією з них на обкладинці.

Коли Померанцев з Жаданом приїхали до майстерні Катерини, вона страшенно нервувалася, бо це мали бути не ілюстрації, а паралельний візуальний ряд до поезій. Мисткиня хвилювалася, чи зможе відповідати літературному рівню Жадана, якого вважає генієм. Але Сергій підійшов до картини, яка згодом потрапила на обкладинку, та проголосив: «Катя малює те, що я пишу!».

Відтак на виставці «Картини, що стали книжками» можна побачити, крім Катерининих, твори Матвія Вайсберга, Владка Костирка, Олени Придувалової до книжок Юрія Андруховича, Тараса Прохаська, Андрія Любки. А ще – графіку самого Сергія Жадана до книги віршів знаменитого одесита Олександра Ройтбурда, яка вийшла вже по його смерті.

Поетичні читання MERIDIAN ODESA

3-5 листопада 2023

Соня Кошкіна, Сергій Жадан і Святослав Померанцев ведуть вечір пам'яті Олександра Ройтбурда

НЕЗАБУТНІЙ «ДЯДЕЧКО АУ»

Вечір пам'яті Олександра Ройтбурда «Пам'ятаєш, як Ройтбурд...» в рамках літфесту пройшов за участі Сергія Жадана, шеф-редакторки сайту LB («Лівий берег») Соні Кошкіної та Святослава Померанцева. Видатний митець, вікопомний директор та реформатор Художнього музею в Одесі був ще й блискучим поетом, що доводить книжка «Вірші дилетанта».

Дивна людина, схожа на героя мультфільму «Дядечко Ау» – таким спочатку сприйняв Ройтбурда Святослав Померанцев, коли вперше побачив його 2011 року в Одесі, на презентації книжки Юрія Андруховича «Лексикон інтимних міст». Олександр вийшов на сцену, сів у позі лотоса та виголошував репліки, не передбачені сценарієм. Познав мив їх театральний режисер Сергій Проскурня. А після презентації було неформальне спілкування у творчих майстернях, був інтелектуальний спаринг Ройтбурда з Андруховичем.

А ось Жадан не може пригадати момент знайомства з видатним одеситом, бо з самого початку мав відчуття, ніби вони давно знайомі.

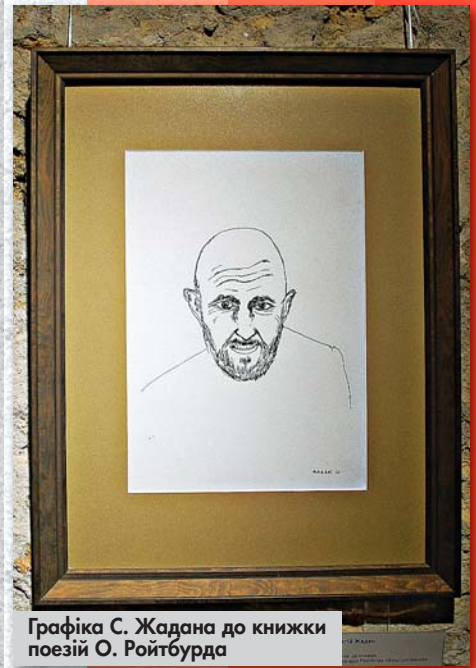
– Саша привіз виставку, де відомі українці були зображені в образах хасидів, це був дуже дотепний проєкт, – пригадує Жадан. – Він передавав мені каталог, якийсь час ми баражували паралельними колами, не могли ніяк зустрітися. Коли згадую епізоди нашого спілкування, розумію, що це анекдоти. Ми святкували вихід моєї книжки «Тамплієри», до якої Саша робив ілюстрації. Йдемо до готелю «Буковина», Саша співає частівки не дуже порядного змісту, а зупинити його неможливо: ну як можна зупинити стихію? Виявилось, що готель замінували, хтось подзвонив, іноземці вийшли зі своїми ковдрами й перинами, полягали на галявинці, чекають. Ройтбурд продовжує співати, це було дуже по-мистецькому, і співав до двох ночі, а далі нас знов пустили до готелю... Це його характеризує як людину товариську та позбавлену комплексів. Міг бути закритим та чужим, але вже кому довіряв... Сашу і Юру Андруховича або страшенно любили, або люто ненавиділи, це такі два екзоти, цим вони схожі.

...Того вечора Жадан прочитав вірш, присвячений Ройтбурду, зі своєї нової книжки «Скрипниківка»:

...Це поєднання всіх живих смертю
одного з нас,
Ця солідарність тих, хто лишається,
Цей прощальний спів, що востає
в пам'ять.
І здогадуюсь, що письмо смерті
Передбачає сутність переходу.
Немає жодного поділу,
Жодного світла з того боку стіни,
Життя заповнює собою все,

Передусім наш страх перед смертю,
Передусім нашу залежність від
досвіду.
Ти весь лишаєшся тут,
Ти розчинений в цьому потоці,
Ти вкорінюєшся в паузах між співом,
Западаєш у музику темряви,
Тиснешся в чорні літери віршів.
Все лишається тут,
Все знаходиться поміж нас...

Після завершення Meridian Odesa організатори та українські літератори Андрій Любка, Ярина Черногуз та Ірина Цілик вирушили з виступами до Херсона, Миколаєва і Запоріжжя. [iM](#)

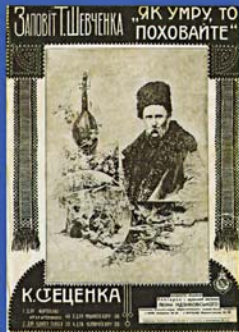
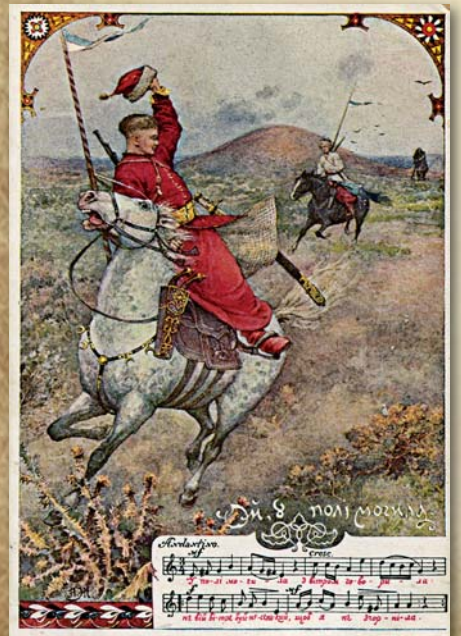
Графіка С. Жадана до книжки поезій О. Ройтбурда

«Вірші дилетанта»

СПІВУЧА УКРАЇНА –

НА СТОРІНКАХ НОВОГО УНІКАЛЬНОГО АЛЬБОМУ

СПІВУЧА УКРАЇНА

Українські пісні та ноти XIX–XX століть

ПОЧИНАЮЧИ З 2006 РОКУ, НА ОСНОВІ МАТЕРІАЛІВ РІЗНОМАНІТНОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЕСЬКОГО КРАЄЗНАВЦЯ І КОЛЕКЦІОНЕРА АНАТОЛІЯ ДРОЗДОВСЬКОГО БУЛО ВИПУЩЕНО ЧОТИРИ АЛЬБОМИ З РІЗНИХ АСПЕКТІВ ІСТОРІЇ ОДЕСИ: «ОДЕСА НА СТАРИХ ЛИСТІВКАХ», «СТАРА ОДЕСА. ТОРГІВЛЯ І ПРОМИСЛОВІСТЬ», «СТАРА ОДЕСА. ФОТОГРАФИ І ФОТОГРАФІЇ» ТА «СТАРА ОДЕСА В ЖИВОПИСІ Й ГРАФІЦІ». У 2023 РОЦІ, ВЖЕ ПІД ЧАС ВІЙНИ, ТАКОЖ БАЗУЮЧИСЬ НА МАТЕРІАЛАХ СІМЕЙНОЇ МУЗИЧНОЇ КОЛЕКЦІЇ, СТВОРЕНО «МУЗИЧНИЙ» АЛЬБОМ «СПІВУЧА УКРАЇНА. УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ ТА НОТИ XIX ТА XX СТОЛІТЬ».

Анатолій Олександрович Дроздовський і його дружина та соратниця Єва Краснова давно співпрацюють з «Фаворитом удачі». У цьому номері вони розповідають про свій новий альбом.

Серія третя
№ 18.
Largo.

Виправлено на основі з Уроків
Як умру, то поховайте
Слова Т. Г. Шевченка.

Як ум - ру, Як ум - ру, то по - хо - вай - те Ме - не на мо - ги - лі,
Се - ред сте - пу ши - ро - ко - го, На Вкра - і - ні ми - лій.

Щоб лани широкополі | Було видно,— було чути, | ... І мене в семь великій, | Не забудьте помянути
І Дніпро, і кручі | Як реве ревучій | В семь вольній новій | Не злим тихий словом!

Чистий прибуток піде на пам'ятник Т. Шевченка в Києві.
Друкарня „Адольф Дарре“. Харків. Московська, 19.

На відміну від перших чотирьох альбомів, у новому виданні ми показали старовинні українські ноти, які надруковані не тільки в Одесі, а й у Києві, Москві, Санкт-Петербурзі, Ростові та інших містах. Слід пояснити читачам, що до 1906 року в Російській імперії діяв «драконівський» Валувський циркуляр, згідно з яким було заборонено з середини XIX століття друкувати щось українською мовою. Українські тексти в той час писалися російськими буквами, і це виглядало дивно та здавалось безграмотним.

Нотна частина кожного видання скріплювалась з обкладинкою, на якій у вигадливій формі розміщувались відомості про авторів текстів та нот. І якщо суто нотна частина видання оформлювалась прозаїчно та строго, то обкладинка являла собою графічні або барвисті малюнки, орнаменти, сюжетні картини, портрети композиторів, іноді – виконавців тощо.

У вступі до нового альбому ми розповіли про тогочасних нотовидавців, які друкували ноти з українськими піснями. В Одесі в різні часи це були: А. Нейгеборн, А. Бернарді, Ю. Фесенко, Б. Корейво, Е. Островський. В Києві першість належала нотовидавництву Леона Ідзиковського.

У першій частині альбому ми розмістили колекційні ноти пісень на слова Т.Г. Шевченка, музику до яких писали композитори Кирило Стеценко, Владислав Заремба, Петро Ніщинський, Данило Крижанівський, Яків Степовий, Віктор Косенко та інші.

Старовинні ноти з нашої колекції з твором українського композитора і педагога Данили Яковича Крижанівського «Причинна. Рече та стогне Дніпр широкий», як вважають мистецтвознавці, є ПЕРШОЮ музичною публікацією цього твору на слова Кобзаря. Ноти були видані композитором своїм коштом у 1886 році в Одесі, де він жив і працював багато років, що підтверджує «дозвіл цензури» на текстовій сторінці нотного видання. Автограф автора музики Д.Я. Крижанівського до пісні на слова Тараса Шевченка на обкладинці примірника нот з колекції свідчить, що він був подарований одеській гімназистці Антоніні Василівні мадмуазель Неждановій, яка стала пізніше видатною оперною співачкою, її ім'я сьогодні носить Одеська національна музична академія.

Друга, найбільша частина альбому включає твори композиторів, які зробили найбільш значний внесок у

АРТЕМОВСЬКИЙ-ЙОРИШ

„ЗАПОРОЖЕЦЬ
ЗА ДУНАЄМ“

Пісня Одарки
Хріа Марса
Арлозо Оксани
Аует Андрія й Оксани
Аует Марса й Одарки

ДЕРЖАВНЕ
ВИДАВНИЦТВО
„МИСТЕЦТВО“

Видання Типографії та Хромолітографії Е. І. Фесенко, в Одесі.

популяризацію і розвиток української народної пісні. Це Микола Лисенко, Семен Гулак-Артемівський, Василь Прісовський, Віктор Зінтарський, Антон Коціпінський, Михайло Завадський та інші.

Ноти продавались у спеціалізованих магазинах, які з'явилися на початку XIX століття у великих містах, зокрема і в Одесі. Наприклад, у 1860-х роках власник музичного магазину на Дерібасівській А. Нейгеборн випустив нотне видання старовинної української пісні в обробці композитора Василя Пащенко «За Неман іду», в якій мова йшла про війну з французами 1812-1814 років.

Одеський підприємець, власник типографії на Рішельєвській вулиці, щирий українець Юхим Іванович Фесенко своїм коштом командував людей у різні повіти України для запису з голосу народних, а також обрядових пісень. Він друкував знайдені дослідниками слова і мелодії народних пісень окремими книжками, прикрашаючи їх яскравими малюнками видатного українського художника, графіка Амвросія Ждахи.

Яскравою частиною нашої музичної колекції є збірка, тиражована в 1917 році літографічним способом: «Народні мелодії. З голосу Лесі Українки записав і упорядив Климент Квітка». Таким чином засновник музичної етнографії, фольклорист, музикознавець Климент Васильович Квітка завершив колись почату спільну працю зі своєю дружиною, великою українською поетесою та письменницею Ларисою Петрівною Косач – Квіткою – Лесею Українкою. Леся з дитинства пам'ятала та наспівувала багато народних пісень рідного Волинського краю. Квітка записав і надрукував слова і мелодії, які вона наспівувала. Завершив і видав роботу він уже після смерті дружини.

Одеський нотовидавець Іона Ліберман надрукував в 1910-х роках «український гімн» на слова П. П. Чубинського і музику М.М. Вербицького з портретом Т.Г. Шевченка на обкладинці. Цей музичний твір через багато років було покладено в основу Державного гімну України.

В альбомі багато різноманітних українських пісень: народні думки-шумки, твори корифея української пісні Миколи Віталійовича Лисенка, Владислава Івановича Заремби, Василя Арефійовича Прісовського та інших. (Думка-шумка – це жанр невеликої медитативно-елегічної (журливої) поезії, іноді баладного змісту, який був поширений у творчості українських письменників-романтиків першої половини XIX ст. та використовувався ними на означення народних пісень такого ж змісту у тогочасних фольклорних збірниках).

У третьому розділі альбому наведено багато революційних пісень, наприклад, «Шалійте, шалійте, скажені кати» Л.О. Колесси та інші. У новій редакції композитора В.Я. Йориша представлені опери М.В. Лисенка «Наталка – Полтавка» та «Запорожець за Дунаєм» С.С. Гулака-Артемовського. Із серії «Бібліотека естради» ми показуємо в альбомі цікаву гумореску забутого автора Антоші Ко (І.Я. Антипенка) «Українізація» та сатиру «Атеїст» В.М. Елланського і Л.Л. Лісовського. Ноти оформлював художник Інокентій Шапошников (Проскураков), які він підписував «ке-ша».

Останній розділ альбому присвячений нотам пісень на поштових листівках. Такі були видані в Харкові друкарнею «Адольф Дарре» приблизно 1909 року. На колекційних нотах на листівках розміщені пісні на відомі слова з творів Т.Г. Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий», «Як умру, то похороните», «Світе тихий, краю милий! Моя Україна!».

Найбільш яскраві листівки – з текстами українських народних пісень і прекрасними кольоровими малюнками до них, створеними Амвросієм Ждахою, якій багато років жив і творив в Одесі.

АЛЬБОМ МОЖЕ БУТИ ЦІКАВИМ ДЛЯ ЛЮБИТЕЛІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ ТА ГРАФІКИ. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИДАННЯ ВІДБУЛАСЯ 1 ГРУДНЯ 2023 РОКУ В ОДЕСЬКОМУ ЛІТЕРАТУРНОМУ МУЗЕЇ. 📖

ЧЛУХУВ –

МАЛЕНЬКЕ МІСТО ВЕЛИКИХ МОЖЛИВОСТЕЙ

З ПОЧАТКОМ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ У НЕЗАЛЕЖНУ УКРАЇНУ ЖИТЕЛІ ПОЛЬСЬКОГО МІСТА ЧЛУХУВ (ПОМОРСЬКЕ ВОЄВОДСТВО, ПОЛЬША) ПРИЙНЯЛИ УКРАЇНСЬКИХ МАТЕРІВ З ДІТЬМИ, ЯКІ РЯТУВАЛИСЯ ВІД ВІЙНИ. ПРО ЦЕ ВЖЕ РОЗПОВІДАВ НА СТОРІНКАХ «ФАВОРИТУ УДАЧІ» ТА В ІНШИХ ЗМІ ОДЕСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ ВАЛЕРІЙ ОСИПОВ, ЯКИЙ ЗУСТРІЧАВСЯ З ОЧІЛЬНИКАМИ МІСЦЕВИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР, СПІЛКУВАВСЯ З ДИРЕКТОРАМИ ТА ВЧИТЕЛЯМИ ШКІЛ І ПОЛЬСЬКИМИ РОДИНАМИ, ЯКІ ПРИЙНЯЛИ БІЖЕНЦІВ.

Валерій Осипов виступає на сесії міської ради м. Члухув

У цьому номері розповідь про життя місцевої громади, зокрема – про здобутки освітян, які надають величезну допомогу українським дітям, продовжує онука Валерія Борисовича Єва Осипова.

ОДЕСИТИ ВДЯЧНІ ЗА ПІДТРИМКУ

Валерій Осипов був запрошений на сесію Члухувської міської ради, де він мав нагоду виступити і подякувати жителям міста, особисто – меру Члухува Річарду Шибайлу і старості Члухувського повіату Олександру Гаппі та вручити їм Подяки від керівництва міста Одеси за підписом віце-мера Павла Вугельмана та Почесні грамоти від Одеської регіональної організації НСЖУ на чолі з Юрієм Роботиним і Одеської обласної Ради миру (голова – Таміла Афанасьєва).

Також нагороди за прихисток одеситів, жінок і дітей отримали родина Пруськи – Анджей і Єва, директори шкіл, в яких вчать українські діти, та польські вчителі.

ВИХОВАТИ ПЕРЕМОЖЦІВ

Новий навчальний рік у Члухуві разом із польськими учнями розпочали близько двохсот українських школярів. Було приємно бачити усміхнені обличчя дітей двох братніх країн на урочистій лінійці в спортивній школі ім. Олімпійських чемпіонів. Розмови з директором школи, вчителями, директором гуртожитку, екскурсія школою переконали: до освіти і виховання дітей тут ставляться дуже фахово, навіть по-науковому. Кожен елемент тут не випадковий і працює на оздоровлення та виховання дитини. А 68 талановитих педагогів поєднують усі точки навчального процесу.

Школа має п'ять чудових волейбольних майданчиків, криті футбольне поле

та басейн і навіть ковзанку. Крім того, діти можуть займатися скелелазанням, а на міському озері тренуються на каяках і байдарках. Усе це передбачено у шкільному розкладі.

Велика кількість кубків, медалей, дипломів, грамот свідчать про високі спортивні досягнення вихованців школи. Однак директорка Малгожата Гостомчик зазначає, що головна мета педагогів – не виховати олімпійських чемпіонів, а запалити в душі кожного учня дух переможця, який потрібен у будь-якій сфері майбутньої діяльності.

Від посиленних занять спортом ніяк не страждає навчальний компонент. Скажімо, у шкільній програмі три

Валерій Осіпов з директоркою спортивної школи ім. Олімпійських чемпіонів Малгожатою Гостомчик

обов'язкові мови – польська, англійська і німецька, а за бажанням можна вивчати ще й італійську. При цьому переслідується ще одна мета – навчити учня мислити нестандартно, бути впевненою у собі... Що ж до українських дітей, то вони мають усі такі ж можливості для навчання та занять спортом і проживають в окремих кімнатах з усіма зручностями.

КОРИСНІ НАВИЧКИ – З ЮНИХ РОКІВ

З Данутою Пургал

З Євою Пруськи

У Члухувському повіті є також загальноосвітній комплекс ім. Яна Павла, де директорка Данута Пургал. У цій школі навчається 55 українських дітей. Унікальність комплексу в тому, що з 8-го класу діти тут отримують різні практичні навички, які стануть їм у нагоді в житті та професії. Зокрема, учнів навчають свідомо формувати свою громадянську позицію, для чого навіть організовано навчальну виборчу дільницю.

А вчителька Єва Пруськи зі школи ім. Олімпійських чемпіонів навчає дітей наці безпеки власного життя і порядку інших. Що вона робить це відмінно, свідчить, зокрема те, що нещодавно її син допоміг врятувати хлопчика. Сама ж Єва отримала подяку Одеської міськради.

ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА МАЙБУТЬОГО

Подяка – директорці шкільного комплексу Агробізнесу Сильвії Рековські

Члухув має добре розвинену базу середньої професійної освіти. І, певно, цією можливістю скористається чимало українських дітей.

Насамперед, цікавою є робота шкільного комплексу Агробізнесу, де учнів з перших днів вчать не лише теорії, а й практиці, дають навички тих умінь, які реально їм будуть потрібні. Своїй популярності цей навчальний заклад великою мірою завдячує директорці Сильвії Рековські.

Також – директорці Кристині Вашкевич

Ще один приклад – Центр загальної просвіти, який очолює Кристина Вашкевич. Тут школярі паралельно з отриманням загальної шкільної освіти набувають практичних навичок майбутньої професії, зокрема повара, касира, працівника торгівлі тощо.

НАВЧИТИ ЛЮБИТИ КНИГУ – ЦЕ ТАЛАНТ

Окремо хочеться розповісти про Члухувську міську бібліотеку. У розпорядженні читачів (їх зареєстровано понад дві тисячі) – майже 60 000 книг та 20 найменувань журналів. Містяни тут можуть безкоштовно користуватися інтернетом і отримати код до платформи Legimi. Бібліотека стала відкритим місцем, де відбувається багато подій, проводяться культурні заходи. Працюють у бібліотеці талановиті люди, які вміють прищепити любов до книги читачеві будь-якого віку.

Бібліотека співпрацює з навчальними закладами, різними установами, клубами людей похилого віку, місцевими художниками, бере активну участь в організації місцевих заходів, а також у національних кампаніях з просування контакту з книгою.

Важливо, що фахівці міської бібліотеки Члухува долучилися до акції «Подаруй українську книгу українській дитині за кордоном». Формується відповідний фонд, книжки сюди може прислати кожен бажаючий.

У міській бібліотеці Члухува

Дякуємо всім, хто допомагає нашим дітям у такий важкий для України час, даруючи їм надію на світле майбутнє!

Miss Divine UA:

ЦЕ ПРО СТІЙКІСТЬ, ЛЮБОВ ТА ВІРУ!

В ОДЕСІ, В АРТ ЦЕНТРІ ІМЕНІ ВІРИ ХОЛОДНОЇ, ЩО НА ОДЕСЬКІЙ КІНОСТУДІЇ, ВІДБУВСЯ ЧЕРГОВИЙ ТРАДИЦІЙНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КОНКУРС MISS DIVINE UA. ЙОГО МЕТА – ВІДЗНАЧИТИ АКТИВНИХ ДІВЧАТ-ВОЛОНТЕРОК І ОБРАТИ СЕРЕД НИХ MISS DIVINE 2023, А ЩЕ – ПІДТРИМАТИ ДІТЕЙ ІЗ БАГАТОДІТНИХ РОДИН, СІМЕЙ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ТА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: ВОНИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ МІНІ MISS DIVINE-TALENT І ВСІ ОТРИМАЛИ ГАРНІ ПОДАРУНКИ. ТАКОЖ ПРИСУТНІ СВОЇМИ ДОНАТАМИ ПІДТРИМАЛИ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ, ЗОКРЕМА, ВІЙСЬКОВИХ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ВІДНОВЛЕННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЮ.

– Життя триває попри все, і наш конкурс – також, адже Miss Divine UA – це не про один день і не про один виступ, – каже засновниця конкурсу, голова Всеукраїнської громадської організації «Орхідея – відповідь на твою самотність», волонтер-

ка Тетяна Пожарицька. – Це про красу духовну та особистісну, яка щодня виявляється у праці, у творчості, у допомозі іншим у важкий воєнний час. Це – про незламну позицію, про стійкість, про віру, про любов та про перемогу!

...Це був незвичайний як для наших сьогоднішніх реалій день, бо не пролунало жодної сирени. І у залі, сповненому світлих усмішок гарних дівчат і радісного дитячого гаміру, на якусь мить здалось, що війни немає... Але, на жаль, війна є у нашому житті щомиті, і її трагедія – у серці кожного з нас. Тож подія розпочалася з хвилини мовчання у пам'ять про полеглих воїнів і загиблих цивільних... Далі ж усі виступи, як дітей, так і дорослих учасниць, мали патріотичний характер. Зокрема, у костюмах була відображена історія України від давніх скіфських часів до сьогодні. А для конкурсу талантів діти зробили сотні картин і листів для наших захисників. Одну з таких картин передали друзям із Великої Британії, які допомагають нашій країні. Цього разу британські волонтери привезли медичну допомогу і машину швидкої допомоги, яка отримала назву Miss Divine. Один з них – Tim Johnson – був присутній на конкурсі і ввійшов до складу журі.

Окрім цього шанованого гостя до складу журі ввійшли діячі культури та мистецтва, військові, дипломати, представники медіа, зокрема – і головний редактор журналу «Фаворит удачі» Галина Владимирська, яка принагідно вручила Тетяні Пожарицькій диплом лауреатки рейтингу «100 жінок Одещини, що наближують перемогу».

Переможницею конкурсу Miss Divine UA 2023 стала Раїна Зайченко, уродженка Херсона, яка зараз проживає у Києві. Раїна закінчила Одеську національну музичну академію, за фахом вона співачка і викладач вокалу. Тож, звичайно, порадувала шановане зібрання своїм

прекрасним співом. Та організаторам і подругам по конкурсу Раїна запам'яталась не лише як гарна артистка, а як дівчина з прекрасною душею і відкритим серцем, готова допомогти тим, хто опинився в складних життєвих обставинах.

– Ця дівчина відразу стала частиною нашої команди, – розповідає Тетяна Пожарицька. – Раїна не вперше бере участь у конкурсі Miss Divine, і, як і всі наші конкурсантки, була задіяна у благодійних акціях та проектах. Після конкурсу вона завжди залишалась одним з активних волонтерів нашої організації, брала участь у благодійних виставах, виступах і допомагала дітям-сиротам. Так було до великої війни, а після повномасштабного ворожого вторгнення Раїна залишилась в Україні і вирішила бути корисною, наскільки це в її силах.

Особиста історія цієї дівчини, на жаль, зараз типова для нашої країни, та все одно вражає. Батьки Раїні не встигли виїхати з Херсону до його окупації. Дочка дуже хвилювалась за них та постійно молилась, просила для них у Бога спасіння. І диво сталося! За кілька днів до того, як у батьківський будинок прилетів російський снаряд, прямісінько у їхню спальню, батьки встигли залишити домівку і змогли виїхати на підконтрольну Україні територію. А згодом, коли окупанти підірвали Каховську ГЕС, їхній будинок був повністю затоплений і зруйнований... Та найцінніше – життя – врятовано, зараз родина разом і завдяки вірі у Господа та в Перемогу відновлює своє життя... А Раїна вийшла заміж і продовжує працювати, допомагати, вірити та прикрашати життя в ці непрості часи. 🇺🇦

Тетяна Пожарицька з дипломом лауреатки рейтингу «100 жінок Одещини, що наближують перемогу»

Ірина СИВАК:

«БРЕНД «АТМОСФЕРА» –

ЦЕ МОЯ ДИТИНКА,
ЯКУ Я СТВОРИЛА

САМА,

І ДУЖЕ ЦИМ

ПИШАЮСЯ!»

КОЛИ ЛЮДИНА МАЄ ТВОРЧУ НЕЗАЛЕЖНУ НАТУРУ, ТО РАНО ЧИ ПІЗНО ЦЕ ВИЛИВАЄТЬСЯ У ЯКЕСЬ ЗАХОПЛЕННЯ, НАВІТЬ ПОПРИ ВЕЛИКУ ЗАВАНТАЖЕНІСТЬ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ РОБОТОЮ І ТУРБОТОЮ ПРО СІМ'Ю. ЦЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ КРАСНОМОВНО ПІДТВЕРДЖУЄ ОДЕСИТКА ІРИНА СИВАК.

Свого часу, отримавши юридичну освіту, вона зробила вдачу кар'єру на ниві юриспруденції. Саме як авторитетний юрист почала співпрацювати з Олександром Сивак, засновником і власником ТД «Strateg», а згодом їхні професійні стосунки переросли в особисті. Сьогодні подружжя виховує спільного синочка Платона, опікується дорослим сином Олександра від першого шлюбу Миколою і керує однією з найбільших в Україні компаній з виробництва настільних ігор та наборів. Менеджмент багатогранного виробничого процесу – це якраз щоденна турбота Ірини. І в такій ситуації вона не задовольнилася лише спільними інтересами, а знайшла свою самостійну креативну нішу для творчості і бізнесу.

– Чому раптом керівник великого підприємства, жінка, яка опікується сім'єю, починає витрачати час, якого і так бракує, сили та гроші на творче хобі?

– Створення власноруч декоративних композицій – це була моя мрія, яку я зрештою реалізувала, моя така невеличка дитинка, яку створила сама, і дуже цим пишаюся. Це дарує мені величезне задоволення і можливість самостійної творчості, а ще – допомагає відволіктися від щоденних турбот. Мені давно хотілось чимось таким зайнятися, спочатку виникла думка створювати подарункові набори на Новий рік, але все руки не доходили. А оскільки воно в мені жило, то роки три тому, ще до повномасштабної війни, доля подарувала знайомство з жінкою, яка давно займається таким декором і робить дуже вишукані композиції. Я записалася

до неї на майстер клас, ми навчалися онлайн протягом двох місяців. Вона дала основу цієї справи: як зробити каркас, як з'єднати певні елементи композиції... І сказала: зрозумійте, я вам даю лише основу, а далі – це все ваша особиста фантазія. Зрештою з нашої великої онлайн-групи виготовлення композицій нині займається троє слухачів... Я починала з новорічних композицій, потім були на Великдень, а зараз виготовляю і на замовлення те, що має прикрасити різні інтер'єри: декор для дому, офісу, ресторану, для різних гарних місць.

– Як народилася така назва – «АтмосферА»?

– Коли моє хобі набуло ознак бізнесу, я задумалася над тим, як назвати свою торгову марку. Згодом дійшла думки, що, оскільки ми всі любимо приємну, затишну атмосферу і вдома, і в офісі, то варто дати таку назву – «АтмосферА». Атмосфера взагалі – це тепло, затишок, це дім, сім'я, діти... Тому я дуже люблю свої будиночки, і впізнаваність мого бренду – це насамперед будиночки. Я дуже ними пишаюся, і щороку додаю декор, саме пов'язаний з ними. А загалом прагну, щоб кожний мій виріб допомагав створювати чудову атмосферу, тому ніколи нічого не роблю без гарного настрою і душевного спокою. Вважаю, що композиція повинна нести тільки приємні емоції і да-

рувати людям позитивний настрій. І отримую величезне задоволення, коли мені пишуть слова подяки, схвальні відгуки. Тоді ще більше хочеться створювати щось нове, гарне і неповторне.

– Якщо сьогодні це не лише хобі, а й бізнес, то це вимагає і зовсім інших коштів для розвитку?

– Так, це задоволення не з дешевих. Але це моя особиста бізнес-ніша: сама витрачаю – сама заробляю. Не хочу, щоб чоловік брав у ній фінансову участь, хоча Саша постійно це пропонує і запевняє, що тоді справа буде масштабнішою і піде швидше. А я відповідаю: ти зрозумій, це моє дітище, я його зробила з нуля, і хай повільно, але його розвиваю. Потроху вкладаюся в рекламу, у новий асортимент. І не хочу, щоб мною хтось керував, вмішувався у процес. Та справді: щоб мати якийсь зиск, у це реально треба вкладати кошти. По-іншому ніяк. Ось, скажімо, моя участь у виставці передноворічних товарів, яка нещодавно відбулася в Києві. За шість квадратних метрів я заплатила 24 тисячі гривень. І це ж не всі витрати. Зрозуміло, що я взяла участь не для миттєвого заробітку, а на перспективу. Уже зараз починаю пошуки комплектуючих на наступний сезон. Бо згодом ти ризикуєш нічого не знайти. Щоб знайти щось гарне, його треба добре пошукати, воно на поверхні не лежить. Зараз чимало гарного виготовляють і вітчизняні виробники. А шишки, гілочки сама збираю восени і фарбую... Словом, я

завжди намагаюся думати наперед, а це витрати, які окупляться дуже нескоро.

– Що повезли на столичну виставку?

– Знаєте, певний час у мене був страх перед створенням великих композицій. Але потім взяла себе в руки: «Іра, треба розвиватися!», і почала робити. До цих різдвяно-новорічних свят вже зробила багато великих композицій, які в основному і представила в Києві. Хоча зрозуміла, що треба везти різний асортимент. Наступного року на цю виставку я повезу продукцію двох напрямків: недорого, доступну для багатьох, і ту, яка коштує значно дорожче. Адже її відвідують оптовики, яким потрібна більш дешева продукція. Ось сподобалися одному менеджеру мої будиночки, але для широкої мережі їх не візьмуть, бо вони коштують десь 1500 гривень, а ще плюс торгова націнка, і буде не так багато охочих їх придбати у якомусь супермаркеті. А я можу зробити декор як на 150 гривень, так і на кілька тисяч. І вже від покупця-оптовика залежить, що він замовить, потримавши в руках різні зразки. До мене на виставці підходило багато оптовиків.

А якщо казати загалом, то хочу подякувати за таку чудову виставку, адже зараз дуже тяжкий час для нашої країни, для наших людей, і хочеться трішки відволіктися. А ця виставка подарувала натхнення, добрі емоції, віру в те, що ми йдемо вперед, що наша країна обов'язково переможе. Свята є, і ми маємо ці свята підтримувати як запоруку кращого майбутнього. Саме з таким настроєм люди залишали цю виставку і, сподіваюся, саме такий настрій дарують мої композиції! 🎄

3500 ДІТЕЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ БУЛО ОХОПЛЕНО МАСШТАБНИМ ДИТЯЧИМ СВЯТКОВИМ ПРОЄКТОМ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ МИРУ. ЦЕ РЕКОРД ДЛЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКА ВЖЕ НЕОДНОРАЗОВО ПРОВОДИЛА ТАКІ ЗАХОДИ НАПЕРЕДОДНІ РІЗДВА І НОВОГО РОКУ. ДИВОВИЖНО, АЛЕ НА РАДІСТЬ ДІТЯМ П'ЯТЬ ГОДИН ВИСТАВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ФІЛАРМОНІЇ МИНУЛИ БЕЗ ЖОДНОЇ ТРИВОГИ!

– Я дуже вдячна кожному, хто допомагав та підтримував, – каже голова Одеської обласної Ради миру, депутатка облради Таміла Афанасьєва. – Це RTW FOUNDATION, БФ Дяни Ястремської «Дія», підприємства «Одескабель» та «Телекарт-Прибор» і багато-багато інших друзів та партнерів!

А ось подяки організаторам. «Тамілочко Володимирівно, від себе особисто та від батьків-військовослужбовців нашої частини дякую Вам за свято для наших діток. Емоції дітей переповнюють, і це дуже приємно у цей складний час. Хай Бог береже Вас і далі дає сили творити добрі справи!!!»; «Зараз, як ніколи, дорослі повинні піклуватися про психологічний стан дітей. Сьогодні діти і молодь з інвалідністю, дітки із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, побували на чарівному передноворічному святі і отримали багато позитивних емоцій. Хочу сказати слова подяки чарівникам та благодійникам, які втілюють такі чудові проекти. Ви неймовірні!».

Команда Одеської обласної Ради миру не обмежилася святковими виставами для дітей Одещини. Далі відбулися поїздки до Миколаєва і Херсона, куди одесити на чолі з Тамілою Афанасьєвою привезли не лише подарунки дітям, а й продуктові набори для сімей, які потребують підтримки. ❀

Одесити на чолі з Тамілою Афанасьєвою привезли до Миколаєва і Херсона не лише подарунки дітям, а й продуктові набори для сімей, які потребують підтримки.

ВАЛЕРІЯ ФЕДЮКІНА:

«Я ЩАСЛИВА, ЩО ЗНАЙШЛА ДЛЯ СЕБЕ УЛЮБЛЕНУ СПРАВУ!»

У ЦІЄЙ ТЕНДІТНОЇ 12-РІЧНОЇ ДІВЧИНКИ ВЖЕ Є ЗНАЧНІ ЗДОБУТКИ У СФЕРІ МОДИ. ВОНА МАЄ ЗВАННЯ BEST MODEL ЗА ВЕРСІЄЮ ODESSA FASHION AWARDS 2022, А ТАКОЖ Є TOP KIDS MODEL МОДЕЛЬНОЇ АГЕНЦІЇ «ROYAL FAMILY MODELS» І OFFICIAL FACE 18-ГО ТА 20-ГО СЕЗОНІВ ODESSA FASHION WEEK. ПРО СВІЙ ШЛЯХ ДО УСПІХУ ЮНА КРАСУНЯ РОЗПОВІДАЄ ІЗ ЗАХОПЛЕННЯМ.

– Мені 12 років. Я з містечка Березівка, що на Одещині, і щосуботи мої батьки привозять мене до Одеси на заняття у Royal Family Models. Тож не важко здогадатись, що саме тому я обожнюю вихідні! Доволі часто і серед тижня я із задоволенням відвіую кастинги чи зйомки. А з найбільшою радістю мчу на зустрічі з моїм продюсером Мариною Володимирівною Овчаренко: у нас в агенції особлива атмосфера!

Я навчаюсь у 7-му класі. В моїй сім'ї чимало педагогів, тому відповідальність до навчання в мені виховували змалечку, і з першого класу я – відмінниця. Мені подобаються майже всі уроки у школі. Один із улюблених предметів – це географія. Мені цікаво дізнаватись щось нове про наш світ, про різні країни, про місцевих жителів, їхні традиції і культуру. Також я люблю інформатику, адже там можна вчитися створювати різні сайти та ігри. А ще я люблю англійську, тому що наша вчителька з іноземної мови – моя найулюбленіша! Багато в чому вона є прикладом для наслідування. Поки що мені досить легко дається навчання, тому моделінг зовсім не заважає.

Я обожнюю подорожувати і вважаю, що поки є можливість, треба потрібно виїжджати, знайомитись з різними людьми, адже, сидячи на місці, можна пропустити найцікавіші моменти свого життя. В подорожах я насолоджуюсь краєвидами різних країн: десь є море чи океан, в інших місцях – гори та струмки, ще десь – неймовірний рослинний і тваринний світ. На сьогодні я побувала у 12 країнах і впевнена, що на цьому мої подорожі не закінчаться. Сподіваюсь, що моделінг у цьому допоможе!

У модельній школі я займаюсь півтора року, і мене вже взяли до штату агентства Royal Family Models. У мене було дуже багато показів та фотосесій, мої фото є у багатьох журналах. І це дуже мотивує та заохочує, з'являється ще більше бажання вчитись і ставати кращою. Так, нещодавно мої знімки від фотографа Ганни Домбровської в одному із улюблених образів від бренду Kapsamun опублікував італійський Vogue. Це дуже цікаво і надихаюче! Я щаслива, що знайшла для себе улюблену справу! 📸

МАЙСТЕРНЯ

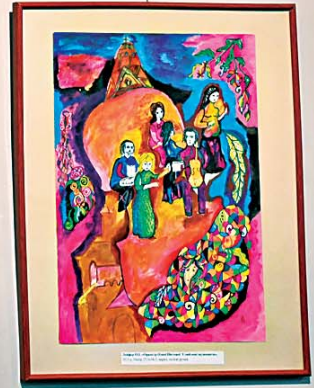
Марія Гудима
Фото: Олександр Синельников

Фото: Олександр Синельников

РОЗПОВІСТІ

про свою мрію

ПЕРСОНАЛЬНУ
ВИСТАВКУ
ГРАФІКИ І
ЖИВОПИСУ
«КАЗКОВІ МРІЇ»
ОЛЕКСАНДРА
ЛЕЙФЕР ВІДКРИЛА
У ВИСТАВКОВОМУ
ЗАЛІ ДИТЯЧОГО
РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО
ЦЕНТРУ ІМЕНІ
БОРИСА ЛІТВАКА.
ПІДТРИМКУ
ХУДОЖНИЦІ НАДАВ
БЛАГОДІЙНИЙ
ФОНД
«ПІСОЧНИЦЯ
ОДЕСИ», А
КУРАТОРОМ ІВЕНТУ
СТАВ ВЕЛИКИЙ
ШАНУВАЛЬНИК
МИСТЕЦТВА,
КАНДИДАТ
ТЕХНІЧНИХ НАУК
ОЛЕКСАНДР
ДРОЗДОВ.

Поціновувачі творчості художниці вважають, що її малюнки мають арт-терапевтичний ефект зняття негативу і негативних емоцій. Але є деякі нюанси. Інна Ішук, одеська письменниця, чиї казки ілюструвала Лейфер, радить інтуїтивно вибрати картинку собі до душі, починаючи з нижнього лівого кута, розглядати мереживні елементи, впізнаючи знайомі образи. Ці малюнки часто порівнюють з лабіринтами.

Експозиція вражає різноманітністю. Мереживні малюнки гелієвою ручкою, яскраві роботи кольоровими маркерами («Червона квітка тривоги», «Синя квітка надії») мають ознаки неповторної авторської манери, позбавленої схематичних рішень. Якщо коли-небудь твори Олександри хтось захоче підробити, йому буде непросто, адже тут усе непередбачувано. Наприклад, чарівна «Африканка» навіть більш граціозна за персонажів листа «Балет».

– Я закінчила лише художню школу, – розповіла Олександра. – Ходжу малювати в «Єврейський общинний центр Мігдаль» уже багато років – у «Школу єврейського живопису». Свого часу, ще в 1999 році привела туди дочку Яночку і сама теж почала займатися. Моя дочка пішла далі за мене, закінчила Грековку і стала професійною художницею. Внучка поки не визначилася. Зараз вони обидві в Лондоні, нудьгую за ними дуже, але рада, що вони в тиші й спокої. Оскільки внучкою займатися не можу, нехай інші діти отримають радість – сподіваюся на це.

Отож, у внучки – дивовижна бабуся, здатна і казку проілюструвати, і створити цікаве розфарбовування, і навчити малювати по-особливому. Кожна спільно прочитана книжка або проглянутий мультик можуть дати поживу для творчості. А найцікавішим завданням для Олександри Лейфер є робота над ілюстраціями до казок сучасних авторів, тут більше свободи для фантазії.

Щодня в приміщенні, де розгорнулася виставка «Казкові мрії», відбувається арт-терапія для дітей зі слабким здоров'ям, тож тут немає жодного похмурого малюнка (втім, художниця таких і не робить).

Ілюструючи відомі казки, Олександра Лейфер вигадує і свої, наприклад, «Дівчинка з крилами»:

«Один раз дівочка Марийка гуляла по городу, сильно устала, присела отдохнуть на троллейбусной остановке. А рядом сидела бабуля, не очень старая, седая, но энергичная. И говорит бабуля девочке: «Детонька, помоги мне, пожалуйста, донести сумки до дома, они у меня очень тяжелые. А я тебя за это отблагодарю».

Марийка согласилась. Идти было недалеко, сумки она привыкла носить, маме всегда помогала. Зашли они в бабушкин двор.

«Спасибо тебе, милая девочка, – сказала бабушка. – А теперь моя благодарность».

Марийка не поверила и засмеялась. И вдруг она почувствовала, что у нее с лицом что-то не так. Достала карманное зеркальце и ахнула: все лицо покрылось золотой краской.

Теперь засмеялась бабушка. «Вот видишь, деточка, а ты мне не верила. Но ничего, это можно исправить. Скажи мне, чего ты больше всего хочешь?»

«Хочу летать», – сказала Марийка.

И вдруг с неба прилетели серебристо-серые прекрасные крылья, как у бабочки, и плотно прицепились к девочке.

«А что же с моим лицом будет?», – спросила она бабушку.

«А ты полетай, а когда надоест, скажи: «Крылья мои лучистые, крылья мои серебристые, опустите меня на землю, а сами улетайте в небо». И ты опять будешь такой же, ходить, а не летать, и личико твое снова станет прежним».

Так Марийка и сделала. Полетала, на землю спустилась.

«Вот так чудо произошло со мной, – подумала девочка. – Жаль только, что рассказать никому нельзя, все равно ведь не поверят».

На щастя, художниця, який дано літати в казкових мріях, може розповісти про це в малюнках. І їй не можна не повірити. 📖

ГАЛЕРЕЯ ORESHEK

VICTORIA PALMA: ДВА СВІТИ СВЯТКОВОЇ ПОВСЯКДЕННОСТІ

ВИСТАВКА ХУДОЖНИЦІ VICTORIA PALMA ОДРАЗУ ЗУСТРІЧАЄ НАС ПРОБЛЕМКОЮ. ПОВСЯКДЕННІСТЬ – І СВЯТКОВА? ТОЧНО НЕ МАЄ ПОМИЛКИ? СТАРА ЯК СВІТ КОНЦЕПЦІЯ ЖИТТЯ БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ – РОБОТА, СІМ'Я, ЩЕ ОДНА РОБОТА, СУСІДИ, РОДИЧІ І ЗНОВ ПО КОЛУ – НЕ ДАЄ ЗМОГИ НІ ПОБАЧИТИ СВЯТА У ПОВСЯКДЕННОСТІ, НІ НАВІТЬ НАФАНТАЗУВАТИ ЙОГО. А, ЯК ВИЯВИЛОСЬ, – ВСЕ ПОРЯД І ВСЕ МОЖЛИВО. МИ ЖИВЕМО ЯК ОСОБИСТОСТІ, МИ ІСНУЄМО ЯК ФОРМА ПЕВНОЇ МАТЕРІІ.

Виставка показує нам два світи. Світ перший.

Це кожен з нас окремо. Молодий «дон Хуліо», соромлячись, показує «Ізабелі» на пальцях розкішницю. І у них розпочнеться свято, бо натяки зрозумілі і не треба вигадувати казна що. Ми всі одночасно і соромники (соромниці), і безсоромники (безсоромниці). Давайте тільки пригадаємо, на що ми здатні наодинці з собою, з іншим або іншою. Або утрюх.....Рожева шкіра, запашна, наче щойно з душу гарячого.... робіть собі приємне! Ось формула щастя. І не потрібно ніяких біномів Ньютона. Хутро на долонях не виросте і ніхто не осліпне.

Світ другий. І він має назву «Мати Божа Свята смерть».

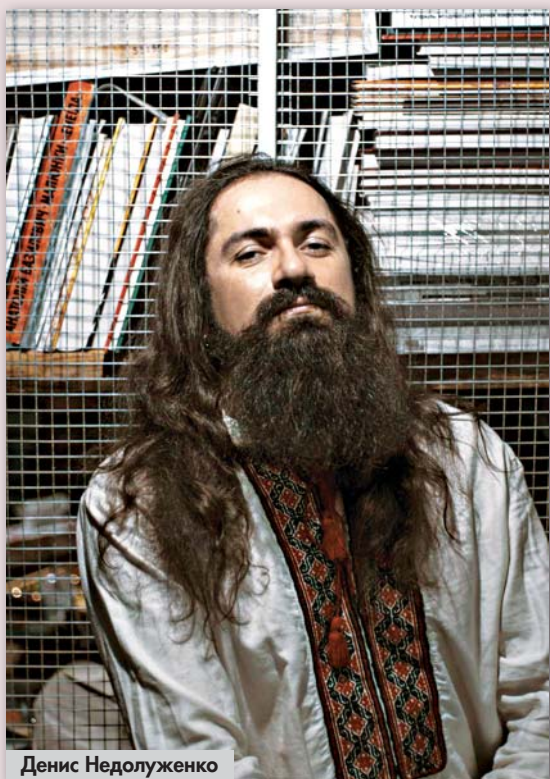
Nuestra Senora de la Santa Muerte – класний персонаж у латиноамериканському фольклорі. Вона уособлює смерть, але водночас розрахована на зцілення чи захист. А що у наш буремний час ще потрібно? Череп як образ Смерті не повинен лякати, тому що не існує Смерті без Життя і навпаки. У роботах Victoria Palma Смерть як явище невід'ємно пов'язана з Деревом Життя. Ну а Життя – це свято. А ще тема первородного гріха ну дуже чітко присутня, а вона ніколи не перестане бути актуальною, особливо у контексті «хто винен?». Продовжуючи біблійно-сакральне, не можу не згадати Євангеліє, а конкретно чотири канонічних – від Марка, від Матвія, від Луки та від Іоанна. Чому так? Кожного євангеліста прийнято зображати з тим, через кого він спілкувався з Богом. Марк через лева, Матвій через янгола, Лука через бика, Іоанн через орла. Євангелісти несли у своїх текстах слово вічного спасіння, вічного життя. І саме «портрети» деяких тварин акцентують на собі увагу. І, можливо, хтось не знав або забув, Євангеліє перекладається як «гарна звістка», або «добра новина». Це все я до того, що символізм послання у ЖИТТЄСТВЕРДУВАЛЬНІЙ СВЯТКОВІЙ ПОВСЯКДЕННОСТІ.

PhDValentyn

ПРЕДСТАВЛЯЄ І... ШОКУЄ

ДЕНИС НЕДОЛУЖЕНКО: ПРО СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНЦЯ В ПЕРІОД ВІЙНИ

Денис Недолуженко

АВТОРСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЄКТ ОДЕСИТА ДЕНИСА НЕДОЛУЖЕНКО «УКРАЇНСЬКИЙ НАТЮРОМОРТ» ВИЙШОВ НЕ ЛИШЕ СПІВЗВУЧНИМ НАШИМ РЕАЛІЯМ, А Й ДОВОЛІ СКАНДАЛЬНИМ ТА... КРОВОЖЕРЛИВИМ.

– Денис Недолуженко створює образи сучасного йому натюрморту, – розповідає куратор цього проекту Ярослав Войцеховський. – Даний жанр приховує в собі певну парадоксальність, адже, з одного боку, основними об'єктами для нього слугують предмети, що оточують художника, а з іншого – для автора через конструювання композиції та взаємодоповнення з'являється можливість утворення власного знака і символу. Побут сучасного українця сплетений з дуже різних та максимально протилежних речей, проте вони опиняються у нього на столі. У своєму проекті автор фіксує парадоксальну буденність українського натюрморту, що водночас містить у собі класичні гастрономічні елементи і гільзи від крупнокаліберної зброї. Адже, якщо чесно дивитися на наш побут, то він і складеться з трагедійно-комедійних натюрмортів...

Як розповів сам автор, працювати над картинами він почав з початку війни, як тільки зміг взятися до роботи. При цьому обов'язковим фоном були трагічні новини. Він прагнув передати жакливі реалії, пробудити відповідні емоції та застерегти: до війни звикати не варто.

Проєкт «Український натюрморт» створено за підтримки адвоката Вікторії Нестеренко.

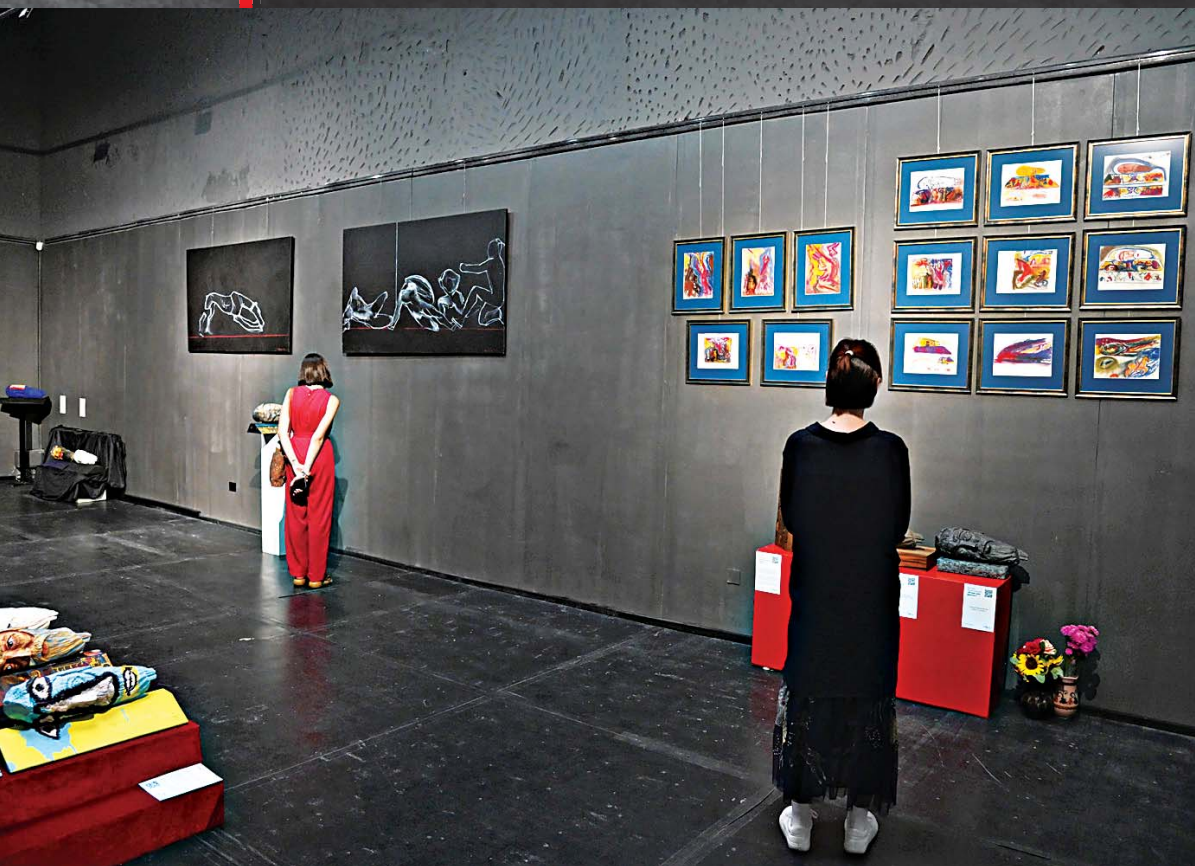
Центральне місце в експозиції посіла така інсталяція: «Кобзар» Тараса Шевченка, телячий язик, херсонські томати, виноград та кавун і командирські годинники...

У цьому натюрморті увагу привертає фото президента Зеленського, оформлене у вигляді ікони

ПРАВО на СВОБОДУ:

СПІЛЬНА ТВОРЧА ДЕКЛАРАЦІЯ МИТЦІВ ЛИТВИ І УКРАЇНИ

Матвій Вайсберг
і Даумантас Тодесас
на відкритті виставки

В ОДЕСЬКОМУ МУЗЕЇ ЗАХІДНОГО І СХІДНОГО МИСТЕЦТВА В ОДНОМУ ЗАЛІ ПОЄДНАЛИ В ОДНУ ЕКСПОЗИЦІЮ ДВА ВІЗУАЛЬНО-ПРОСВІТНИЦЬКІ ПРОЄКТИ: «МАНДРИ МОЙСЕЯ» І «ТОНКА ЧЕРВОНА ЛІНІЯ». ЇХ ОБ'ЄДНАЛА ЗАГАЛЬНА ІДЕЯ: ПРАВО ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ – ЖИТИ ТА БОРОТИСЯ З ТИМИ, ХТО ТЕБЕ ХОЧЕ ВБИТИ. НИНІ ЦЕ ПРАВО, СПРАВЕДЛИВЕ У БУДЬ-ЯКІ ЧАСИ Й ЕПОХИ, ЗНОВУ НАБУЛО ОСОБЛИВОЇ АКТУАЛЬНОСТІ. УСВІДОМЛЕННЯ ЦЬОГО ПІДСИЛЮЄ ГЛИБОКИЙ ХУДОЖНІЙ ЗМІСТ І ВИСОКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ РІВЕНЬ ВИСТАВКИ, СПРАВЛЯЮЧИ НЕЗАБУТНЄ ВРАЖЕННЯ НА ГЛЯДАЧА...

Мойсей – той, хто вивів народ з рабства, є символом не тільки віри, а й прагнення до свободи і боротьби проти тиранії. Ми б нині додали – і проти тероризму. Саме за свою свободу зараз б'ються жителі і України, і Ізраїлю. Для обох народів – це єдиний спосіб вижити і зберегти свою ідентичність.

Тому і була поєднана експозиція литовського мецената Даумантаса Тодесаса «Мандри Мойсея» з роботами видатного українського художника Матвія Вайсберга з циклу «Тонка Червона Лінія», яка була створена навесні страшного 2022 року. Обидва вони були присутні на відкритті виставки.

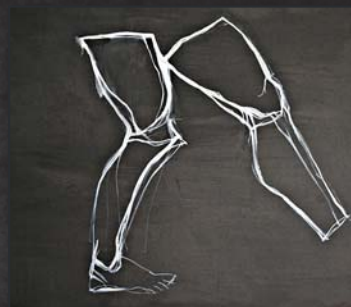
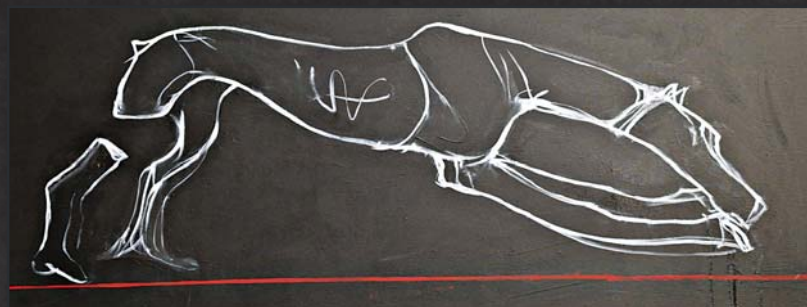
Створення виставки «Мандри Мойсея» – це окрема трагічна захоплююча історія, яка веде свій початок з 1940 року, коли внаслідок підписання пакту Молотова-Ріббентропа між тоталітарним Радянським Союзом і фашистською Німеччиною Литва втратила незалежність. Окупувавши її, совєти розпочали депортацію місцевого населення. Так столяр з містечка Плунге Яков Бунк (Яковас Бунка) разом зі своєю родиною опинився в Західному Сибіру. Саме звідти він з батьком та братами в січні 1942 року потрапив в Червону армію, а після того – на fronti Другої світової. Його батько загинув в березні 1943-го в битві за Орел, рідний старший брат Абрам був вбитий під Кенігсбергом у 1945-му.

Якову пощастило: він був кілька разів поранений, знов відправлявся воювати, був стрільцем, розвідником, але вижив і повернувся в рідне містечко Плунге. А там майже всі його рідні, друзі та знайомі як євреї були розстріляні нацистами влітку 1941 року.

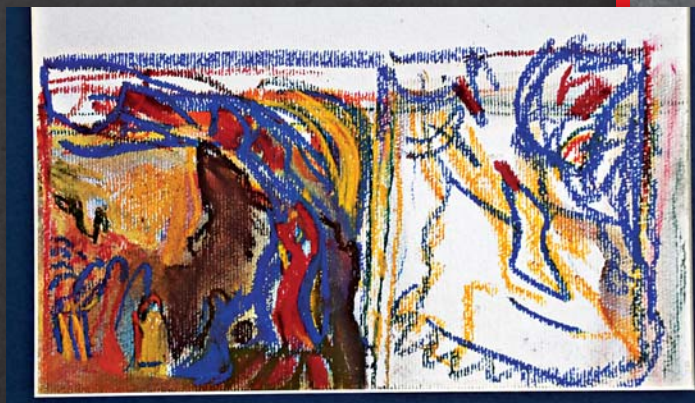
В пам'ять про загиблих столяр Яковас Бунка почав робити з дерева меморіальні фігури і встановлювати над місцями розстрілів євреїв. Майстер втілював єврейські образи у традиційному литовському різьбленні по дереву. Так був створений меморіал в Каушеная та ще в десяти місцях в Литві. Його Мойсей на вершині пагорба над озером Плателяй простояв майже 40 років, однак дерево швидко руйнується: скульптура згнила, неушкодженим залишилася лише голова пророка. Згодом, орієнтуючись на фотографії та пропорції фрагмента, скульптор Антанас Вашкіс вирізав копію Мойсея, а Даумантас Тодесас зробив декілька зменшених копій голови пророка і віддав різним митцям, щоб ті по своєму розписали і доповнили своїми деталями це скульптурне зображення, таким чином створивши власні символічні твори, присвячені тим, хто не змірився зі станом раба.

«Тонка Червона Лінія» (The Thin Red Line) – термін, мем, який визначає оборону на межі неможливого. Саме так, в тонку червону лінію – в дві шеренги замість чотирьох – були змушені вишикуватися шотландські піхотинці в битві при Балаклаві під час Кримської війни в жовтні 1854 року, щоб прикрити надто широкий фронт можливої атаки російської кавалерії. Мундири британського війська були червоного кольору, звідки й пішла назва, яка означає відчайдушну оборону з останніх сил.

Матвій Вайсберг використав свої враження від дав-

ньогрецьких фризів в Гліптотеці в Мюнхені: під час битви воїни залишаються без рук, без ніг, але продовжують битися. «Наші українські захисники зараз – це античні герої», – вважає художник. Червона лінія, яка виглядає слабкою і тонкою, насправді виявляється потужною – вона дає сили і тримає понівечених воїнів. Маріуполь, Харків, Київ, Чернігів, Суми, Миколаїв, Бахмут, Авдіївка, Буча, Ірпінь, Куп'янськ, Ізюм – всі українські міста і села виявилися тією Червоною Лінією, яка не дає ворогу зламати нас, українців, у своєму прагненні бути вільними на своїй землі. **□**

ВИСТАВКА БУЛА СТВОРЕНА ЗА ПІДТРИМКИ ПОСОЛЬСТВА ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В УКРАЇНІ, НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО-МЕМОРІАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ «БАБИН ЯР», АРТ-ФУНДАЦІЇ «ДУКАТ» (М. КИЇВ) ТА ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «СПІЛЬНЕ РІШЕННЯ».

ПРЕМ'ЄРА 2023

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

Дюймовочці ЕЛЬФ!

ПОТРІБЕН ТІЛЬКИ

Балетмейстери Гаррі Севоян

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ПРЕДСТАВИВ ПРЕМ'ЄРУ ДЛЯ МАЛЕНЬКИХ ГЛЯДАЧІВ. ЦЕ БАЛЕТ «ДЮЙМОВЧКА» НА СЮЖЕТ ЗНАМЕНИТОЇ КАЗКИ ГАНСА-ХРІСТІАНА АНДЕРСЕНА, ПРИЧОМУ АБСОЛЮТНО НОВИЙ, ОРИГІНАЛЬНИЙ, ЗАДУМАНИЙ І СТВОРЕНИЙ В ОДЕСІ. НАД ПОСТАНОВКОЮ ПРАЦЮВАЛИ БАЛЕТМЕЙСТЕРИ ГАРРІ СЕВОЯН І ВІКТОР ЛИТВИНОВ, ХУДОЖНИК-СЦЕНОГРАФ – ГАННА ІПАТЬЄВА, МУЗИКА НАПИСАНА КИЇВСЬКИМ КОМПОЗИТОРОМ ЮРІЄМ ШЕВЧЕНКОМ.

#135 2023

Спектакль задуманий як яскраве і красиве видовище, цікаве і для дітей, і для дорослих глядачів, які в якихось ситуаціях пригадують голлівудські фільми. На сцені разом з артистами балетної трупі ОНАТОБ виступають вихованці зразкового ансамблю «Фуете» і учні Дитячої хореографічної школи – у партіях лягушат, кротят, мишенят і навіть квіточок.

– Музыка мелодійна, весела, а часом і смішна, – говорить Гаррі Севоян. – Більша частина хореографії – моя, Вітя Литвинов у себе в Києві займався постановкою окремих номерів. Я взяв на себе режисуру і хореографічну концепцію. Дорослі розуміють мізансценічні завдання, їм досить пояснити один раз чи двічі. З дітьми треба репетирувати довше і вже з готовим реквізитом. У дітей дуже веселі, кумедні номери. Дітки молодці, вони працюють більше, ніж дорослі, не знають, що потрібно відпочивати, робити перерви, буквально горять. У сцені з кротенятами і мишенятами відбувається велике прибирання, усі мають посуд – чашки, кухлики. Під землею, де живуть заможні кроти і мишка зі своїми мишенятами, Дюймовочка ховає і лікує хвору Ластівку, а заразом і наводить лад. Велика кількість цікавих сценографічних рішень не позначається на танцювальній частині, все продумано так, що місця для балету досить, а зміна декорацій проходить непомітно.

Андрій Пісарев і Стас Варанкін танцюють Принца ельфів, Роман Лобкін – і Принца ельфів, і Ластівку. Дюймовочкою стали Наталія Івасенко, Олена Єлізарова, Катерина Бартош. Сімейство Жаб з'являється в такому складі: Жаба-матінка (цю партію освоїли Христина Ветчинкіна і Олена Пономарьова), Старший син (Вадим Круссер) і Цікавий малюк (Павло Гриць). Поява Дюймовочки серед жуків і жучих, які ведуть на балу світський спосіб життя, завершується повним для неї фіаско, адже ці комахи не розуміють її вроди (хоча метелики, коники і сонечка стали добрими друзями чарівної дівчинки). Але, як це часто буває в житті, черга невдач з невідповідними женихами (Жаба, Жук і Кріт) стає прелюдією на щастя. Дюймовочка знайде його в Країні ельфів серед собі подібних. Знайди своїх і будеш щасливий – так вчить популярна казка. Щоправда, ще важливо, щоб Принц після весілля не захопився якою-небудь Жабою, але в спектаклі такий поворот, звичайно, не передбачений!

ПРЕМ'ЄРА 2023

Марія Гудима

Фото: Олег Владимірський

Лялькове серце –

**ТАКОЖ
ДЛЯ ЛЮБОВІ**

ТЕАТР ЮНОГО ГЛЯДАЧА ІМЕНІ ЮРІЯ ОЛЕШІ ПОСТАВИВ ЛІРИЧНУ КЛОУНАДУ «РЕГГЕДІ ЕНН (ГАНЧІР'ЯНА ЛЯЛЬКА)» ЗА П'ЄСОЮ ВІЛЬЯМА ПЬСОНА. НАВЕСНІ 1990 РОКУ СПЕКТАКЛЬ ЗА ЦЬЮ П'ЄСОЮ ПРИВОЗИВ ДО НАШОГО ТЮГУ ГАСТРОЛЬНИЙ КОЛЕКТИВ – ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ. ТУ ЯСКРАВУ ПОСТАНОВКУ В ЖАНРІ МУЗИЧНОЇ ШОУ-ФАНТАЗІЇ ЗДІЙСНИЛА РЕЖИСЕРКА ОЛЕНА НЕГРЕСКУ. В ОДЕСЬКІЙ ВИСТАВІ НА ПРОТИВАГУ ЦЬЙ ЯСКРАВІЙ СВЯТКОВОСТІ Є ГЛИБОКЕ ЗАНУРЕННЯ У СТАН МАЛЕНЬКОЇ МАРСЕЛЛИ, ЯКА ЗАХВОРИЛА І НЕ МОЖЕ ВИЛІКУВАТИСЬ.

Занурюючись у світ хвороби, обмеженого простору, внутрішньої спеки, дівчинка спілкується з іграшками як із друзями. Уявна спільна подорож відбувається на кораблі з вітрилом-підковдрою (художник-постановник – Людмила Войновська).

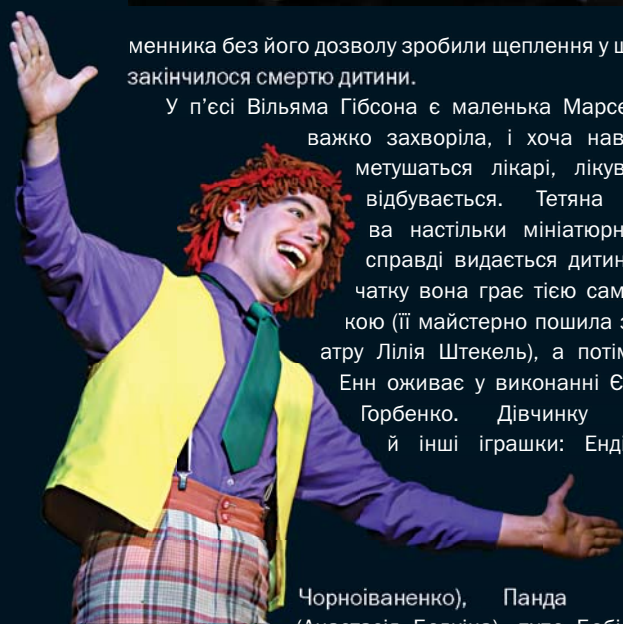
Передісторія «Реггеді Енн» справді пов'язана з хворою

дівчинкою, і справа тоді закінчилася погано. Ця лялька з рудим волоссям і круглими очима була створена в 1915 році, прославилася в 1918-му, коли у світ вийшла книга «Історії Ганчір'яної Енні», написана та проілюстрована Джонні Груллом. Енні стала символом антивакцинаторського руху, тому що дочки письмен-

менника без його дозволу зробили щеплення у школі, і це закінчилося смертю дитини.

У п'єсі Вільяма Гібсона є маленька Марселла, яка важко захворіла, і хоча навколо неї метушаться лікарі, лікування не відбувається. Тетяна Полякова настільки мініатюрна, що й справді видається дитиною. Спочатку вона грає тією самою лялькою (її майстерно пошила завіт театру Лілія Штекель), а потім Реггеді Енн оживає у виконанні Єлизавети Горбенко. Дівчинку оточують й інші іграшки: Енді (Сергій

Чорноіваненко), Панда (Анастасія Белкіна), пупс Бебі (Наталія Федорчак) та Верблюд (Павло Калінін). Хо-

реограф Діана Костика навчила всю цю компанію рухатися так, ніби руки-ноги на шарнірах, і Марселла, граючись з друзями на рівних, наслідує їх.

Вони вирушають у ризиковану та захоплюючу подорож на пошук такого лікаря, який допоможе дівчинці одужати. На шляху до лікаря з Марселлою та її іграшковими друзями трапляється багато пригод.

Олексію Кочетову дісталися одразу чотири ролі (Тато, Вовк, Червоне Ікло та Ляльковий лікар), заслужена артистка України Оксана Бурлай-Пітерова втілила Маму, пташку Юм-Юм, Летючу мишу та Відьму. Віктор Ільченко з'явився в образах Криси, Лікаря, Генерала Жаху та Риби, а заслужена артистка України Валентина Гульченко стала найбільш милою та дбайливою Бабусею на світі.

Двогодинне дійство вийшло дуже зворушливим, емоційним. Справді, гаряче любляче серце Реггеді Енн зможе врятувати Марселлу, адже у казки має бути добрий кінець. А що ж буде з лялькою? Те, що зазвичай буває з тими, хто підтримує неправильний енергообмін, всього себе віддаючи дорогій особі, стаючи жертвою. Власне, це і є любов.

А якщо комусь із юних (або не дуже) глядачів після вистави захочеться мати власну Реггеді Енн, то театр подарує форму, за якою можна її зробити самостійно. Адже гарячих та люблячих сердець багато не буває! ❏

БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ЖОЛОВОБА

Призове місце 5 000 грн!

Конкурс дитячих малюнків 2023 «НОВОРІЧНІ КОЛЯДКИ»

Детальна інформація про умови конкурсу:
 facebook.com/ZholobovFoundation
 zholobov-foundation.org

alproz_foundation
 +38 (050) 336-70-10

Приним робіт до 11 грудня

Коли ще здійснюватися дитячим мріям, як не напередодні Різдва і Нового року? В ці дні уява малечі малює мільйонами фарб нескінченну картину країни мрій. І саме в цей час Благодійний фонд імені Олександра Львовича Жолобова традиційно підбиває підсумки конкурсу дитячого малюнка з грошовими та речовими призами для переможців. Таким чином, подарувавши дітям новорічну казку, фонд, створений друзями Олександра, продовжив справу його життя.

Цього року конкурс мав тему «Новорічні колядки» і справді вийшов на всеукраїнський рівень, адже участь у ньому взяли юні художники з різних областей країни. Дивовижні малюнки надсилали навіть з прифронтових районів. Загалом надійшли сотні робіт, і вони нікого не залишать байдужим. А за якістю художнього виконання деякі з них навіть складно назвати дитячими. І хоч це було непросто, журі визначило переможців у трьох вікових категоріях. Їх запросили в Одесу на церемонію нагородження. Можливо, саме такими справами, нам, дорослим, вдасться зберегти у дітей віру в добру казку та перемогу світла над темрявою. 🌟

«ІНТЕГРАЦІЯ СВІТЛА»

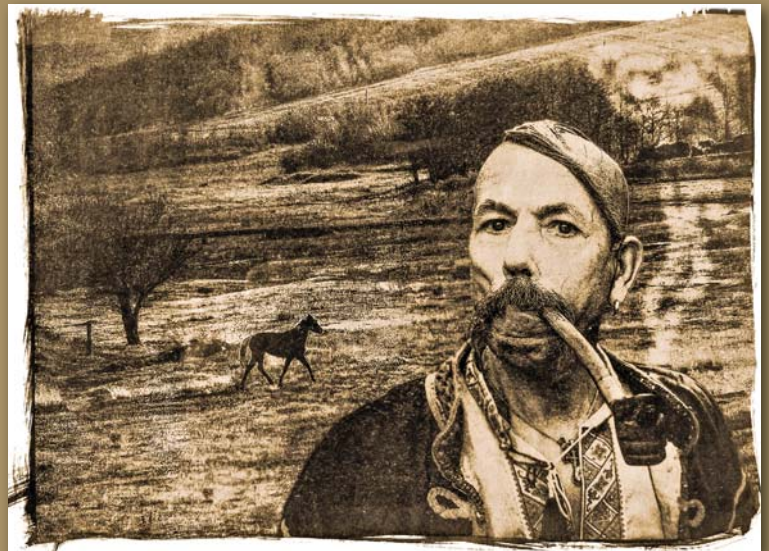
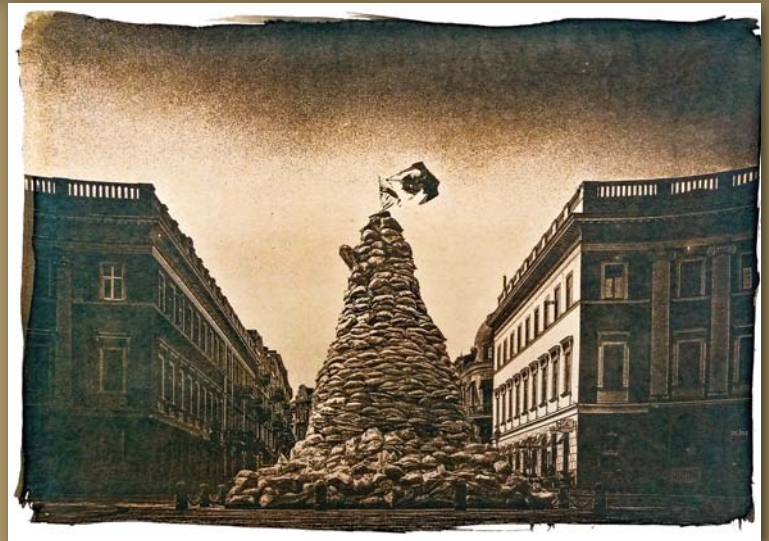
ОБ'ЄДНАЛА ФАНАТІВ АЛЬТЕРНАТИВНИХ СПОСОБІВ ДРУКУ

МІЖНАРОДНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР UNION ПІСЛЯ ВІДКРИТТЯ ШВИДКО СТАВ ПОПУЛЯРНИМ ОСЕРЕДКОМ РІЗНОПЛАНОВОЇ ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОДЕСІ. ОДИН З ОСТАННІХ ЦІКАВИХ ПРОЄКТІВ – МАСШТАБНА ФОТОВИСТАВКА «ІНТЕГРАЦІЯ СВІТЛА», УЧАСТЬ В ЯКІЙ ВЗЯЛИ МИТЦІ З РІЗНИХ МІСТ УКРАЇНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ У СВОЇЙ ТВОРЧОСТІ АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ ДРУКУ СВІТЛИН.

**СЕРГІЙ
ГУМЕНЮК**

Альтернативні способи друку – це різновид творчості у візуальному мистецтві, який втілюється завдяки використанню деяких хімічних і фізичних процесів, а ще – додаванню частинки душі та... магії. Так, саме магії! Інакше як пояснити появу на чистому листі паперу або на прозорому склі неповторного, іноді казкового зображення?

Сьогодні велика кількість візуальних митців з усього світу звертається до використання в своїй творчості різних технік альтернативного друку. Використовують класичні й історичні техніки, міксуючи та вдосконалюючи їх, а також винаходять нові.

– Я назвав би це особливою субкультурою «альтернативщиків», бо це вже не тільки творчість і яскрава відмінність авторського почерку, а особливе мислення та стиль життя, – розповідає відомий одеський фотомайстер, голова Одеської фотографічної асоціації, організатор і куратор проєкту Сергій Гуменюк. – Для того, щоб робити альтернативний друк, обов'язково треба мати глибокі спеціальні знання, навички, специфічне обладнання та хімічні реактиви, а, головне, – бажання робити безліч творчих експериментів, витрачаючи на це багато часу і ресурсів. Виставка «Інтеграція світла» створена для того, щоб познайомити одеського глядача з нашою субкультурою «альтернативщиків», показати деякі види технік альтернативного друку, поділитися естетикою кращих сучасних українських митців нашої спільноти.

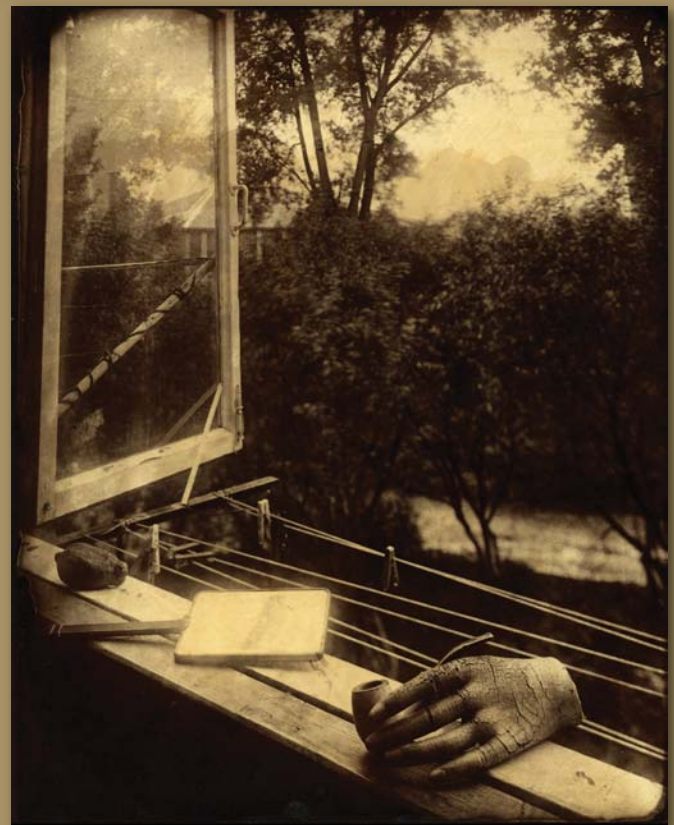
ПАРТНЕРАМИ ПРОЄКТУ ВИСТУПИЛИ:

- Творче мистецтве об'єднання «Засмага»,
- Одеська фотографічна асоціація, журнал «Фаворит удачі»,
- Південноукраїнський Медіа Холдинг, Міжнародний культурний центр УНІОН (м. Одеса, вул. Троїцька, 43).

УЧАСНИКАМИ ВИСТАВКИ СТАЛИ:

одесити **Степан АЛЕКЯН**, **Дмитро Баєв**, **Сергій ГУМЕНЮК**, **Вікторія СЕРГЄЄВА**, **Сергій ЧЕХ**, **Олександр ШЕВЧУК**, кияни **Міла ВОЙТОВИЧ**, **Ярослав ГОЛУБЧИК**, **Олександр МАЛИЙ**, **Віктор НАГОРНИЙ**, **Сергій ПОЗНАНСЬКИЙ**, **Олександр ПРИМАК**, майстри зі Львова **Олег ОГОРОДНИК**, **Костя СМОЛЯНИНОВ** і **Роксолана ТАБАКА**, із Чернівців – **Тарас ПЕРУН**, а також один з найвідоміших українських фотографів, що успішно працює зі своєрідними техніками друку, **Петро ГРИЦИК** (Львів – Нью-Йорк).

ПЕТРО ГРИЦИК

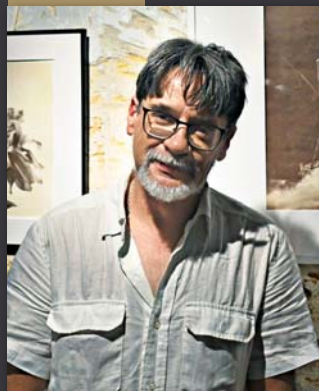
**ВІКТОР
НАГОРНИЙ**

**СТЕПАН
АЛЕКЯН**

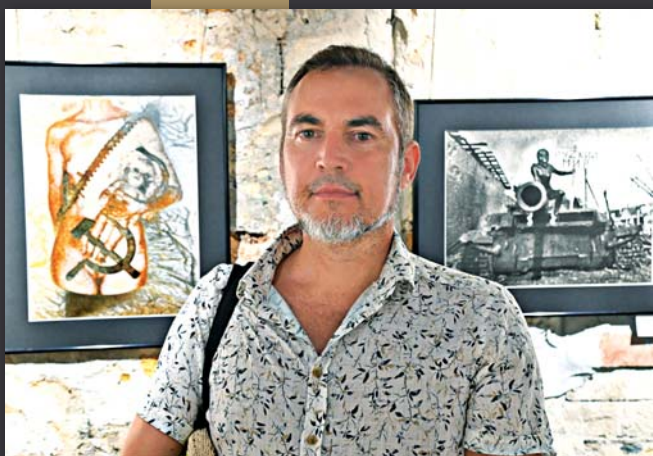
**СЕРГІЙ
ЧЕХ**

**ДМИТРО
БАЄВ**

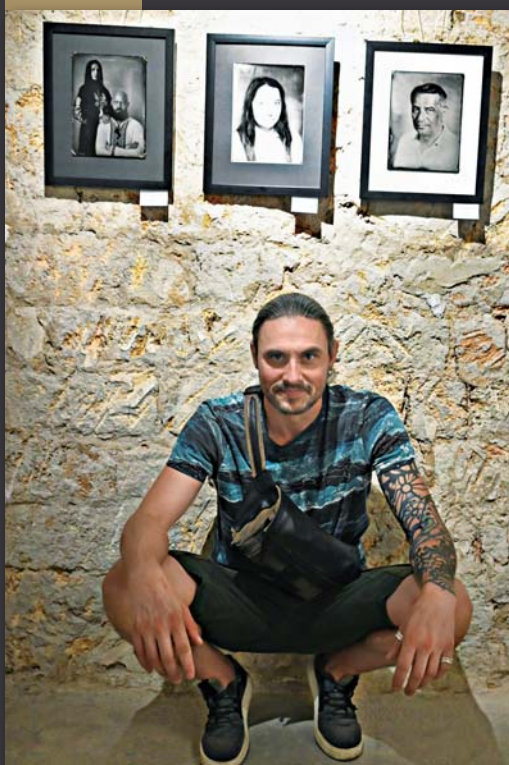
СЕРГІЙ ПОЗНАНСЬКИЙ

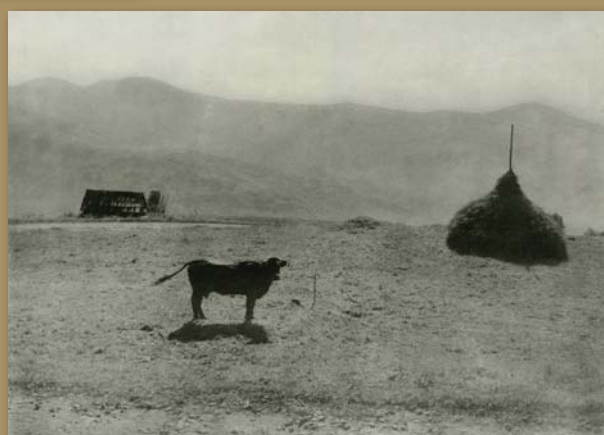
ВІКТОРІЯ СЕРГЄВА

**ОЛЕКСАНДР
МАЛИИ**

**ТАРАС
ПЕРУН**

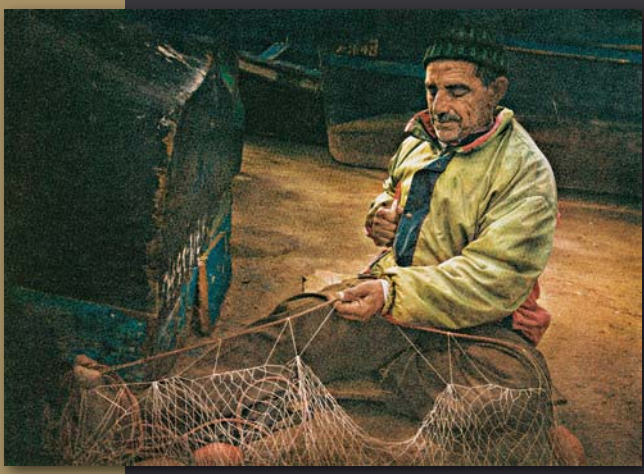
ОЛЕГ ОГОРОДНИК

ОЛЕКСАНДР ШЕВЧУК

ОЛЕКСАНДР ПРИМАК

ЯРОСЛАВА ГОЛУБЧИК

МІЛА ВОЙТОВИЧ

КОСТЯ СМОЛЯНІНОВ

РОКСОЛАНА ТАБАКА

ПОГЛЯД

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

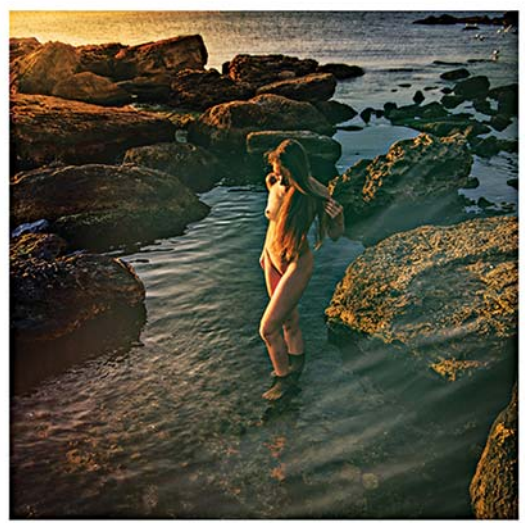
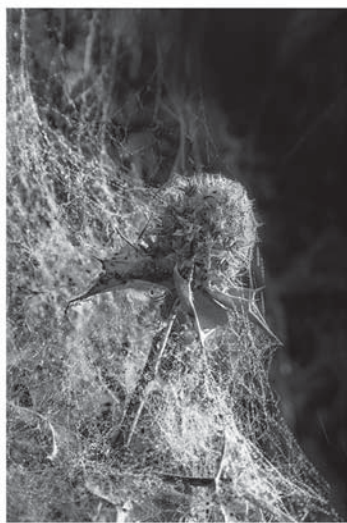

БЕРЕЖІТЬ

*природу
і
жінку*

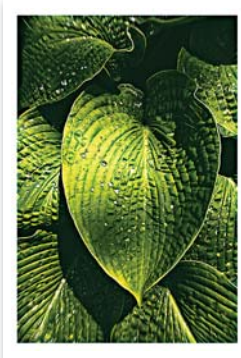
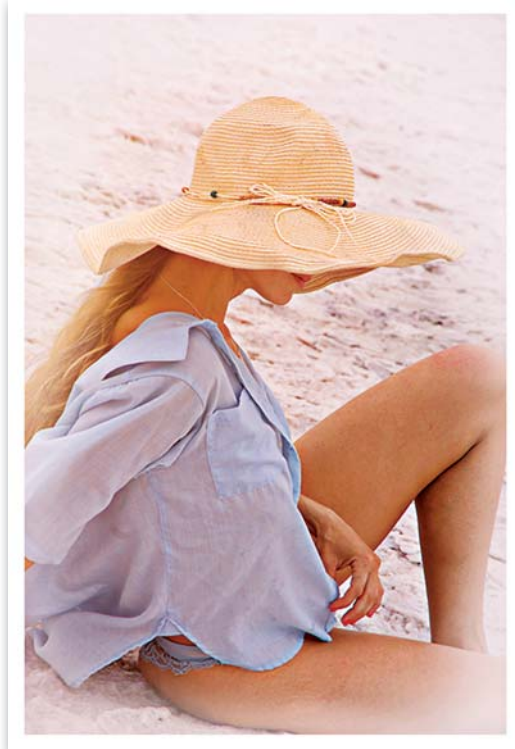

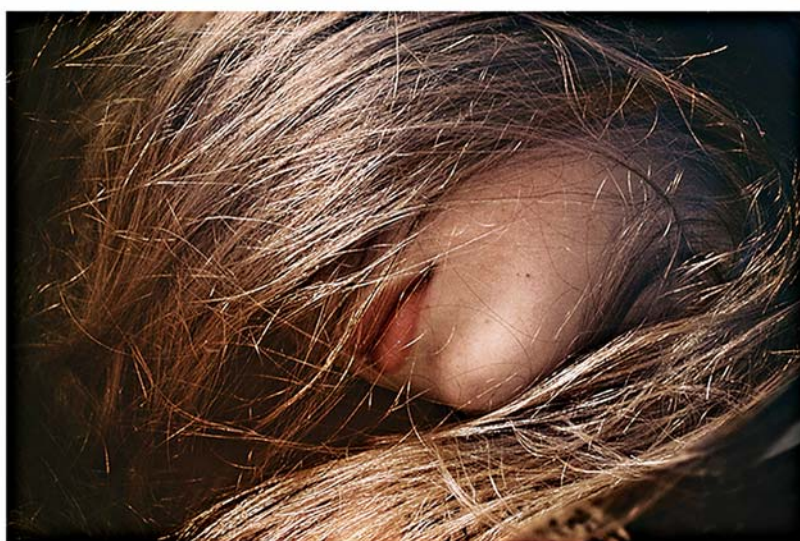
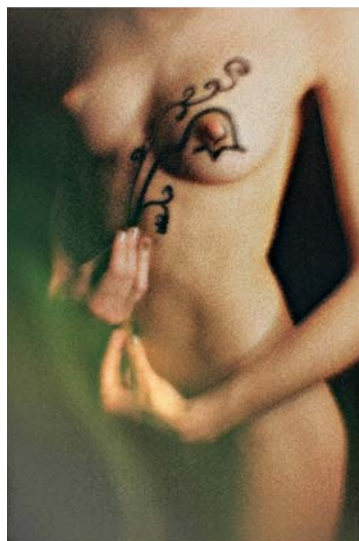
Відкриття виставки співпало з днем народження фотомайстрині, тож було багато вітань від колег, друзів і Всесвітнього клубу одеситів.

ВИСТАВКА
ОДЕСЬКОЇ
ФОТОХУДОЖНИЦІ
АНГЕЛИНИ
ТАРАСЕНКО
«NATURE»
(«ПРИРОДА»)
ЕКСПОНУВАЛАСЯ
В ГАЛЕРЕЇ
ВСЕСВІТНЬОГО
КЛУБУ ОДЕСИТІВ.
НЕ ГАНЯЮЧИСЬ
ЗА
ВПІЗНАВАНІСТЮ,
АВТОРКА КОЖЕН
СВІЙ ПРОЄКТ
ПОЧИНАЄ БЕЗ
ОЗИРАННЯ
НА КОЛИШНІ
ДОСЯГНЕННЯ.
ІДЕЯ – ПОНАД УСЕ,
ВОНА ДИКТУЄ
ПРИЙОМ
ВТІЛЕННЯ.
І ЦЬОГО РАЗУ
МОЖНА БУЛО
ПОБАЧИТИ
ВІЗУАЛЬНІ РИМИ
ГРАЦІОЗНИХ
ВИГІНІВ
ЖІНОЧОГО ТІЛА
ТА ПРИРОДНИХ
ФОРМ – ЛИСТЯ,
ПЛОК, ПЛОДІВ...

– У мене немає якихось єдиних серій, – зізнається Ангеліна. – Знімаю те, що мені цікаво зараз. Але, задумавши зробити виставку, я перерила свої архіви і зрозуміла, що є тема, якою займаюся протягом багатьох років. Це жіноча краса, яка для мене є втіленням усього найкращого у світі і здатна привнести гармонію у будь-яку стихію. Жінка вміє вирішити навіть складну проблему непомітно та м'яко. Думаю, краса, кохання та жіноча сила змусять все-таки чоловіків подумати про те, що варто природу і життя берегти, не губити воєнними діями.

Ангеліна ТАРАСЕНКО – лауреат і призер багатьох українських та зарубіжних конкурсів, член Одеської фотографічної асоціації, Одеського міського клубу фотографів «Фотон-2».

Багаторічні заняття бодібілдингом допомагають їй підтримувати гарну фізичну форму, і сама Ангеліна є цікавою моделлю для інших фотохудожників, але головне – тренування допомагають їй добре справлятися із важенькими штативом і камерою у пошуках цікавого ракурсу. А ще вона частенько працює як фоторепортер, що теж пов'язано з навантаженням і несподіванками. До речі, журнал «Фаворит удачі» теж з радістю і вдячністю співпрацює з Ангеліною Тарасенко.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР НАТУРОПАТІЇ

«SOFI-NA» –

ДЛЯ ВСІХ, ХТО ХОЧЕ БУТИ ЗДОРОВИМ

У середмісті Одеси, на вулиці Софіївській, 19, гостинно відчинив свої двері для відвідувачів Медичний центр натуропатії «SOFI-NA» Софії Нагорняк – відомої цілительки, психолога, фітотерапевта, члена Міжнародної асоціації народної медицини. Тепер одесити і гості міста мають можливість отримувати в просторому, світлому, гарно обладнаному приміщенні центру послуги з оздоровлення і придбати цілющу органічну продукцію в екологічній аптеці.

У медичному центрі натуропатії «SOFI-NA» Софія Михайлівна Нагорняк, цілителька з багаторічним успішним досвідом, проводить консультування і лікування народними засобами медицини. Це фітотерапія, вісцелярна терапія, процедури хіджами (лікувального кровопускання) і грудотерапії. Також працюють біоенерготерапевт, психолог, косметолог, масажист, фахівець з корекції хребта.

В екологічній аптеці представлені у широкому асортименті трав'яні оздоровчі збори й чаї, фітоекстракти, мацерати (тобто настоянки на олії), унікальна авторська розробка – бальзам «SOFI-NA», фітосвічі, а також органічна продукція власного виробництва: печиво, гранули, варення з корисних для здоров'я ягід та фруктів, з горіхів, ялицевих пагонів тощо.

Усі ці вироби оригінальні і мають фірмовий знак «SOFI-NA», а неповторне пакування змусить усміхнутися: скажімо, баночка з написом на кришечці «Або Україна виграє, або орки програють» може бути не лише смачним, а й символічним подарунком!

SOFI-NA
production
Медичний центр натуропатії
Sofi-Na
Послуги

- Фітотерапевт
- Психолог
- Косметолог
- Грудотерапія
- Вісцелярна терапія
(старослов'янський масаж живата)
- Баночний масаж
- Масаж медовий
- Хіджама (капілярне кровопускання)
- Правка Атланта

Магазин органічної продукції

- Лікувальні фітозбори
- Водні фіто екстракти
- Масляні фіто мацерати
- Настої трав'яні
- Фіто свічі

Интернет магазин
SOFI-NA Production:
<https://www.sofi-na.com.ua>

- www.sofi-na-nagornyak.com
- +38 068 181-98-65
- +38 093 402-92-88
- sofi-na-nagornyak59@ukr.net
- s.m.nagornyak

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
«SOFI-NA»

м. Одеса, вул. Софіївська, 19

Час роботи: щоденно, окрім суботи і неділі

Телефони: моб. +380681819865, +380934029288

ВІДДАЮЧИ, ТИ ОТРИМУЄШІ БІЛЬШЕ

КОМАНДА БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН»
НАДИХАЄ НА ДОБРІ СПРАВИ ВЛАСНИМ ПРИКЛАДОМ

**ДОБРИЙ
САМАРЯНИН**

GOOD.OD.UA

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ **МЕДІА** ХОЛДИНГ

НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ

ОДЕСИТ РОКУ '2023

☎ (0482) 340-308

ODESSAMEDIA.NET

